

KLUBHUSETS BETYDNING FOR IDRÆTSFORENINGERNE OG DERES MEDLEMMER

Lise Specht Petersen og Bjarne Ibsen

2015:8

Klubhusets betydning for idrætsforeningerne og deres medlemmer

Lise Specht Petersen

Bjarne Ibsen

Klubhusets betydning for idrætsforeningerne og deres medlemmer

Lise Specht Petersen og Bjarne Ibsen
Center for forskning i Idræt, Sundhed og Civilsamfund
Institut for Idræt og Biomekanik, Syddansk Universitet

Samarbejdspartnere: Høje-Taastrup Kommune, Gentofte Kommune og Køge Kommune.

Udgivet 2015
ISBN 978-87-93192-52-2

Serie: Movements, 2015:8
Serieudgiver: Institut for Idræt og Biomekanik

Forsidefoto: Getty Images
Opsætning: Lone Bolwig

Tryk: Print & Sign, Odense

Indhold

Klubhusets betydning for idrætsforeningerne og deres medlemmer: Kort fortalt.....	5
1. Indledning	25
Formålet med undersøgelsen	25
Hvordan er undersøgelsen gennemført?	26
2. Idrætsforeningernes benyttelse af og tilfredshed med klubhuse, klublokaler og andre samlingssteder.....	27
Fremgangsmåde	27
Hvilke idrætslige aktiviteter har foreningerne på programmet, og hvilke faciliteter benytter de?.....	28
Hvilke samlingssteder, klubhuse eller klublokaler benytter idrætsforeningerne?	29
Hvilke faciliteter er klubhuset eller klublokalet indrettet med?	31
Hvilke udendørs samlingssteder har foreningerne adgang til?	34
Hvad anvendes klubhuset og klublokalet til?	36
Hvor meget anvendes samlingsstederne af medlemmerne?	40
Hvilken betydning tillægger foreningen adgangen til klubhus eller klublokale?	41
Foreningernes tilfredshed med klubhuset og klublokalet	45
Hvilke forhold ved samlingssteder tillægger foreningerne størst betydning for foreningslivet?	47
Foreningernes ønsker til klubhuset eller klublokalet.....	52
Sammenfatning af foreningsundersøgelsen	54
3. Analyse af syv klubhuse og klublokaler	62
Medlemsundersøgelsen	63
De syv klubhuse	73
Skovshoved Roklub	74
Annekset i Gentofte.....	80
Køge Kano og Kajak Klub	90
Køge Svømmeklub	100
Gymnastikforeningen Køge Bugt.....	107
Tåstrup Idræts Klub.....	112
Skydebane Vest	120
Sammenfattende perspektivering på baggrund af analysen af de seks cases	128
4. Scenarier for fremtidens klubhuse og klublokaler	131
'Klubbens Hus'	131
'Foreningscafeen'	133
'Fælleshuset'	134
'Klublokalet på skolen'	135
Andre ideer til samlingssteder.....	136

Klubhusets betydning for idrætsforeningerne og deres medlemmer: Kort fortalt

Undersøgelsens formål og indhold

Fællesskabet er en af de værdier, som tillægges størst betydning ved idrætten. Det gælder i særlig grad i den foreningsorganiserede idræt, som fremhæver, at denne side ved idrætten adskiller foreningsidrætten fra idræt i kommercielle fitnesscentre og den uorganiserede idræt.

Mange foreninger beklager sig imidlertid over, at medlemmerne ikke opholder sig i foreningen efter træning og kamp, men skynder sig til andre gøremål, og spørgsmålet er, om de idrætsaktive tillægger klubhus, cafeteria og lignende samlingssteder samme store betydning, som foreningerne gør. Dette forhold rejser flere spørgsmål, som belyses i denne rapport.

- For det første belyses det, hvilke samlingssteder – klubhuse, klublokaler mv. – idrætsforeningerne har adgang til, hvilken betydning de tillægger disse samlingssteder, samt hvilke forskelle på dette, der er mellem forskellige kommuner og mellem forskellige foreningstyper.
- For det andet belyses det, i hvilket omfang medlemmerne benytter de klubhusfaciliteter eller formelle samlingssteder, som de har adgang til i foreningerne, hvad de benytter samlingsstederne til, og hvilken betydning medlemmerne tillægger det, at de har adgang til et klubhus eller et andet samlingssted. Er der forskel på dette mellem forskellige medlemsgrupper?
- For det tredje belyses det, hvilke holdninger og ønsker foreningerne og medlemmerne har i forhold til, hvordan klubhuset, klublokalet eller andre former for samlingssteder skal se ud, indrettes og fungere, for at det er et benyttet og attraktivt samlingssted for medlemmer, frivillige, ledere m.fl..

Undersøgelsen består af tre delundersøgelser. For det første er der gennemført en spørgeskemaundersøgelse blandt alle idrætsforeninger i Høje-Taastrup Kommune, Gentofte Kommune og Køge Kommune.

For det andet er der gennemført en kvalitativ undersøgelse af syv udvalgte klubhusfaciliteter (2-3 i hver kommune) samt medlemmernes benyttelse heraf. I disse udvalgte klubhuse er der dels gennemført etnografisk inspirerede observationer samt uformelle interviews i forbindelse med observationsbesøgene, og dels er der gennemført en spørgeskemaundersøgelse blandt de medlemmer i foreningen, der har adgang til disse faciliteter. I spørgeskemaundersøgelsen er medlemmerne blevet spurgt om, i hvilket omfang de benytter foreningens samlingssteder (klubhus/lokaler samt andre faciliteter), hvilken betydning de tillægger adgangen til samlingssteder i forhold til et velfungerende klubliv, samt hvor tilfredse de er med de eksisterende samlingssteder og faciliteter i deres forening.

For det tredje er der blevet afholdt en workshop om 'fremtidens klubhuse og klublokaler', hvor personer fra de tre kommuner, ledere af de idrætsforeninger, der har deltaget i delundersøgelse 2, samt repræsentanter fra organisationer og institutioner med interesse for udvik-

lingen af bedre klubhusfaciliteter deltog. Formålet med workshoppen var at lægge op til en diskussion af de problemstillinger, som undersøgelsen belyser, samt at give ideer til, hvordan fremtidens klubhuse kan udformes og organiseres i fremtiden. På workshoppen blev der præsenteret et oplæg med fire 'scenarier', i form af idéer til forskellige former for klubhusfaciliteter, som deltagerne diskuterede og var med til at kvalificere. Disse er efterfølgende blevet uddybet og kvalificeret på baggrund af de perspektiver, der blev diskuteret på workshoppen.

Foreningsundersøgelsen

Formålet med denne del af undersøgelsen var at belyse

- hvilke typer af samlings- og mødesteder, foreningerne har adgang til i de tre kommuner,
- tilfredsheden med disse faciliteter, og den betydning de tillægges af foreningerne,
- samt hvilke ønsker foreningerne har til klubhusene og klublokalerne.

317 idrætsforeninger fik tilsendt et spørgeskema, hvoraf 159, svarende til 50 pct., besvarede skemaet helt eller delvist.

Foreningernes besvarelser viser, *at langt de fleste idrætsforeninger i de tre kommuner har adgang til samlings- og mødesteder:*

- Otte ud af ti idrætsforeninger har adgang til et klubhus og / eller et klublokale.
- Tre ud af fire foreninger har adgang til omklædningsfaciliteter.
- Næsten seks ud af ti idrætsforeninger har adgang til cafeteria, café eller lignende.
- Hver tredje forening har adgang til et kontor.

Det varierer meget fra klubhus til klubhus og fra klublokale til klublokale, hvordan de er indrettet, og hvilke faciliteter de er udstyret med.

- Langt de fleste klubhuse og klublokaler har køkkenfaciliteter eller adgang til café ol.
- I tre ud af fire klublokaler er der også omklædningsrum i tilknytning til lokalet.
- I omkring hvert tredje klubhus eller klublokale er der også et kontor.
- Træningsredskaber findes i hvert fjerde klubhus og hvert tredje klublokale.
- To ud af tre af klubhusene og klublokalerne har redskabsrum.
- Hvert tredje klubhus eller klublokale har spillefaciliteter, fx computeradgang eller mulighed for at spille bordtennis, og halvdelen har TV, AV-udstyr ol.

Klubhusene og klublokalerne anvendes til mange formål. To ud af tre af idrætsforeningerne svarer, at klubhuset eller klublokalet bruges ca. en gang om ugen eller oftere til 'samvær og hygge'. Endvidere bruges klubhuset eller klublokalet ofte til sociale arrangementer; til fester eller arrangementer for medlemmerne; til møder; til planlægning og evaluering af træning mv.; til træningsrelaterede aktiviteter; samt til kurser og uddannelse.

Foreningerne vurderer, at deres medlemmer i høj grad anvender foreningens samlingssteder. Fire ud af ti foreninger svarer i 'høj grad' på spørgsmålet, om alle foreningens medlemmer anvender samlingsstederne uanset alder, og tre ud ti svarer 'i nogen grad'. Det varierer dog noget, i hvilken grad de forskellige medlemsgrupper benytter samlingsstedet. Det er især foreningens bestyrelsesmedlemmer, udvalgsmedlemmer og trænere, som ofte anvender samlingsstederne. Klubhusene og klublokalerne er altså et vigtigt grundlag for meget af det frivillige arbejde i foreningerne.

Generelt tillægger idrætsforeningerne det meget stor betydning for foreningen, at den har adgang til et klubhus eller et klublokale. Tre ud af fire foreninger svarer, at det at have adgang til et klubhus eller et klublokale har 'meget stor betydning'. Det er især for det sociale samvær, det tillægges stor betydning. Det tillægges også meget stor betydning blandt foreningerne, at de har deres eget klubhus eller klublokale. Det mener to ud af tre foreninger. Muligheden for at opbevare redskaber og rekvisitter i klubhuset eller klublokalet tillægges ligeledes meget stor betydning af to ud af tre af foreningerne. Endelig tillægges det også stor betydning, at klubhuset har køkkenfaciliteter, og / eller at der er adgang til café eller cafeteria.

De fleste foreninger er tilfredse med de klubhuse eller klublokaler, de har adgang til, men der er også en del utilfredshed med nogle sider af samlingsstederne. Overordnet er mere end halvdelen tilfredse eller meget tilfredse. Klart utilfredse er knap to ud af ti foreninger. Denne store tilfredshed gælder også for de fleste af de specifikke forhold ved klubhusene eller klublokalerne. Halvdelen af foreningerne svarer endvidere, at de tror, at deres medlemmer er tilfredse eller meget tilfredse med foreningens samlingssteder, men det er dog værd at bemærke, at hver fjerde forening svarer utilfreds eller meget utilfreds.

Det er især klubhusets eller klublokalets betydning for det sociale liv i foreningen, som fremhæves. Flere foreninger er også inde på, at klubhuset har stor betydning for foreningens identitet. Mange af foreningerne tillægger det stor betydning, at klubhuset er deres eget eller et hus, som de selv kan råde og disponere over. Flere skriver direkte, at de ikke ønsker at dele klubhus eller klublokale med andre. En del foreninger fremhæver betydningen af, at klubhuset eller klublokalet ligger tæt på det sted, hvor medlemmerne kommer og træner. Flere er også inde på, at klubhuset skal være åbent døgnet rundt eller i det mindste de fleste af døgnets timer.

Enkelte foreninger udtrykker store visioner og drømme for et nyt eller bedre klubhus, men de fleste, som har uddybet deres ønsker, vil gerne have større og bedre klubfaciliteter. Klubhuset eller klublokalet skal både være hyggeligt og funktionelt. Hvad angår det sidste, så handler det dels om moderne faciliteter som bad og toilet, TV, computer, køkkenfaciliteter mv. og dels om rammer for den idrætsaktivitet, som foreningen beskæftiger sig med. Bl.a. opbevaringsrum og særlige træningsredskaber. Samtidig er flere foreninger inde på betydningen af at have gode fysiske rammer for det organisatoriske arbejde og for de frivillige. Ønsket om 'eget klubhus' eller at kunne disponere selv over huset eller lokalet kommer også frem i en del af ønskerne fra foreningerne. Enkelte foreninger nævner dog også muligheden for, at foreninger går sammen om et fælles klubhus.

Der er mange ligheder mellem de tre kommuner på idrætsforeningernes adgang til samlingssteder, hvad de anvender faciliteterne til, den betydning foreningerne tillægger klubhusene og klublokalerne for foreningslivet samt deres tilfredshed med faciliteterne. Foreningerne i Høje-Taastrup Kommune benytter i højere grad kommunalt anviste idrætsfaciliteter, næsten ingen idrætsforeninger i kommunen benytter lejede idrætsfaciliteter, og de deles i meget højere grad om samlingsfaciliteter, end idrætsforeningerne i Gentofte Kommune og Køge Kommune gør.

Der er større forskelle på benyttelsen af samlingssteder og vurderingen af disse mellem de tre typer af idrætsforeninger, som undersøgelsen skelner mellem:

- *Idrætsforeninger, som beskæftiger sig med en idrætsgren, der fortrinsvis dyrkes indendørs*, dvs. hvor der trænes i gymnastiksal, idrætshal, svømmehal ol., har i mindre grad adgang til et klubhus, end de udendørs idrætsgrene har, og de har i meget mindre grad adgang til eget klubhus. Til gengæld har de i højere grad adgang til omklædningsrum, café, kontor, TV og AV-udstyr. De benytter lidt oftere klubhuset til sociale arrangementer, fester mv. samt til møder, end de udendørs idrætsgrene gør.
- *Idrætsforeninger, der fortrinsvis eller primært dyrkes udendørs på et særligt anlæg eller en særlig facilitet*, fx fodbold, tennis og petanque, har i meget højere grad eget klubhus, adgang til omklædningsrum, adgang til café ol., adgang til træningsredskaber samt adgang til terrasse eller andet udendørs rekreativt område. Denne foreningstype benytter i meget højere grad klubhuset eller klublokalet til planlægning af træning, forberedelse af kampe mv., end de øvrige idrætsforeninger gør, hvilket selvfølgelig hænger sammen med idrætsgrenenes karakter. Det er især denne foreningstype, som tillægger klubhuset eller klublokalet en betydning for samværet blandt medlemmerne, og de svarer også i højere grad, at klubhuset eller klublokalet har meget stor betydning for muligheden for at have sociale aktiviteter sammen med andre end foreningens medlemmer.
- *Idrætsforeninger, som fortrinsvis dyrkes i naturen*, fx løb, cykling samt kano og kajak, har i lidt mindre grad end andre idrætsgrene adgang til omklædningsfaciliteter, men har i meget højere grad adgang til træningsredskaber, og de benytter også klubhuset forholdsvis meget til sociale arrangementer for medlemmerne. Endelig tillægger denne foreningstype det større betydning, at der er mulighed for opbevaring af grej mv. i klubhuset eller klublokalet, end andre foreninger gør.

Mellem de tre foreningstyper er der meget få og små forskelle på, hvor tilfredse foreningerne er med samlingsstederne.

I de foreninger, som ikke har adgang til et klubhus eller et klublokale, er der markant færre sociale aktiviteter og arrangementer. Dels andelen af foreningerne, som har disse aktiviteter, dels hvor ofte de afholdes. *Der er altså en klar sammenhæng mellem adgang til et klubhus eller et klublokale og det sociale liv i foreningen.*

Syv klubhuse og klublokaler

Analysen bygger for det første på etnografisk inspirerede observationer i de udvalgte klubhus/klublokaler, hvor der i det omfang, det har været muligt, er gennemført uformelle mindre interviews med de medlemmer, som benytter klubhusfaciliteterne på stedet under observationsbesøgene. Disse besøg har haft til hensigt,

- at beskrive klubhusenes faciliteter,
- uddybe, nuancere og perspektivere forskelle (og ligheder) i brugen af og betydningen af adgangen til forskellige typer af samlingssteder i de forskellige typer af foreninger,
- og at analysere dette på tværs af idrætsgrene, alder og køn samt omfanget af træning.

For det andet er der gennemført en spørgeskemaundersøgelse blandt de medlemmer, der har adgang til og benytter de udvalgte klubhuse og lokaler.

Formålet med medlemsundersøgelsen var at belyse tre forhold:

- Medlemmernes benyttelse af de klubhusfaciliteter, de har adgang til i foreningen.
- Hvilken betydning medlemmerne af idrætsforeningerne tillægger klubhuset og lignende samlingssteder, og om der er forskel på, hvilken betydning det tillægges af forskellige medlemsgrupper og mellem forskellige idrætsgrene.
- Tilfredshedsgraden blandt medlemmerne med de klubhusfaciliteter, de har adgang til, samt hvilke eventuelle forbedringer, de kunne ønske sig i fremtiden.

De udvalgte lokaliteter og klubhuse er:

1. Skovshoved Roklub

Foreningen har sit eget klubhus, som er beliggende ved Skovshoved Havn i Gentofte Kommune. Roklubben har 551 medlemmer. Heraf er størstedelen voksne medlemmer, men ca. 75 børn og unge.

2. Klubhuset Annekset

Annekset er beliggende ved Kildeskovshallen i Gentofte Kommune og er et klubhus, som seks foreninger deles om adgangen til. Heraf deltager de tre i spørgeskemaundersøgelsen: Gentofte Svømmeklub (med ca. 1400 medlemmer), Gentofte Volley (med ca. 370 medlemmer) samt Skovshoved Triathlon Klub.

3. Køge Kano og Kajak Klub (K4K4)

Foreningens klubhus er beliggende på Søndre Havn i Køge, og foreningen har 204 medlemmer. Heraf er 17 børn.

4. Køge Svømmeklub (KSK)

Køge Svømmeklub er beliggende ved Herfølge Svømmehal i Herfølge, men svømmeklubens aktiviteter foregår både i Herfølge Svømmehal og Køge Svømmehal, som er beliggende

i 7 km's afstand af klubhuset. Køge Svømmeklub har ca. 1600 medlemmer, hvoraf størstedelen er børn.

5. Klubhuset TIK

Tåstrup Idrætsklub er en paraplyforening med 16 selvstændige idrætsforeninger, der deles om adgangen til et klubhus, som er beliggende ved Tåstrup Idrætscenter. Samlet er der 3220 medlemmer i disse foreninger. I spørgeskemaundersøgelsen deltager TIK Veteransport (ca. 900 medlemmer), TIK Bueskydning (79 medlemmer), TIK Gymnastik (542 medlemmer) samt TIK Motionscykling (121 medlemmer).

6. Skydebane Vest

Ved Skydebane Vest i Høje-Taastrup Kommune har fire forskellige jagt- og skytteforeninger til huse. I undersøgelsen deltager 'Hedehusene-Fløng Jagtforening', som har sit eget klubhus og ca. 380 medlemmer, samt 'Fløng Hedehusene Skytteforening' og 'Reerslev Skytteforening og Idrætsforening' (med henholdsvis 100 og 50 medlemmer), som deler et klubhus. Ved Skydebane Vest ligger desuden Tåstrup Jagtklub, men denne forening har ikke deltaget i medlemsundersøgelsen.

7. Gymnastikforeningen Køge Bugt

Endelig har medlemmerne i Gymnastikforeningen Køge Bugt deltaget i spørgeskemaundersøgelsen, idet der har været et ønske om flere besvarelser fra børn og fra en forening med gymnastikaktiviteter. Der er imidlertid ikke foretaget observationsbesøg i Gymnastikforeningen Køge Bugt. Foreningen har 1231 medlemmer, hvoraf knap halvdelen er børn.

Resultaterne fra disse to dele af undersøgelsen præsenteres i kapitel 3 i rapporten. Indledningsvist præsenteres nogle af de mest bemærkelsesværdige resultater og forskelle mellem foreningerne baseret på spørgeskemaundersøgelsen, hvorefter analyserne fra de seks klubhusfaciliteter præsenteres og uddybes enkeltvis. Analyserne tager afsæt i en beskrivelse af de fysiske rammer, hvor klubhusenes arkitektoniske indretning samt de udendørs faciliteter beskrives. Derefter analyseres medlemmernes benyttelse af disse faciliteter til sociale såvel som træningsrelaterede aktiviteter. For det tredje beskriver analyserne medlemmernes tilfredshed og ønsker i forhold til klubhusenes indretning og organisering. Case analyserne tager afsæt i de specifikke forhold, som gør sig gældende i foreningerne, og som medlemmerne i de pågældende foreninger og klubhusfaciliteter tillægger særlig betydning. De temaer, som analyserne beskriver, handler om følgende forhold:

1. Funktionelle forhold

De funktionelle forhold handler om de fysiske og arkitektoniske forhold i foreningerne: Klubhusets størrelse og samlingssteder i form af opholdsrum, køkken- og omklædnings-faciliteter, opbevaringsmuligheder for grej og udstyr samt udendørs samlingssteder og faciliteter.

2. Træningsrelaterede rammer

De træningsrelaterede rammer handler om de fysiske rammer, der muliggør henholdsvis vanskeliggør de træningsrelaterede og uddannelsesmæssige aktiviteter, som foregår i foreningen.

3. Fællesskabsskabende rammer og klubhusenes atmosfære

Dette handler om, på hvilke måder klubhusets samlingssteder tilskynder til og danner rammen om socialt samvær blandt medlemmerne samt hvilken atmosfære, der kendetegner det liv, der udspiller sig i foreningens samlingssteder.

4. Kontekstuelle forhold

De kontekstuelle forhold handler om klubhusets geografiske beliggenhed i forhold til de idrætsaktiviteter, der foregår i foreningen, samt hvilke muligheder og begrænsninger dette indebærer i forhold til de sociale og træningsrelaterede aktiviteter i foreningerne.

5. Tilgængelighed og råderet

Tilgængelighed handler om i hvilken udstrækning, medlemmerne har adgang til klubhuset og dets samlingssteder i det omfang, de har lyst eller behov for det.

6. Identitet og tilhørsforhold

Foreningens 'identitet' og medlemmernes tilhørsforhold til klubhuset handler om, i hvilken udstrækning medlemmerne føler sig som en enhed, der har noget til fælles og deler noget sammen, som har betydning for dem og for foreningslivet.

7. Samlingsstedernes fleksible anvendelsesmuligheder

Handler om mulighederne for at medlemmerne kan anvende klubhusets samlingssteder på en fleksibel måde, og evt. også til andre typer af aktiviteter end de foreningsspecifikke (eksterne arrangementer).

I delanalyserne diskuteres det, hvilke perspektiver medlemmerne i de enkelte idrætsforeninger anlægger på disse forhold, og som har betydning for, hvordan medlemmerne benytter samlingsstederne, deres tilfredshed samt deres tanker og ønsker i forhold til udformning af klubhusfaciliteter samt organiseringen heraf i fremtiden. Disse analyser uddybes undervejs af resultaterne fra spørgeskemaundersøgelsen blandt medlemmerne i de enkelte foreninger.

Medlemsundersøgelsen

Spørgeskemaundersøgelsen blandt medlemmerne er gennemført i 11 idrætsforeninger, som har adgang til de udvalgte klubhusfaciliteter, der er analyseret. Der er tale om tre idrætsforeninger i Køge kommune (Køge Kano og Kajak Klub, Køge Svømmeklub samt Gymnastikforeningen Køge Bugt), fire foreninger i Høje-Taastrup Kommune (Hedehusene-Fløng Jagtforening, Reerslev Skytteforening, Fløng/Hedehusene Skytteforening samt paraplyforeningen Tåstrup Idrætsklub¹, bestående af i alt 16 selvstændige TIK foreninger), og endelig fire idrætsforeninger i Gentofte Kommune (Skovshoved Roklub, Gentofte Svømmeklub, Gentofte Volley samt Skovshoved Triatlonklub).

I alt har 1554 medlemmer deltaget i spørgeskemaundersøgelsen. Heraf har 1142 besvaret hele eller det meste af spørgeskemaet. Det præcise antal medlemmer, som idrætsforeningerne har sendt spørgeskemaet til i de enkelte idrætsforeninger, kendes ikke, fordi idrætsforeningerne selv stod for distribueringen af spørgeskemaet til deres medlemmer via mail, og fordi nogle foreninger kun har sendt spørgeskemaet til udvalgte medlemmer eller hold i foreningen.

¹ Tåstrup Idrætsklub er en paraplyforening bestående af 16 selvstændige idrætsforeninger, som deles om adgangen til et klubhus.

Respondenternes fordeling på idrætsforeninger			
	N =	Procent	Procent
KØGE KOMMUNE			
Køge Svømmeklub	323	20,8	
Køge Kano- og Kajakklub	127	8,2	
Gymnastikforeningen Køge Bugt	136	8,8	
			37,8
HØJE-TAASTRUP KOMMUNE			
Hedehusene-Fløng Jagtforening	78	5,0	
Reerslev Skytteforening	6	0,4	
Fløng/Hedehusene Skytteforening	22	1,4	
Taastrup Idræts Klub (TIK)	539	34,7	
			41,5
GENTOFTE KOMMUNE			
Skovshoved Roklub (Gentofte)	101	6,5	
Gentofte Svømmeklub	68	4,4	
Gentofte Volley	56	3,6	
Skovshoved Triathlon Klub	96	6,2	
			20,7
Total	1554	100,0	100,0

Som det fremgår af tabellen ovenfor, fordeles antallet af medlemmer, der har deltaget i spørgeskemaundersøgelsen fra de tre kommuner, sig således, at ca. 4 ud af 10 af besvarelserne er fra medlemmer i Køge kommune (38 pct.), ca. 4 ud af 10 kommer fra Høje-Taastrup Kommune (41 pct.), og 2 ud af 10 kommer fra Gentofte kommune (21 pct.).

Medlemmernes benyttelse af foreningernes samlingssteder (klubhus/klublokale)

Medlemmernes anvendelse af de klubhusfaciliteter, de har adgang til, varierer meget fra forening til forening. Blandt de foreninger, hvor størstedelen af medlemmerne (70-90 pct.) anvender foreningens klubhusfaciliteter 'hver uge' eller 'næsten hver uge', hører de to vand-sportsforeninger Køge Kano og Kajak Klub samt Skovshoved Roklub samt de tre skytte-og jagtforeninger Hedehusene-Fløng Jagtforening, Reerslev Skytteforening og Fløng/Hedehusene Skytteforening. Blandt de foreninger, hvor størstedelen af medlemmerne angiver, at de 'sjældent' eller 'aldrig' kommer i klubhuset, er de foreninger, der deler deres klubhus med andre foreninger (Skovshoved Triathlon Klub, Gentofte Volley og Gentofte Svømmeklub) i Gentofte kommune. Ligeledes angiver mere end halvdelen af medlemmerne i Køge Svømmeklub, at de 'aldrig' (46 pct.) eller 'sjældent' (12 pct.) benytter foreningens klubhus.

Medlemmernes deltagelse i det sociale liv i foreningerne

Der er stor forskel på, i hvilket omfang medlemmerne i de forskellige typer af idrætsforeninger deltager i foreningens sociale liv. Og særligt hvad angår det **uformelle** samvær blandt medlemmerne (3. halvleg) er der forskel på omfanget heraf, hvilket hænger sammen med, om foreningen har adgang (råderet) til egne klubhuse/lokaler, eller om de deler disse med andre foreninger. Og der er desuden forskel på dette mellem forskellige idrætsgrene.

For medlemmerne i jagt- og skytteforeningerne udgør den 'tredje halvleg' en særdeles væsentlig del af det sociale liv i foreningen, hvor 75-90 pct. af medlemmerne svarer, at de 'altid' eller 'ofte' bliver i foreningen et stykke tid efter træning for at snakke med andre medlemmer, og meget få sjældent eller aldrig bliver i foreningen efter træning. Ligeledes udgør det sociale samvær efter træningen også en særdeles væsentlig del af foreningslivet i de to havsportsforeninger Skovshoved Roklub og Køge Kano- og Kajakklub, hvor ca. to ud af tre medlemmer svarer, at 'de bliver i foreningen et stykke tid efter træning for at snakke med andre medlemmer'.

Når man ser på deltagelsen i den tredje halvleg blandt medlemmerne i de foreninger, hvis idrætslige aktiviteter foregår *indendørs* i et idrætsanlæg, ligger tallene noget lavere. Her er det kun knapt halvdelen af medlemmerne, der svarer, at de 'altid' eller 'ofte' bliver i foreningen et stykke tid efter træning for at snakke med andre medlemmer. Dette gælder for ca. hver andet medlem af TIK (49 pct.) og i Gentofte Svømmeklub (44 pct.), og det gælder for ca. hvert tredje medlem i Gentofte Volley (30 pct.) samt i Skovshoved Triathlonklub (30 pct.). I Gymnastikforeningen Køge Bugt gælder det for hvert fjerde medlem (26 pct.). Og i Køge Svømmeklub er det kun hvert 7. medlem (13 pct.), der svarer, at de 'altid' eller 'ofte' deltager i det sociale samvær i foreningen efter træningen.

Det er desuden bemærkelsesværdigt, at deltagelsen i det uformelle sociale samvær blandt medlemmerne efter træning er betragteligt større i de foreninger, der har adgang til et klubhus/lokale, som kun denne forening har adgang til, mens det uformelle sociale samvær foregår i et noget mindre omfang blandt medlemmerne i de foreninger, der deler deres klubhusfaciliteter med andre.

I forhold til det **formelle** sociale samvær viser undersøgelsen imidlertid ikke samme nævneværdige forskelle mellem idrætsgrenene eller mellem foreninger, der selv råder over klubhus eller klublokale, og foreninger der deler disse med andre. Hvad angår sociale arrangementer (fester, foredrag, familiedage, julefrokoster, skiture og lign.) er der ikke afgørende forskelle. Her deltager medlemmerne fra de foreninger, der deler klubhusfaciliteter med andre, i lige så høj grad, som medlemmerne fra de foreninger, der har deres eget klubhus. Og i to af de foreninger, hvor medlemmerne sjældent opholder sig uformelt efter træningen (Gentofte Svømmeklub og Skovshoved Triathlon Klub) kommer størstedelen af medlemmerne imidlertid 'altid' eller 'ofte' til foreningens fester, familiedage, mv.

Betydningen af at have adgang til klubhusfaciliteter

Generelt tillægger medlemmerne det stor betydning at have adgang til klubhusfaciliteter i foreningen, men der er også stor forskel på, hvor stor betydning det tillægges blandt medlemmerne i de forskellige foreninger og foreningstyper. Størst betydning tillægges det blandt medlemmerne i de foreninger, hvor idrætsaktiviteterne foregår *udendørs*. Samlet set er det mere end halvdelen af medlemmerne, der tillægger det at have adgang til et selvstændigt beliggende klubhus 'meget stor' (38 pct.) eller 'stor betydning' (21 pct.). I ro- og kajakklubberne (Køge Kano og Kajakklub samt Skovshoved Roklub) er det 8-9 ud af 10 medlemmer, der tillægger det 'meget stor' eller 'stor betydning' at have adgang til et selvstændigt beliggende klubhus. I jagt- og skytteforeningerne Hedehusene-Fløng Jagtforening og Fløng/Hedehusene Skytteforening tillægges adgangen til et selvstændigt beliggende klubhus ligeledes 'meget stor' eller 'stor betydning' (blandt 6-8 ud af 10 medlemmer). Og i Skovshoved Triathlonklub

tillægger 7 ud af 10 medlemmer (78 pct.) det at have adgang til klubhusfaciliteter ligeledes 'meget stor' (51 pct.) eller 'stor' betydning (26 pct.).

Blandt medlemmerne i de foreninger, hvis idrætsaktiviteter foregår *indendørs*, er der mere forskel på, hvor stor betydning adgangen til et selvstændigt beliggende klubhus har. Sammenligner man fx de to svømmeklubber Køge Svømmeklub og Gentofte Svømmeklub, så tillægger medlemmerne i Gentofte Svømmeklub det 'stor' eller 'meget stor' betydning (i alt 64 pct.) at have adgang til et selvstændigt beliggende klubhus, hvorimod medlemmerne i Køge Svømmeklub ikke tillægger det samme betydning (22 pct.). Dette kan først og fremmest skyldes, at størstedelen af de medlemmer, der har besvaret spørgeskemaet fra svømmeklubben i Gentofte, er konkurrencesvømmere, der træner op til 5 gange om ugen eller mere, og derfor opholder sig en stor del af deres fritid i klubben, mens størstedelen af besvarelsene fra Køge Svømmeklub kommer fra børn (og deres forældre), der svømmer ½ time om ugen, og som deraf ikke oplever samme behov for et klubhus. En anden faktor er, at en stor del af KSKs svømmeaktiviteter foregår i en anden svømmehal end den, hvor klubhuset er beliggende. Tilsvarende er der en del besvarelser fra medlemmer i Gymnastikforeningen Køge Bugt (lidt mere end halvdelen af medlemmerne), der tillægger adgangen til et selvstændigt klubhus 'mindre' (27 pct.) eller 'ingen betydning' (26 pct.). Både i Køge Svømmeklub og i Gymnastikforeningen Køge Bugt er medlemmerne imidlertid optaget af de fysiske og funktionelle rammer, der hvor de idrætslige aktiviteter foregår, på svømmehallens område, i omklædningsrummene samt i det nye springcenter i Gymnastikforeningen Køge Bugt.

Tilfredsheden blandt medlemmerne med de eksisterende klubhusfaciliteter, som de har til rådighed

Samlet set er medlemmernes tilfredshed med foreningernes samlingssteder og klubhusfaciliteter, som de har adgang til på tværs af de udvalgte foreninger, relativ stor, men der er meget stor forskel på tilfredshedsgraden, når man sammenligner medlemmernes tilkendegivelser i de enkelte foreninger. De foreningsmedlemmer, der er mest utilfredse med foreningens samlingssteder og klubhusfaciliteter, er først og fremmest medlemmer fra foreninger, der deler deres klubhusfaciliteter med andre foreninger. På spørgsmålet om medlemmernes tilfredshed med de samlingssteder og faciliteter, som de har adgang til og benytter i deres forening, svarer mere end halvdelen af medlemmerne, at de er 'tilfredse' (29 pct.) eller 'meget tilfredse' (34 pct.) med disse, mens hver tiende medlem er 'meget utilfreds' (6 pct.) eller 'utilfreds' (5 pct.) med de klubhusfaciliteter, de har adgang til. Ca. hvert tiende foreningsmedlem er 'både tilfreds og utilfreds'.

Den største *tilfredshed* med foreningernes samlingssteder og klubhusfaciliteter finder vi blandt medlemmerne i Fløng/Hedehusene Skytteforening, Hedehusene-Fløng Jagtforening, Tåstrup Idrætsklub, Skovshoved Roklub samt i Gymnastikforeningen Køge Bugt, hvor 70-90 pct. af foreningers medlemmer svarer, at de er 'meget tilfredse' eller 'tilfredse' med de samlingssteder, som de har adgang til i deres forening. Sammenlignet hermed er det kun 4 ud af 10 medlemmer i Køge Kano- og Kajak klub, der er meget tilfredse eller tilfredse, mens knapt hvert andet medlem (44 pct.) angiver, at de *både* er tilfredse *og* utilfredse med de samlingssteder, de har til rådighed. I Køge Svømmeklub tilkendegiver lidt mere end halvdelen af medlemmerne, at de er 'tilfredse' eller 'meget tilfredse', men der er også en stor del af medlemmerne, der både er tilfredse og utilfredse med foreningernes klubhusfaciliteter, hvil-

ket er tilfældet for 1 ud af 3 medlemmer. Den største utilfredshed blandt foreningsmedlemmerne med de eksisterende klubhusfaciliteter finder vi blandt medlemmerne i Skovshoved Triathlon Klub samt i Gentofte Svømmeklub, hvor to ud af tre medlemmer angiver, at de er 'meget utilfredse' eller 'utilfredse' med deres klubhusfaciliteter. I Gentofte Volley, som deles om klubhuset Annekset med Gentofte Svømmeklub og Skovshoved Triathlon Klub, er hvert andet medlem tilfreds eller meget tilfreds, mens kun hvert femte medlem er meget utilfreds eller tilfreds med de klubhusfaciliteter, de har til rådighed.

Analyse af klubhuse

Case analyserne rejser en række perspektiver og problemstillinger, som er specifikke i forhold til de enkelte foreningers fysiske rammer og sociale samværsformer, som også kan anskues i et mere generelt perspektiv. Disse perspektiver, problemstillinger eller dilemmaer er forsøgt indtænkt i de skitserede ideforslag til mulige scenarier, som blev diskuteret og kvalificeret på workshoppen.

I *Køge Kano og Kajak Klub* fremhæver analysen det dilemma, at selvom klubhusets forhold på mange måder er begrænsede og primitive, så værdsætter en stor del af medlemmerne det på grund af dets skønne og unikke beliggenhed og udsigt. Mange af foreningens medlemmer fremhæver den særlige *atmosfære* i og omkring klubhuset på terrassen, hvor det sociale samvær udspiller sig blandt medlemmerne i rigt mål. Men samtidig er der blandt mange af foreningens medlemmer et stort ønske om bedre og mere moderne faciliteter, og mange medlemmer nævner de primitive forhold i klubhuset som kilden til deres utilfredshed, når de må deles om to bade til 200 medlemmer, og om kun et opholdsrum, som på en og samme gang skal fungere som opholdsrum, køkken, trænings- og mødelokale mv. Så mens mange medlemmer beskriver fællesskabet og 'spejderånden' som det identitetsbærende og klubhusets unikke beliggenhed som det mest afgørende for dem, er der også medlemmer af foreningen, for hvem det er vigtigere med mere moderne faciliteter, og som kunne ønske sig en forbedring af det primitive og trange forhold i det eksisterende klubhus.

I *Skovshoved Roklub* er de fysiske rammer i foreningens klubhus af en helt anden og mere luksuriøs standard end i Køge Kano og Kajak klub. Men som i Køge Kano- og Kajak Klub er medlemmerne af Skovshoved Roklub ligeledes meget optaget af det sociale fællesskab blandt foreningens medlemmer efter træningen, og de tillægger det meget stor betydning at have adgang til et klubhus, som alene er for foreningens medlemmer. I Skovshoved Roklub har foreningens medlemmer i modsætning til i KKKK rigtig god plads, idet klubhuset rummer store opholdsrum, kønsadskilte bade- og omklædningsforhold, et stort rummeligt køkken, et træningslokale, et værksted samt to bådehaller med plads til foreningens mange forskellige både samt ro-ergometermaskiner. Med andre ord er der rigtig god plads til foreningens medlemmer og de aktiviteter, der foregår i foreningens regi til hverdag og til fest. Medlemmerne tilkendegiver da også en stor tilfredshed med disse samlingssteder og faciliteter i klubhuset.

I overensstemmelse med ro- og kajakklubberne er man i jagt- og skytteforeningerne beliggende ved *Skydebane Vest i Høje-Taastrup Kommune* også glade for at have adgang til et klubhus, som ligger umiddelbart tæt ved skydebanerne, og som foreningerne selv råder over (hvilket er tilfældet for Hedehusene-Fløng Jagtforening) eller deles om adgangen til (som det

er tilfældet i de to skytte- og idrætsforeninger). Klubhuset spiller en altafgørende rolle for medlemmernes samvær i foreningen – ikke kun efter træningen, men i høj grad også under selve træningen, idet mange af medlemmerne opholder sig i klubhuset, mens skydeaktiviteterne foregår, og mens de venter på, at det bliver deres tur til at skyde. Caféen er fyldt op af medlemmer de aftener, hvor der må skydes. Og det største ønske blandt medlemmerne i foreningerne synes at være: mere skydetid.

I analysen af *Køge Svømmeklub* beskrives det, hvordan klubhuset opfylder forskellige former for behov, ikke kun hos medlemmerne/svømmerne, men i høj grad også hos forældre og søskende til de børn der går til svømning i svømmeklubben. Forældrene til de børn, der går til svømning i Herfølge Svømmehal (hvor klubhuset er beliggende) bruger klubhusets opholdsrum, hvorfra de kan følge med i svømmeundervisningen ude i hallen gennem et stort vindue, og de kan sidde og arbejde på computeren eller drikke en kop kaffe, mens de venter. Disse medlemmer er først og fremmest optaget af stedets funktionelle rammer og den hygiejniske standard på svømmehallens område, når de følger deres børn til svømmeundervisning. Behovet for klubhuset som socialt mødested for svømmerne træder ikke lige så tydeligt frem, som det er tilfældet i Gentofte Svømmeklub, hvilket givetvis kan skyldes forskellen mellem de medlemmer, der har besvaret spørgeskemaet i de to svømmeklubber, i forhold hvor hyppigt de træner.

Analysen af *klubhuset Anneksset* viser et godt eksempel på en klubhusfacilitet, hvor medlemmerne sjældent kommer efter træning, og som mange medlemmer reelt set ikke oplever, at de har adgang til. Eftersom klubhuset skal bookes på forhånd, er det først og fremmest særlige arrangementer, møder mv, der afholdes i Anneksset. Og det er først og fremmest det *uformelle sociale samvær* før og efter træningen, som medlemmerne giver udtryk for, at de savner. De fysiske og funktionelle rammer i klubhuset er for så vidt fine nok, men medlemmerne efterspørger muligheden for at kunne komme i klubhuset efter træning, uden at det skal aftales (eller bookes) på forhånd. Mange af medlemmerne giver klart udtryk for, at de oplever det som en særdeles hæmmende faktor for det sociale samvær i foreningen, at de ikke har adgang til et sted, hvor de kan komme, hænge ud, spise sammen mv. De sociale og træningsrelaterede arrangementer, som klubhuset danner rammen om, er alle planlagt på forhånd. Utilfredsheden blandt medlemmerne med klubhuset er særlig stor blandt medlemmerne af Gentofte Svømmeklub og Skovshoved Triathlon Klub, mens utilfredsheden blandt medlemmerne af Gentofte Volley er noget mindre. I Gentofte Svømmeklub er medlemmerne (primært konkurrencesvømmerne) i særlig grad optaget af at få adgang til et klubhus, der er deres *eget*. De har et stort ønske om at få adgang til et samlingssted, hvor medlemmerne kan komme før og efter træning, hvor de kan lære hinanden at kende på tværs af holdene, hvor svømmerne kan samles, hænge ud, lave lektier, tale om træning/udvikling og lave dryland-træning, og hvor de kan lave mad sammen før og efter træning. Ligeledes nævner medlemmerne i Gentofte Volley, at de også savner et samlingssted, hvor de kan mødes efter træning i stedet for at skulle mødes i restauranten i Kildeskovshallen, hvor det er dyrt at få noget at spise og drikke. Og i Skovshoved Triathlon Klub efterspørger medlemmerne et klubhus, som er beliggende tættere på de idrætslige aktiviteter, hvor de kunne have omklædningsmuligheder, mulighed for at opbevare deres ting, og hvor de kan styrketræne om vinteren. Og endelig savner triatleterne et værksted eller lignende, hvor de kan reparere deres cykelgrej mv. Det eksisterende klubhus Anneksset bruger medlemmerne af Triathlonklubben

stort set aldrig.

Klubhuset TIK, som de 16 idrætsforeninger i TIK deles om adgangen til, fungerer som en slags café, hvor medlemmerne af de forskellige foreninger kan komme frit. Kontoret har åbent i dagtimerne (9.00 - 13.00), og caféen drives af frivillige fra de forskellige foreninger, som tilbyder salg af mad og drikke til rimelige priser. I dagtimerne er det TIK Veteransports medlemmer, der kommer i klubhuset (de der træner i Tåstrup Idrætscenter) for at nyde godt af det sociale samvær med andre 60+ere. Efter kl. 14.00 lukker klubhuset imidlertid og åbner først op igen i aftentimerne, hvor det er de øvrige TIK-foreningers frivillige, der tager sig af klubhusets café. De medlemmer, der kommer i klubhuset, er de, der går til idrætsaktiviteter i Høje Tåstrup Idrætscenter, mens de foreningsmedlemmer, hvis aktiviteter foregår på andre lokaliteter, sjældent kommer i klubhuset. Dette er bl.a. tilfældet for medlemmerne af TIK Bueskydning, som holder til på en skole et stykke vej derfra. Klubhuset TIK er et godt eksempel på, hvordan klubhuset er et mere identitetsbærende og fællesskabende sted end cafeteriaet i Idrætscenteret, hvor medlemmerne kan mødes på tværs af idrætsgrene. Der er en hyggelig atmosfære blandt Veteransports medlemmer, som er nogle af de flittigste brugere af klubhusfaciliteterne. Klubhuset og 'caféen' i opholdsrummet fungerer som et godt mødested for de ældre medlemmer, som giver udtryk for, at de har et meningsfuldt samvær med andre ældre på tværs af de idrætslige aktiviteter, der foregår i TIK-foreningerne.

Fire ideer til fremtidens klubhus

Analysen viser, at der behov for at udvikle forskellige typer af klubhuse og klublokaler, som tager højde for de måder, der dyrkes idræt; de måder fællesskabet udfolder sig inden for de forskellige idrætsgrene og foreningstyper; og forskellige medlemsgrupper (unge og ældre, motionister og eliteudøvere, mv.).

På baggrund af analysen og workshoppen om fremtidens klubhuse med deltagelse af foreningsledere og medarbejdere samt politikere fra de tre kommuner er der udviklet fire ideer til samlingssted eller klubhus:

'*Klubbens Hus*' er, som betegnelsen fortæller, klubbens – eller foreningens – *eget hus*. Huset er mere end et samlingssted for medlemmerne før og efter træning og til møder og arrangementer. Det er udgangspunktet for aktiviteten. Det er her rekvisitter og redskaber til idrætsaktiviteten findes. Det er her aktiviteten typisk begynder og slutter. 'Klubbens Hus' er den fysiske ramme for det store fællesskab mellem foreningens medlemmer. Alle kender typisk hinanden, og derfor føler de fleste også et ansvar for faciliteten. Samtidig er dette fælles ansvar for faciliteten med til at styrke fællesskabet. Foreningen har selv ansvaret for den daglige drift og pasning.

'*Foreningscafeen*' er et samlings- og mødested for grupper af medlemmer fra forskellige foreninger før og efter træning; for forældre der venter, mens børnene er til svømning eller gymnastik, og som samtidig giver mulighed for afholdelse af møder i tilstødende lokaler. Cafeen har en central og synlig placering på idrætsanlægget eller idrætsfaciliteten med kort afstand til aktivitetsstederne (hal, idrætsplads mv.) og med udsyn dertil (bl.a. for forældre, der venter

mens børnene er til idræt). Medlemmerne kan benytte 'cafeen' til afslapning, spil af forskellig slags, lektielæsning, computerspil mv. Men 'Foreningscafeen' består også af flere mødelokaler, som foreningerne online kan reservere til deres møder, og fælles kontorfaciliteter til administrativt arbejde i foreningen, som evt. er bemandet med en person, der kan udføre nogle af de administrative opgaver for foreningerne. 'Foreningscafeen' ejes af idrætsanlægget, som også står for den daglige drift, vedligeholdelse og udvikling.

'Fælleshuset' er en klubhusfacilitet, som medlemmerne i de foreninger, hvis idrætsaktiviteter primært foregår udendørs, har adgang til og deler med andre foreninger. Visionen for 'Fælleshuset' er at etablere samlingssteder, som kan bruges af mange typer af foreninger, hvis idrætsaktiviteter foregår udendørs i naturen: fx kano- og kajaksportsforeninger, roklubber, cykelmotion- og triatlonklubber, vandreforeninger, sejlsportsforeninger, crossfit-træning, vinterbadere mv. 'Fælleshuset' rummer fleksible bade- og omklædningsfaciliteter, muligheden for vintertræningsaktiviteter og et værksted, hvor foreningsmedlemmer fra forskellige foreninger har mulighed for at reparere deres grej. 'Fælleshuset' skal være et sted med faciliteter, som medlemmerne har fri adgang og nøgle til – og som disse foreninger deles om ansvaret for. Huset kan også rumme en fest- eller mødesal til større sociale eller træningsrelaterede arrangementer. Organiseringen af fælleshuset fordrer et fælles og visionært engagement og samarbejde på tværs af foreninger med forskellige traditioner for udformning af samlingssteder, der har et gensidigt ejerskab og ansvar for fælleshusets drift.

'Klublokalet på skolen' tager sigte på, at skole og forening(er) deles om adgangen til et lokale på en fleksibel måde, hvor lokalet i skoletiden primært anvendes til undervisningsrelaterede formål, mens lokalet i eftermiddags- og aften timerne kan anvendes og fungere som klublokale for en eller flere idrætsforeninger, og som medlemmerne kan disponere over. 'Klublokalet på skolen' kan indrettes med hyggelige opholdsmuligheder, som i skoletiden kunne skabe rammer for lektiecafé, projekt- eller gruppearbejde og andre undervisningsrelaterede formål. Senere på eftermiddagen kan lokalet fungere som opholdssted for foreningernes børn og unge, hvor de kunne være sammen før og efter træning. Om aftenen ville lokalet desuden kunne anvendes af de foreningsmedlemmer (primært voksne), der træner på senere tidspunkter i foreningen til socialt samvær og andre former for fælles aktiviteter (3. halvleg). Visionen for 'Klublokalet på skolen' er således at tænke 'skolens rum' på en helt ny måde, hvor skolen booker sig ind i dagtimerne, og hvor idrætsforeningen kan bruge lokalet og faciliteterne på andre tidspunkter.

Foruden disse fire ideer til fremtidens klubhuse gav workshoppen og nyligt udviklede ideer fra Lokale og Anlægsfonden inspiration til yderligere to ideer til samlingssteder for idrætsaktive:

'Omklædningsrummet som foreningens samlingssted'.

'Klubhuset i form af udendørs samlingssteder og støttepunkter'.

Opmærksomhedspunkter

Undersøgelsen har dels kortlagt idrætsforeningernes adgang til samt benyttelse og vurdering af klubhuse, klublokaler og andre samlingssteder, dels belyst de meget forskellige måder, klubhuse og klublokaler benyttes i syv forskellige cases.

På denne baggrund har undersøgelsen indkredset en række forhold, som kommuner, foreninger og idrætsanlæg bør være opmærksomme på, når de planlægger nye samlingssteder eller udvikler og renoverer allerede eksisterende klubhuse, lokaler og samlingssteder.

1. Et 'klubhus' kan være mange ting

Det første forhold, som det er vigtigt at have for øje, er, at et 'klubhus' kan være mange ting. Foreningerne og mange af deres medlemmer tillægger det stor betydning, at foreningen har et samlingssted, hvor medlemmerne kan mødes før og efter træning, hvor redskaber og udstyr kan opbevares, hvor møder kan afholdes osv. Undersøgelsen viser imidlertid, at dette samlingssted kan tage mange former. Udover selve klublokalet eller klubhuset udgør omklædningsrummet, idrætsanlæggets cafeteria, de udendørs arealer og særlige steder i naturen det fysiske rum for mange sociale aktiviteter i foreningerne.

Scenarierne for fremtidens klubhuse har skitseret ideer til forskellige typer af klubhuse eller samlingssteder: 'Klubbens hus', 'Foreningscafeen', 'Fælleshuset', 'Klublokalet på skolen', 'Omklædningsrummet' og 'Det udendørs samlingssted eller støttepunkt'.

Klubhuset må altså forstås bredere og meget mere nuanceret end det traditionelle klubhus eller klublokale. Og det varierer fra forening til forening og fra idrætsgren til idrætsgren, hvad der er behov for, og hvordan man skaber gode rum og faciliteter for det sociale og træningsrelaterede foreningsliv.

2. Der er store forskelle på, hvor meget og hvordan forskellige grupper benytter samlingsstederne

Det sociale har stor betydning for mange idrætsaktive og især dem, som dyrker idræt i en forening. Men der er store forskelle mellem aldersgrupper og mellem forskellige aktivitetstyper på, hvilken betydning det sociale har, og hvordan det udfolder sig. Dette har stor betydning for, hvilke typer af samlingssteder der er behov for.

Det efterfølgende bygger dels på data og observationer fra undersøgelsen, dels på en mere generel indsigt i den måde, forskellige grupper typisk dyrker idræt på.

For mange motionister er det sociale noget sekundært, selvom de gerne træner sammen med andre. De øvrige deltagere er mere 'bekendtskaber' end 'venskaber', som de sjældent har noget at gøre med ud over træningen. For dem vil muligheden for at snakke sammen i umiddelbar nærhed af træningslokalet være rigeligt. De har ikke et ønske om at blive hængende i et klublokale efter træningen. Træningslokalet og måske omklædningsrummet vil være den umiddelbart mest attraktive ramme om det sociale. Medlemsundersøgelsen viser, at omkring hvert tredje medlem sjældent eller aldrig bliver i foreningen et stykke tid efter træningen for at snakke med andre medlemmer.

For andre motionister, der som regel træner i faste grupper eller hold (fx i ro- eller kajakklubben), er der ofte et behov for at kunne snakke sammen før eller efter træning, snakke om hvordan træningen forløb, lægge planer derfor, diskutere de næste motionsløb osv. Mange

af dem er 'venner', og nogle af dem er sammen om andre aktiviteter udover aktiviteterne i foreningen. For disse medlemmer er et egentligt klubhus en vigtig ramme for det sociale og hele klubbens liv. Lidt under halvdelen af medlemmerne, som har besvaret spørgeskemaet, svarede, at de altid eller ofte bliver i foreningen et stykke tid efter træningen for at snakke med andre medlemmer. Klubhuset som rammen om det sociale samvær tillægges i særlig grad betydning blandt de ældre medlemmer, og i særlig høj grad blandt medlemmerne i Skovshoved Roklub, i Køge Kano- og Kajak Klub samt i TIK Veteransport i Høje-Taastrup. Men også i de tre skytte- og jagtforeninger ved Skydebane Vest i Høje Taastrup Kommune spiller klubhuset en særdeles vigtig rolle i forhold til det sociale liv i foreningerne, idet det er her medlemmerne mødes før, under eller efter skydeaktiviteterne.

De mange idrætsaktive, der træner til og deltager i kampe og konkurrencer, tilbringer mange timer sammen med de sportsudøvere, der deltager på samme hold eller træningsgruppe. Klubhuset vil ofte være den fysiske ramme, før træningen går i gang, og også der hvor man efter træningen 'falder ned', snakker om weekendens kamp, lægger planer sammen med træneren mv. I medlemsundersøgelsen pegede analyserne på et stort behov for et sted at mødes ved siden af de idrætslige aktiviteter blandt de idrætsaktive svømmere i Gentofte Svømmeklub. Et behov som på nuværende tidspunkt ikke tilgodeses i det delte klubhus Annekset ved Kildeskovshallen, og som af medlemmerne ikke opleves som særlig tilgængeligt.

For børnene, som ofte kender hinanden fra skolen eller går til træning flere gange om ugen, kan klubhuset være det 'frie' mødested, hvor de kan hygge sig sammen, lave lektier mv. Det er dog den medlemsgruppe, hvor forholdsvis færrest bliver efter træning for at snakke med andre, hvilket givetvis hænger sammen med, at mange af dem bliver transporteret af deres forældre.

De unge vil typisk have et ønske om at kunne være for sig selv og med mulighed for at kunne foretage sig andre ting end de idrætslige. Blandt de unge mellem 11 og 20 år er andelen, som bliver efter træningen for at snakke med andre, lige så stor som blandt de midaldrende og kun lidt lavere end blandt medlemmer over 60 år.

For de forældre, som kører deres børn til træning eller kamp, kan klubhuset være et opholdsrum, hvorfra de kan følge med i børnenes træning og samtidig besvare de sidst indkomne mails. Dette fremgik af analysen af casene i Køge Svømmeklub samt i Gymnastikforeningen Køge Bugt.

3. Det er afgørende med en langt mere nuanceret forståelse af klubhusets betydning, end at det 'kun' er et sted for socialt samvær/3. halvleg

Med baggrund i disse meget forskellige former for benyttelse af klubhuset blandt forskellige grupper af medlemmer er det derfor afgørende at få en mere nuanceret forståelse af klubhuset for forskellige medlemmer og for forskellige idrætsaktiviteters udfoldelse.

I planlægningen, etableringen og udviklingen af klubhusfaciliteter bør man være mere bevidst om, at klubhuset kan have og har mange forskellige funktioner afhængig af, hvilke foreninger og medlemmer, der benytter dem, og hvilke idrætsanlæg de hører til. Klubhuset har en meget bredere funktion og anvendelse end 'tredje halvleg', og det varierer fra forening til forening og fra medlemsgruppe til medlemsgruppe, hvad der er behov for, og hvilken vægt de forskellige funktioner skal have. I de idrætsforeninger, hvor idrætsaktiviteterne dyrkes uden for i naturen, er der fx et særdeles udtalt behov for at kunne opbevare udstyr og redskaber i eller umiddelbart tæt på klubhuset, hvilket vil blive uddybet nærmere i det følgende.

4. Det er sammenhængen mellem aktiviteten og samlingsstedet, der er afgørende for, hvor meget og hvordan samlingsstedet benyttes

Benyttelsen af samlingsstedet afhænger både af den måde, de aktive dyrker idræt (idrætsgrenen, den tid der bruges derpå, og hvor meget aktiviteten forudsætter andre udøvere) og klubhusets eller samlingsstedets placering, indretning og funktion. Det er i princippet lige så uadskilleligt, som idrætsaktiviteten og selve idrætsfaciliteten er.

Det betyder, at samlingsstedet må tilpasses og indrettes efter idrætsaktivitetens særlige karakter. I klubhuset for vandsportsforeningerne skal bådene kunne opbevares forsvarligt; deltagerne skal have adgang til huset døgnet rundt; man skal kunne træne i ro-ergometer, hvis vejret er for dårligt til at komme på vandet; og der skal være gode omklædningsmuligheder, når man er våd og udaset efter en lang tur på vandet.

I de idrætsforeninger, hvor aktiviteterne foregår indendørs i særlige anlæg, kan der være behov for at kunne afholde større træningsrelaterede arrangementer, konkurrencer og stævner med bespisning af dommere, trænere mv., hvor det er vigtigt, at dette kan foregå i klubhuset. Dette er bl.a. et behov, som Gentofte Svømmeklub italesætter, og her er det afgørende, at klubhuset ligger i umiddelbar nærhed af svømmehallerne.

Men et godt placeret og godt indrettet klubhus skaber ikke automatisk et godt klubliv. Det forudsætter, at foreningens aktiviteter tager sigte derpå.

5. Nærhedens betydning: Det er i den grad betydningsfuldt, at klubhuset ligger tæt på aktiviteterne (klods op ad)

I forlængelse af sammenhængen mellem aktiviteten og samlingsstedet, som blev beskrevet ovenfor, peger undersøgelsen desuden på betydningen af klubhusets kontekstuelle beliggenhed. På tværs af de undersøgte cases fremhæves det, hvor vigtigt det er, for det der foregår i klubhuset, at dette ligger ikke alene tæt på men umiddelbart 'klods op ad' de steder, hvor idrætsaktiviteterne foregår eller har deres udgangspunkt. Og det forhold, at samlingsstederne i klubhuset eller klub-lokalet derved er tilgængeligt for medlemmerne *umiddelbart* efter træning, har afgørende betydning for, om medlemmerne overhovedet kommer i klubhuset. Det har særdeles stor betydning for de medlemmer, der dyrker deres idræt i naturen, at de har adgang til faciliteter, men det tillægges også afgørende betydning for dem, der dyrker idræt udendørs på særlige anlæg eller indendørs i idrætsanlæg.

6. Betydningen af ' eget hus' contra ' fælles hus' i forhold til foreningens selvforståelse

Undersøgelsen peger på, at rigtig mange medlemmer tillægger det betydning, at foreningen råder over deres ' eget klubhus' frem for et fælles hus, som de deler med andre foreninger. Især synes det at have betydning for det uformelle sociale samvær blandt medlemmerne, og det er i særlig grad medlemmerne af de foreninger, hvis idræts- og motionsaktiviteter foregår udendørs i naturen, der tillægger det stor betydning, at foreningen råder over adgangen til ' eget klubhus'.

Undersøgelsen peger på, at foreningens ' eget hus' på mange måder synes at være sammenhængende med en stærk identitetsfølelse blandt medlemmerne. Den atmosfære, der er kendetegnende for det sociale samvær blandt medlemmerne i foreninger med eget klubhus, er præget af en stor fællesskabsfølelse og selvforståelse blandt foreningens medlemmer, som er relateret til, at de har deres ' eget sted' og klubhus. Foreningens sociale liv er således tæt

forbundet med foreningens klubhus, såvel hvad angår klubhusets `selvstændige beliggenhed`, stedets fysiske og arkitektoniske karakter samt `stedets ånd`, som medlemmerne i disse foreninger er `medskabere` af. Dette er fx tilfældet i Køge Kano og Kajakklub, hvor mange af medlemmerne så at sige identificerer sig med klubhusets relativ primitive forhold og `klondike-lignende karakter. Det er medlemmerne selv, der vedligeholder huset, som de holder af pga. klubbens unikke beliggenhed på den yderste mole med en flot udsigt. Ligeledes er der en stærk selvforståelse og kultur i Skovshoved Roklub om det bærende fællesskab, som klubhusets gode fysiske forhold danner rammen om. Og i Fløng-Hedehusene Jagtforening danner klubhuset, som medlemmerne selv har bygget og derved har en stor ejerskabsfølelse for, ligeledes ramme om en særlig fællesskabsskabende kultur, hvor det sociale liv før og efter træningen udgør en væsentlig og uløselig del af foreningslivet.

I flere af de foreninger, der ikke har `eget klubhus`, men deler dette med andre foreninger, italesætter medlemmerne imidlertid også dette behov for indflydelse på de fysiske rammers indretning, hvor det er muligt at skabe et sted for foreningens medlemmer og aktiviteter, og hvor foreningen og dens medlemmer i højere grad kan være medskabende i forhold til de aktiviteter, der kan finde sted i klubhuset. Dette behov italesættes særlig tydeligt i Gentofte Svømmeklub, i Skovshoved Triathlon Klub samt i Gentofte Volley, der deles om et klubhus, som de ikke oplever at have ejerskab til, og som reelt heller ikke er tilgængeligt for medlemmerne.

Disse behov rejser den uundgåelige problemstilling, hvordan man i kommunerne kan løse den økonomiske side af sagen, hvis alle foreninger gør `krav` på deres eget klubhus, uanset foreningens størrelse og medlemstal samt omfanget af de aktiviteter, der foregår i disse foreninger. Dette vil i givet fald forde, at man tænker i forskellige drifts- og organiseringsformer, og det vil kræve, at man prioriterer mellem udviklingen af forskellige typer af klubhusfaciliteter, som foreningerne selv kan disponere over, som rummer muligheden for nogle basale og funktionelle behov, mens mere moderne og luksuriøse rammer nødvendigvis må deles med andre foreninger i et fællesskab. Dette vil blive uddybet i det følgende.

7. Meget forskellige drifts- og organiseringsformer

Undersøgelsen viser således, at mange foreninger gerne vil have deres eget klubhus og helst ikke deler det med andre. De fleste idrætsforeninger er forholdsvis små, og der kommer stadig flere, hvor medlemmerne dyrker idræt eller motion i naturen eller udenfor de traditionelle idrætsanlæg. Det øger behovet for flere klubhuse. Det er en udfordring for kommunerne, hvis det forventes, at de skal finansiere såvel etableringen som driften af klubhusene og andre samlingssteder. Derfor kan det være nødvendigt at operere med forskellige etablerings- og driftsformer for klubhusene, som kunne indgå i kommunens idræts- og fritidspolitik.

Idrætsforeninger, som ønsker deres eget klubhus, må i princippet selv stå for etableringen og driften af klubhuset. Kommunen kan eventuelt stille en grund til rådighed for klubhuset, stille ekspertise til rådighed ved planlægningen af huset (vedrørende finansiering, bygningsreglement, mv.) og eventuelt også give et etableringstilskud. Hvad angår driften kan man forestille sig, at kommunen yder et årligt tilskud eller yder et tilskud til vedligeholdelse af huset.

Klubhuse, som benyttes af flere foreninger, er det vanskeligere at drive på samme måde. Her er det tænkeligt, at det enten er en selvejende institution, som de tilhørende foreninger

har dannet, der står for etableringen og driften, eller at kommunen etablerer og driver huset (og eventuelt mod en årlig lejeudgift).

Klubhuse eller klublokaler, der er en del af et idrætsanlæg, vil naturligt være en del af samme idrætsanlægs ansvar, hvad enten faciliteten er kommunal eller selvejende / foreningsejet. I dette tilfælde er det givetvis vigtigt, at et brugerråd har ansvaret for, hvordan foreningerne kan benytte klubhuset eller klub-lokalet.

8. Det moderne (luksuriøse) klubhus contra det enkle

Spørgsmålet om, hvordan man bedst etablerer økonomisk holdbare og rentable løsninger, hvis alle foreninger gør `krav` på et eget klubhus uanset foreningens størrelse, medlemstal samt omfang af aktiviteter i foreningerne, har naturligvis konsekvenser for, hvordan og med hvilke former for faciliteter klubhuset kan og skal indrettes. For nogle foreninger vil en `enkel` indretning, som foreningen selv har indflydelse på, og som medlemmerne i vid udstrækning kan tage ejerskab for, være den bedste løsning og langt at foretrække. Disse løsninger vil og kan imidlertid ikke være i form af moderne og luksuriøse faciliteter. Andre foreninger vil derimod foretrække mere moderne og luksuriøse forhold, hvilket i givet fald må indebære, at klubhusfaciliteterne må deles med andre eller administreres på en måde, som åbner op for, at foreningen får adgang til mere og bedre faciliteter, men må dele disse med andre på en fleksibel måde.

1. Indledning

Fællesskabet er en af de værdier, som tillægges størst betydning ved idrætten, og det gælder i særlig grad i den foreningsorganiserede idræt, som fremhæver, at denne side ved idrætten adskiller foreningsidrætten fra idræt i kommercielle fitnesscentre og den uorganiserede idræt.

Mange foreninger beklager sig imidlertid over, at medlemmerne ikke opholder sig i foreningen efter træning og kamp, men skynder sig til andre gøremål, og spørgsmålet er, om de idrætsaktive tillægger klubhus, cafeteria og lignende samlingssteder samme store betydning, som foreningerne gør. Dette forhold rejser flere spørgsmål, som denne rapport belyser.

For det første hvilke samlingssteder – klubhuse, klublokale mv. – idrætsforeningerne har adgang til, hvilken betydning de tillægger disse samlingssteder, og er der forskel på dette mellem forskellige kommuner og mellem forskellige foreningstyper.

For det andet i hvilken grad medlemmerne benytter foreningernes tilgængelige klubhus-faciliteter eller formelle samlingssteder, hvad benytter de dem til, og hvilken betydning medlemmerne tillægger det, at de har adgang til et klubhus eller et andet samlingssted? Er der forskel på dette mellem idrætsaktive fra forskellige idrætsgrene og mellem forskellige medlemsgrupper?

For det tredje hvordan skal klubhuset, klublokalet eller andre former for samlingssteder se ud, indrettes og fungere, for at det er et benyttet og attraktivt samlingssted for medlemmer, frivillige, ledere m.fl.?

For at få dette belyst tog Høje-Taastrup Kommune, Gentofte Kommune og Køge Kommune initiativ til denne undersøgelse, som de tre kommuner også har finansieret. Undersøgelsen er gennemført af Center for forskning i Idræt, Sundhed og Civilsamfund på Institut for Idræt og Biomekanik på Syddansk Universitet i et samarbejde med Idrættens Analyseinstitut. Post doc Lise Specht Petersen har stået for undersøgelsen i samarbejde med professor Bjarne Ibsen.

Formålet med undersøgelsen

Formålet med undersøgelsen har været at opnå viden om disse tre forhold.

For det første har formålet været at undersøge, hvilke typer af samlings- og mødesteder, som foreningerne og deres medlemmer har adgang til i de tre kommuner, og at undersøge, i hvilken grad disse tilgængelige samlingssteder benyttes af medlemmerne, og om der er forskel på dette mellem forskellige idrætsgrene og foreningstyper?

For det andet har formålet været at afdække, hvilken betydning idrætsforeningerne tillægger foreningens samlingssteder (klubhuse, klublokaler mv.) for deres aktiviteter og formål, samt hvilke ønsker de har til klubhusenes indretning og måde at fungere på, og om der er forskel på dette mellem forskellige idrætsgrene og foreningstyper?

I forlængelse heraf har det været hensigten at undersøge, hvilken betydning klubhuset og lignende samlingssteder har for de idrætsaktive medlemmer af idrætsforeninger, og om der er forskel på, hvilken betydning det tillægges af forskellige medlemsgrupper og inden for forskellige idrætsgrene?

For det tredje har formålet været at undersøge, hvilken betydning det har for medlem-

mernes benyttelse, hvordan klubhuset eller klublokalet er indrettet og fungerer, og om der er forskel på dette mellem idrætsgrene og forskellige medlemsgrupper.

Endelig har det været hensigten med afsæt i den viden, som undersøgelsen bidrager med, at udvikle idéer til eller scenarier for, hvordan et samarbejde mellem foreninger og kommuner i fremtiden kan arbejde med udvikling og nytænkning af forskellige typer af klubhusfaciliteter og samlingssteder for forskellige typer af idrætsforeninger og deres medlemmer med forskellige typer af behov.

Hvordan er undersøgelsen gennemført?

For at give svar på de nævnte problemstillinger er der gennemført fire delundersøgelser:

Spørgeskemaundersøgelse gennemført blandt alle idrætsforeninger

For det første er der gennemført en spørgeskemaundersøgelse blandt idrætsforeninger i Høje-Taastrup Kommune, Køge Kommune og Gentofte Kommune. Fremgangsmåden for denne undersøgelse er uddybet i kapitel 2.

Undersøgelse af seks klubhuse / klublokaler

For det andet er der gennemført en kvalitativ undersøgelse af udvalgte klubhuse og deres benyttelse. I hver af de deltagende kommuner er der udvalgt to foreninger² med forskellige typer af klubhusfaciliteter og samlingssteder, således at undersøgelsen omfatter i alt seks faciliteter af forskellig karakter og med forskellig benyttelse. Disse klubhusfaciliteter er udvalgt ud fra et kriterie om en diversitet i forhold til udformning, beliggenhed, ejerskab og anvendelse. Fremgangsmåden for denne undersøgelse er uddybet i kapitel 3.

Spørgeskemaundersøgelse til medlemmer af idrætsforeninger

For det tredje fik medlemmerne af de foreninger, som deltog i undersøgelsen af de udvalgte klubhuse og klublokaler (anden del af undersøgelsen) tilsendt et spørgeskema med spørgsmål om deres benyttelse af disse samlingssteder samt deres vurdering af og tilfredshed med disse. Fremgangsmåden for denne undersøgelse er uddybet i kapitel 3.

Workshop om fremtidens klubhuse og klublokaler

Den sidste del af undersøgelsen bestod af en workshop for en inviteret gruppe af personer fra de tre kommuner, ledere fra de idrætsforeninger som bidrog til delundersøgelse 2 og 3 samt repræsentanter for organisationer og institutioner, der interesserer sig for en udvikling af bedre klubhuse og klublokaler. Sigtet med denne del af undersøgelsen var at udvikle og kvalificere forskellige idéer til og scenarier for fremtidens klubhuse og klublokaler. Denne sidste del af undersøgelsen er uddybet i kapitel 4.

² I nogle tilfælde er der tale om flere foreninger, der deler en klubhusfacilitet.

2. Idrætsforeningernes benyttelse af og tilfredshed med klubhuse, klublokaler og andre samlingssteder

Første del af undersøgelsen består af en spørgeskemaundersøgelse af idrætsforeningernes benyttelse og vurdering af samlingssteder. Formålet med denne del af undersøgelsen var at belyse, hvilke typer af samlings- og mødesteder, foreningerne og deres medlemmer har adgang til i de tre kommuner, og at belyse tilfredsheden med disse faciliteter, samt hvilken betydning de tillægges af foreningerne.

Fremgangsmåde

Det digitale spørgeskema indeholdt spørgsmål om fem emner:

- 1) Hvilke samlingssteder og fællesskabsfaciliteter (bl.a. klubhus, klublokale mv.), idrætsforeningerne har adgang til, og medlemmerne benytter.
- 2) Hvad der kendetegner klubhuset eller klublokalet, som foreningen primært benytter?
- 3) Hvor meget og hvordan fællesskabsfaciliteterne benyttes af foreningen?
- 4) Hvilken betydning fællesskabsfaciliteterne tillægges af foreningerne?
- 5) Hvilke ønsker foreningerne har til fællesskabsfaciliteterne?

De tre kommuner, som undersøgelsen er gennemført i, leverede mailadresser på alle idrætsforeninger i kommunen, som det digitale spørgeskema derpå blev sendt til.

317 idrætsforeninger fik tilsendt et spørgeskema, hvoraf 159, svarende til 50 pct., besvarede skemaet helt eller delvist. Den højeste besvarelsesprocent opnåedes i Gentofte Kommune med 56 pct. (tabel 1).

Tabel 1. Andel af idrætsforeninger som har besvaret spørgeskemaet

KOMMUNE		Ikke besvaret	Besvaret	
Gentofte	N	38	48	86
	Pct.	44,2	55,8	100,0
Høje-Taastrup	N	58	50	108
	Pct.	53,7	46,3	100,0
Køge	N	62	61	123
	Pct.	50,4	49,6	100,0
Alle	N	158	159	317
	Pct.	49,8	50,2	100,0

Langt de fleste foreninger besvarede alle spørgsmålene. 80 pct. af foreningernes besvarelse er besvaret af formanden

Hvilke idrætslige aktiviteter har foreningerne på programmet, og hvilke faciliteter benytter de?

Knap hver femte forening, der har besvaret spørgeskemaet, har fodbold på programmet, 22 har badminton, 22 har gymnastik, 14 har cykling, 11 har foreningsfitness, 11 har løb, 11 har petanque, 11 har svømning, 10 har håndbold og 10 har kano og kajak. Resten fordeler sig på en række mindre idrætsgrene (se bilag 1, tabel 1).

76 pct. af alle foreningerne beskæftiger sig med én idrætsgren, 9 pct. har to aktiviteter på programmet, og resten, 15 pct., har tre eller flere aktiviteter på programmet. I de senere analyser skelnes der mellem tre typer af idrætsforeninger og idrætsgrene:

- 1) Idrætsforeninger som beskæftiger sig med en idrætsgren, der fortrinsvis dyrkes indendørs, dvs. hvor der trænes i gymnastiksal, idrætshal, svømmehal ol. Denne foreningstype udgør 37 pct. af de foreninger, der har besvaret spørgeskemaet.
- 2) Idrætsforeninger der fortrinsvis eller primært dyrkes udendørs på et særligt anlæg eller en særlig facilitet, fx fodbold, tennis og petanque. Disse foreninger udgør 29 pct. af idrætsforeningerne.
- 3) Idrætsforeninger som fortrinsvis dyrkes i naturen, fx løb, cykling samt kano og kajak. Denne foreningstype udgør 22 pct. af foreningerne, der har besvaret spørgeskemaet.

To ud af tre af foreningerne (69 pct.) benytter idrætsfaciliteter, som kommunen har anvist. Andelen, der benytter kommunalt anviste faciliteter, er størst i Høje-Taastrup Kommune og mindst i Køge Kommune.

Tre ud af ti benytter egne faciliteter (ofte med et tilskud fra kommunen). Her skiller foreningerne fra Høje-Taastrup Kommune sig markant ud fra foreningerne i de to andre kommuner ved i meget mindre grad at benytte egne faciliteter (kun godt hver tiende forening).

Offentlige udendørs arealer benyttes af knap hver femte forening. Her er der kun små forskelle mellem de tre kommuner.

Godt hver tiende forening benytter lejede faciliteter (dvs. private faciliteter, men hvor kommunen ofte refunderer en del af facilitetsudgiften). Det eksisterer næsten ikke blandt foreningerne i Høje-Taastrup Kommune.

Næsten ingen forening benytter faciliteter uden for kommunen, og kun foreninger i Køge Kommune (blandt de foreninger som har besvaret spørgeskemaet) (tabel 2).

Tabel 2. Hvilke faciliteter benytter foreningerne til idrætsaktiviteterne, opdelt på kommunerne (pct.) (N=159)?

FACILITETSTYPER	Gentofte	Høje-Taastrup	Køge	Alle
Anviste faciliteter (dvs. haller, lokaler, baner el.lign., som I får anvist af kommunen)	68,8	76,0	62,3	68,6
Egne faciliteter/baner/lokaler (dvs. haller, lokaler, baner el.lign., som I selv administrerer – evt. med tilskud hertil fra kommunen).	35,4	14,0	39,3	30,2
Offentlige udendørsarealer (dvs. græsarealer, parker, stier, søer, veje, fortove, pladser osv.)	16,7	16,0	21,3	18,2
Lejede faciliteter (dvs. haller, lokaler, baner el.lign. evt. lokaletilskud hertil fra kommunen)	16,7	4,0	18,0	13,2
Faciliteter uden for kommunen (på fast basis)	0	0	3,3	1,3
Andet	4,2	12,0	13,1	10,1

Hvilke samlingssteder, klubhuse eller klublokaler benytter idrætsforeningerne?

I det følgende belyses det, hvilke former for samlingssteder foreningerne har adgang til.

- Seks ud af ti idrætsforeninger angiver, at de har adgang til et klubhus, og de fleste af disse har 'eget klubhus'. Med 'eget klubhus' forstår vi et klubhus, som foreningen selv råder over, og som kun benyttes af foreningen, med mindre andre har fået tilladelse af foreningen til at benytte det. I mange tilfælde vil 'eget klubhus' være ensbetydende med, at foreningen også ejer klubhuset. Mellem kommunerne er der store forskelle på andelen af foreningerne, som har 'eget klubhus'. I Køge Kommune har halvdelen af idrætsforeningerne adgang til 'eget klubhus', og kun hver tredje forening har slet ikke adgang til et klubhus. I Høje-Taastrup Kommune er det halvdelen af idrætsforeningerne, der har adgang til et klubhus, og hver fjerde har 'eget klubhus'. Gentofte Kommune placerer sig der imellem (tabel 3).
- Halvdelen af idrætsforeningerne benytter et klublokale, som er den del af et idrætsanlæg, hvoraf halvdelen har 'eget klublokale'. Her er der mindre forskelle mellem kommunerne.
- Hvis vi ser på andelen af foreningerne, der enten har et klubhus eller et klublokale (som en del af et større idrætsanlæg), er der kun små forskelle mellem de tre kommuner. Otte ud af ti idrætsforeninger har et sådant samlingssted for medlemmerne. Høje-Taastrup Kommunes foreninger adskiller sig dog fra idrætsforeningerne i de to andre kommuner ved, at deres foreninger i højere grad deles om et klubhus eller et klublokale med andre foreninger, end de gør i Gentofte Kommune og Køge Kommune.
- Tre ud af fire af idrætsforeningerne har adgang til omklædningsfaciliteter, og det er fortrinsvis faciliteter, som andre foreninger også benytter. Her skiller idrætsforeningerne i Gentofte Kommune (af dem som har besvaret skemaet) sig ud fra idrætsforeningerne i de to andre kommuner ved i højere grad at have adgang til omklædningsfaciliteter. Høje-Taastrup Kommunes foreninger har i noget mindre grad end foreningerne i de to andre kommuner omklædningsfaciliteter, som det kun er denne forening, som benytter.
- Næsten seks ud af ti idrætsforeninger har adgang til cafeteria, café eller lignende, som fortrinsvis deles med andre. Det er dog mere end hver tiende forening, som selv har café eller cafeteria. Det sidste gælder i lidt mindre grad i Høje-Taastrup Kommune end i Gentofte Kommune og Køge Kommune.
- Endelig har hver tredje forening adgang til et kontor, og for hver fjerde forening er det 'eget kontor'. I Høje-Taastrup Kommune er der flere af idrætsforeningerne, som deler kontor med andre foreninger, end foreninger der har eget kontor.
- Generelt deles idrætsforeningerne i Høje-Taastrup Kommune i meget højere grad om disse faciliteter, end idrætsforeningerne i Gentofte Kommune og Køge Kommune gør.

Tabel 3. Hvilke former for samlingssteder har foreningerne adgang til? (pct.)

	Gentofte	Høje-Taastrup	Køge	Alle
KLUBHUS				
Klubbens eget	44,4	24,0	50,0	40,0
Deles med andre	15,6	26,0	16,7	19,4
Intet/ingen	40,0	50,0	33,3	40,6
N = 100 pct.	45	50	60	155
P < .08				
KLUBLOKALE SOM EN DEL AF ET IDRÆTSANLÆG				
Klubbens eget	26,1	18,0	23,3	22,4
Deles med andre	28,3	30,0	21,7	26,3
Intet/ingen	45,7	52,0	55,0	51,3
N = 100 pct.	46	50	60	156
P < .8				
OMKLÆDNINGSFACILITETER				
Klubbens eget	31,1	14,0	31,7	25,8
Deles med andre	55,6	56,0	40,0	49,7
Intet/ingen	13,3	30,0	28,3	24,5
N = 100 pct.	45	50	60	155
P < .06				
ADGANG TIL CAFÉ/CAFETERIA				
Klubbens eget	13,3	10,0	18,3	14,2
Deles med andre	31,1	34,0	20,0	27,7
Intet/ingen	55,6	56,0	61,7	58,1
N = 100 pct.	45	50	60	155
P < .5				
ADGANG TIL KONTOR				
Klubbens eget	23,9	12,0	33,3	23,7
Deles med andre	10,9	18,0	1,7	9,6
Intet/ingen	65,2	70,0	65,0	66,7
N = 100 pct.	46	50	60	156
P < .05				

Ser vi på de tre typer af idrætsforeninger – indendørs idrætsgren, udendørs idrætsgren som dyrkes på et særligt anlæg, og udendørs idrætsgren hvor det primært er naturen, som benyttes – er der visse forskelle på, hvor meget foreningerne har adgang til forskellige samlingssteder:

Indendørs idrætsgrene har i mindre grad adgang til et klubhus, end de udendørs idrætsgrene har (51 pct. af foreninger for indendørs idrætsgrene mod 35 pct. af foreninger for udendørs idrætsgrene) og i meget mindre grad adgang til eget klubhus (28 pct. mod 47 pct. af de udendørs). Til gengæld benytter foreninger for indendørs idrætsgrene i meget højere grad end de udendørs idrætsgrene omklædningsrum, der deles med andre, og det er under hver tiende

af disse idrætsforeninger, som ikke har adgang til omklædningsfaciliteter. Blandt foreninger for udendørs idrætsgrene er det hver tredje forening, der ikke har adgang til omklædningsfaciliteter i tilknytning til klubhus eller klublokale. De indendørs idrætsgrene har også i højere grad adgang til café ol., end de udendørs har (55 pct. af foreninger for indendørs idrætsgrene mod 35 pct. af foreninger for udendørs idrætsaktiviteter)

Foreninger for udendørs idrætsgrene, som dyrkes på særlige anlæg, har i meget højere grad eget klubhus, end andre idrætsgrene har, og de har også i højere grad omklædningsrum og adgang til café ol., der er deres eget.

Foreninger for udendørs idrætsgrene, som benytter naturen, har i lidt mindre grad end andre idrætsgrene adgang til omklædningsfaciliteter (gælder for hver tredje forening)

For langt de fleste af idrætsforeningerne – otte ud af ti – ligger klubhuset eller klublokalet på den lokalitet, hvor hovedparten af foreningens træningsaktiviteter foregår. Der er dog mindre forskelle på dette mellem de tre kommuner. I Køge Kommune gælder det for ni ud af ti foreninger, i Gentofte Kommune for en lidt mindre andel, og mindst er andelen i Høje-Taastrup Kommune (tabel 4).

Tabel 4. Andel af idrætsforeningerne, hvor klubhuset / klublokalet er beliggende på samme lokalitet, som hovedparten af foreningens træningsaktiviteter foregår (pct. andel af de foreninger, der har adgang til klubhus / klublokale) (pct.)?

	Gentofte	Høje-Taastrup	Køge	Alle	N = 100	P <
Klubhuset	74,1	60,0	92,5	78,3	92	.02
Klublokalet	83,3	70,8	88,9	81,3	75	.4

Hvilke faciliteter er klubhuset eller klublokalet indrettet med?

Det varierer meget fra klubhus til klubhus og fra klublokale til klublokale, hvordan de er indrettet, og hvilke faciliteter de er udstyret med.

- Langt de fleste klubhuse og klublokaler har køkkenfaciliteter, men dog i lidt højere grad i klubhusene end i klublokalerne.
- I tre ud af fire klublokaler er der også omklædningsrum i tilknytning til lokalet. Foreningerne har givetvis forstået spørgsmålet således, om der i nærheden af klublokalet er omklædningsrum og ikke nødvendigvis som en integreret del af klublokalet. Det gælder kun for halvdelen af klubhusene. Det er først og fremmest gældende for klublokalerne i Gentofte Kommune og Køge Kommune, mens det kun findes i halvdelen af klubhusene i Høje-Taastrup Kommune (i det klubhus som de foreninger, der har besvaret spørgeskemaet, har adgang til) (tabel 5).
- I omkring hvert tredje klubhus eller klublokale er der også et kontor, men det gælder i lidt højere grad i klubhusene end i klublokalerne.
- Træningsredskaber findes i hvert fjerde klubhus og hvert tredje klublokale.
- To ud af tre af klubhusene og klublokalerne har redskabsrum.
- Hvert tredje klubhus eller klublokale har spillefaciliteter, fx computeradgang eller mu-

lighed for at spille bordtennis, og halvdelen har TV, AV-udstyr ol. Her er der ikke forskelle mellem klubhusene og klublokalerne.

På de fleste områder er der altså forholdsvis små forskelle mellem klubhusene og klublokalerne på, hvilke faciliteter der findes i de to typer af samlingssteder.

Tabel 5. Hvilke faciliteter er klubhusene og klublokalerne indrettet med (pct.)?

Klubhus	Klubhus		Klublokale	
	Pct.	N = 100	Pct.	N = 100
Køkkenfaciliteter (mulighed for at lave kaffe / mad)	89,1	92	70,3	74
Omklædningsrum	52,2	92	74,3	74
Kontor	42,4	92	32,4	74
Træningsredskaber	25,0	92	32,4	74
Redskabsrum	67,4	92	68,9	74
Spillefaciliteter (fx computeradgang, bordtennis mv.)	34,8	92	28,4	74
TV, AV-udstyr, video mv.	54,9	91	51,4	74
Andet	18,5	92	14,9	74

ANDET I KLUBHUS:

Bokserum.
Bænk og behandlingsudstyr til fysioterapi.
Et stort rum. Lille gang og et handicap toilet.
Forskelligt, opbevaring + "værksted".
Gymnastiksal.
Mødelokaler.
Mødelokaler og forsamling.
Opholdsrum.
Restaurant.
Sauna.
Toiletter, opholdsrum og fest- og aktivitetslokale.

ANDET I KLUBLOKALE:

Aktivitetscenter for psykisk syge.
Boksrums.
Borde-stole-kolddrikautomat-varmdrikautomat-slikautomat.
Er beliggende i egen bygning (selvejende institution) og derved med adgang til alle vanlige faciliteter (omklædning, kontor, klublokale, køkkenfaciliteter og halgulv kan benyttes til alternative formål - opgaven ligger i vedligeholdelse og fornyelse).
Tatami-måtter, ribber, spejle, sandsække, opbevaringsskabe, musikafspiller + højttalere.
The køkken og køleskab.

Mellem kommunerne er der visse forskelle på, i hvilket omfang klubhusene og klublokalerne (som foreningerne, der har besvaret spørgeskemaet, benytter) er indrettet med forskellige faciliteter (tabel 6).

I Gentofte Kommune er der forholdsvis færre klublokaler, som giver muligheder for at lave mad, end i Køge Kommune og til dels Høje-Taastrup Kommune.

Omklædningsrum som en del af klubhuset er meget mindre almindelig i Høje-Taastrup Kommune end i både Gentofte Kommune og Køge Kommune. Der er ikke forskel derpå, når det drejer sig om klublokaler.

I Gentofte Kommune er der i mindre grad end i de to andre kommuner adgang til et kontor i tilknytning til klubhuset, mens der ikke er forskel på dette, når det drejer sig om klublokaler.

Både klubhusene og klublokalerne i Høje-Taastrup Kommune har i mindre grad træningsredskaber, end de har i Gentofte Kommune, mens Køge Kommune ligger imellem de to andre kommuner, hvad angår forekomsten af træningsredskaber i klubhusene og klublokalerne.

I Køge Kommune er der i sammenligning med de to andre kommuner forholdsvis færre klubhuse, hvor man kan spille computer, spille bordtennis ol., men til gengæld forholdsvis flere steder – i sammenligning med de øvrige kommuner – hvor dette er muligt i klublokalerne.

Tabel 6. Hvilke faciliteter er klubhusene og klublokalerne indrettet med, opdelt på kommunerne (pct.)?

		Gentofte	Høje-Taastrup	Køge	Alle	P <
Køkkenfaciliteter (mulighed for at lave mad)	Klubhus	85,2	92,0	90,0	89,1	.4
	Klublokale	54,2	69,6	85,2	70,3	.2
Omklædningsrum	Klubhus	59,3	28,0	62,5	52,2	.02
	Klublokale	70,8	78,3	74,1	74,3	.8
Kontor	Klubhus	29,6	56,0	42,5	42,4	.2
	Klublokale	33,3	30,4	33,3	32,4	.9
Træningsredskaber (fx. fitness/spinning redskaber el. lign)	Klubhus	37,0	8,0	27,5	25,0	.08
	Klublokale	50,0	17,4	29,6	32,4	.05
Redskabsrum (med opbevaringsmuligheder af redskaber, rekvisitter mv.)	Klubhus	66,7	68,0	67,5	67,4	.95
	Klublokale	58,3	78,3	70,4	68,9	.5
Spillefaciliteter (fx. computeradgang, bordtennis el.lign.)	Klubhus	37,0	52,0	22,5	34,8	.05
	Klublokale	25,0	21,7	37,0	28,4	.2
TV, AV-udstyr, video mv.	Klubhus	59,3	48,0	56,4	54,9	.6
	Klublokale	70,8	34,8	48,1	51,4	.2
Andet	Klubhus	25,9	24,0	10,0	18,5	.5
	Klublokale	12,5	17,4	14,8	14,9	.9

Mellem de tre typer af idrætsforeninger og idrætsgrene, som der skelnes mellem i analyserne, finder vi også flere forskelle på adgangen til og benyttelsen af forskellige faciliteter i klubhusene eller klublokalerne.

Indendørs idrætsgrene, der har adgang til klubhus, har i sammenligning med udendørs idrætsgrene i højere grad kontor og i højere grad TV, AV-udstyr ol, men har i mindre grad et redskabsrum i tilknytning til klubhuset (gælder for 46 pct. af foreningerne for en indendørs idrætsgren mod 77 pct. blandt foreningerne for en udendørs idrætsgren, der har adgang til et klubhus). Indendørs idrætsgrene, som benytter et klublokale, har i højere grad omklædningsfaciliteter i nær tilknytning til klublokalet, end de udendørs idrætsgrene har (96 pct. mod 61 pct.), og de har i højere grad et kontor i tilknytning til klublokalet (46 pct. mod 24 pct.).

Idrætsgrene, der benytter et særligt anlæg til deres aktiviteter, og som har adgang til klubhus, har i højere grad adgang omklædningsfaciliteter i tilknytning til klubhuset, end andre foreninger med adgang til klubhus har (64 pct. mod 46 pct.), og de har i højere grad spillefaci-

liteter (fx computer og bordtennis) i klubhuset (49 pct. mod 27 pct.). De foreninger af samme type, som benytter et klublokale, har i højere grad træningsredskaber i klublokalet, end andre idrætsforeninger har (50 pct. mod 28 pct.)

Det er især de udendørs idrætsgrene, der benytter naturen, og som har adgang til et klubhus, der er indrettet med træningsredskaber (44 pct. foreninger, der benytter naturen, mod 19 pct. af øvrige foreninger, som enten dyrker idræt indendørs eller på et særligt udendørs anlæg). Det gælder også de foreninger af samme type, som benytter et klublokale (46 pct. mod 26 pct.), og de har også i højere grad spillefaciliteter (46 pct. mod 20 pct.) og AV-udstyr, TV mv.

Hvilke udendørs samlingssteder har foreningerne adgang til?

Udendørs steder kan også være væsentlige samlingssteder for medlemmerne. Godt halvdelen af foreningerne har adgang til terrasse eller lignende, og hver fjerde har 'egen terrasse'. Endnu flere kan benytte et rekreativt græsareal, men fortrinsvis et sted, som er offentligt tilgængeligt, eller som deles med andre. Seks ud af ti foreninger kan benytte borde og bænke i nærheden af, hvor foreningen holder til, medlemmerne træner mv. Bål eller grillplads er mindre almindeligt. Tre ud af ti foreninger har adgang til en sådan facilitet. Endnu færre har adgang til en legeplads eller særlige legeredskaber. Det gælder for knap to ud af ti foreninger, og da primært offentligt tilgængelige legepladser eller legeredskaber. Færre end en ud af ti kan benytte shelter (tabel 7)

Tabel 7. Hvilke udendørs samlingssteder og samlingsfaciliteter har foreningen adgang til?

	Klubbens eget	Deles med andre	Offentligt tilgængeligt tæt på foreningen	Har ikke	N = 100
Terrasse eller lignende	26,1	17,6	9,8	46,4	153
Rekreativt græsareal	13,1	22,2	22,9	41,8	153
Borde / bænke	31,4	15,7	15,0	37,9	153
Bål eller grillplads	13,1	8,5	8,5	69,9	153
Legeredskaber / legeplads	3,9	2,6	11,1	82,4	153
Shelter	1,3	,7	5,9	92,2	153
Andet	3,9	1,3	6,5	88,2	153

Der er væsentlige forskelle mellem kommunerne på idrætsforeningernes adgang til udendørs samlingssteder og -faciliteter. Foreningerne i Høje-Taastrup Kommune har mindre adgang til terrasse og lignende, end foreningerne i de to andre kommuner har, og det er i meget mindre grad 'egen terrasse' (tabel 8).

Foreningerne i Gentofte Kommune har i mindre grad adgang til et rekreativt græsareal, mens Køge Kommune skiller sig ud ved, at hver fjerde forening har adgang til et rekreativt græsareal, som er deres eget.

Hvad angår adgang til borde og bænke skiller foreningerne i Høje-Taastrup Kommune sig ud ved i meget mindre grad end foreningerne i de to andre kommuner at have adgang til

borde og bænke, og meget få har egne borde og bænke.

Der er kun små forskelle på adgangen til grillplads ol. mellem de tre kommuner, men igen skiller foreningerne i Høje-Taastrup sig ud ved i meget mindre grad at have egen grillplads.

Der er ingen forskelle mellem kommunerne på foreningernes adgang til legeredskaber og shelter.

Mellem de tre forenings- og idrætsgrenstyper finder vi flere forskelle på foreningernes adgang til udendørs samlingssteder, men det er alligevel overraskende, at forskellene er så små, og at de udendørs idrætsgrene ikke skiller sig ud fra de indendørs på alle de udendørs samlingsfaciliteter. Udendørs idrætsgrene har i højere grad end indendørs idrætsgrene adgang til terrasse ol., rekreativt græsareal ol. samt borde og bænke, men det sidste gælder primært idrætsgrene, der benytter et særligt anlæg.

Tabel 8. Hvilke udendørs samlingssteder og faciliteter har foreningen adgang til?

		Gentofte	Høje-Taastrup	Køge	Alle	P <
TERRASSE EL. LIGN.	Foreningens eget/egen	28,9	10,2	37,3	26,1	
	Som foreningen deler med andre	4,4	24,5	22,0	17,6	
	Offentligt tilgængeligt sted	22,2	8,2	1,7	9,8	.001
	Intet/ingen	44,4	57,1	39,0	46,4	
	N = 100 pct.	45	49	59	153	
REKREATIVT GRÆSAREAL	Foreningens eget/egen	6,7	6,1	23,7	13,1	
	Som foreningen deler med andre	11,1	24,5	28,8	22,2	
	Offentligt tilgængeligt sted	28,9	32,7	10,2	22,9	.002
	Intet/ingen	53,3	36,7	37,3	41,8	
	N = 100 pct.	45	49	59	153	
BORDE OG BÆNKE	Foreningens eget/egen	37,8	10,2	44,1	31,4	
	Som foreningen deler med andre	4,4	24,5	16,9	15,7	
	Offentligt tilgængeligt sted	22,2	18,4	6,8	15,0	.001
	Intet/ingen	35,6	46,9	32,2	37,9	
	N = 100 pct.	45	49	59	153	
BÅL ELLER GRILLPLADS	Foreningens eget/egen	13,3	2,0	22,0	13,1	
	Som foreningen deler med andre	6,7	14,3	5,1	8,5	
	Offentligt tilgængeligt sted	6,7	12,2	6,8	8,5	.05
	Intet/ingen	73,3	71,4	66,1	69,9	
	N = 100 pct.	45	49	59	153	
LEGEREDSKABER/ LEGEPLADS	Foreningens eget/egen	6,7	2,0	3,4	3,9	
	Som foreningen deler med andre	2,2	4,1	1,7	2,6	
	Offentligt tilgængeligt sted	13,3	14,3	6,8	11,1	.7
	Intet/ingen	77,8	79,6	88,1	82,4	
	N = 100 pct.	45	49	59	153	
SHELTER	Foreningens eget/egen	2,2	2,0	0,0	1,3	
	Som foreningen deler med andre	0,0	0,0	1,7	0,7	
	Offentligt tilgængeligt sted	8,9	6,1	3,4	5,9	.6
	Intet/ingen	88,9	91,8	94,9	92,2	
	N = 100 pct.	45	49	59	153	

Hvad anvendes klubhuset og klublokalet til?

I det følgende skal vi se på, hvor ofte klubhuset eller klublokalet bruges til forskellige sociale aktiviteter. Hyppigheden afhænger selvfølgelig af, hvilken karakter arrangementet eller aktiviteten har (tabel 9).

- To ud af tre af idrætsforeningerne svarer, at klubhuset eller klublokalet bruges ca. en gang om ugen eller oftere til 'samvær og hygge' (typisk før og efter træning), mens det kun er hver tiende forening, som svarer klubhuset eller klublokalet aldrig bruges til dette formål.
- Til egentlige sociale arrangementer (typisk tilrettelagte aktiviteter) for klubbens medlemmer benyttes klubhuset lidt oftere til end klublokalet. Henholdsvis hver femte forening, som har adgang til et klubhus, og hver tiende forening, som har adgang til et klublokale, benytter samlingsstedet til dette formål mindst en gang om ugen. Igen er det kun omkring hver tiende forening, som svarer 'aldrig'.
- Langt de fleste foreninger benytter også klubhuset eller klublokalet til fester eller arrangementer for medlemmerne. Men det er for de fleste foreningers vedkommende noget der sker 'sjældnere end en gang om måneden'. Klubhusene benyttes i lidt højere grad end klublokalerne til dette formål.
- Godt halvdelen af foreningerne benytter klubhuset eller klublokalet til sociale arrangementer i samarbejde med en anden eller flere andre foreninger. Det er typisk også noget, der sker 'sjældnere end en gang om måneden'.
- Kun omkring hver fjerde forening svarer, at klubhuset eller klublokalet lejes ud til fester eller arrangementer, som andre end foreningen selv afholder.

På tværs af de forskellige formål, som klubhusene og klublokalerne anvendes til, er der forholdsvis små forskelle mellem de to typer af samlingssteder på, hvor ofte foreningerne anvender faciliteterne til de sociale formål.

Der er forholdsvis små – og ikke signifikante – forskelle mellem kommunerne på idrætsforeningernes benyttelse af klubhuse og klublokaler til forskellige formål. Idrætsforeningerne i Gentofte Kommune og Køge Kommune lejer dog oftere end i Høje-Taastrup Kommune klubhuset eller klublokalet ud til andre foreninger mv. Det hænger givetvis sammen med, at det i højere grad er foreningernes eget hus eller lokale i de to førstnævnte kommuner.

I de foreninger, som ikke har adgang til et klubhus eller et klublokale, er der markant færre sociale aktiviteter og arrangementer. Dels andelen af foreningerne, som har disse aktiviteter, dels hvor ofte de afholdes. Der er altså en klar sammenhæng mellem adgang til et klubhus eller et klublokale og det sociale liv i foreningen.

Mellem de tre forenings- og idrætsgrenstyper er der visse forskelle på, hvor meget klubhusene og klublokalerne anvendes til forskellige formål.

De udendørs idrætsgrene med adgang til klubhus, anvender det i højere grad til samvær (mindst en gang om ugen) blandt medlemmerne (72 pct. af disse foreninger mod 52 pct. af foreninger for indendørs idrætsgrene), men det gælder især for udendørs idrætsgrene, der benytter et særligt anlæg.

Foreninger for udendørs idrætsgrene, som benytter et særligt anlæg, benytter i meget højere grad klubhuset til sociale arrangementer sammen med andre foreninger. Det er sandsyn-

Tabel 9. I hvilket omfang danner klubhuset / klublokalet rammerne om følgende sociale aktiviteter?

		Ca. en gang om ugen eller oftere	Ca. en gang hver 14. dag	Ca. en gang om måneden	Sjældnere end en gang om måneden	Aldrig	Ved ikke / ikke relevant	N = 100
KLUBHUSET								
Samvær og hygge	Klubhus	65,9	5,5	7,7	5,5	12,1	3,3	91
	Klublokale	60,8	4,1	4,1	17,6	10,8	2,7	74
	Ingen *	26,5	8,8	11,8	11,8	29,4	11,8	34
Sociale arrangementer for klubbens medlemmer	Klubhus	19,8	2,2	19,8	44,0	9,9	4,4	91
	Klublokale	10,8	4,1	21,6	43,2	14,9	5,4	74
	Ingen *	2,9		5,9	64,7	20,6	5,9	34
Fester / arrangementer for medlemmerne	Klubhus	5,5	3,3	11,0	67,0	11,0	2,2	91
	Klublokale	2,7	1,4	17,6	51,4	21,6	5,4	74
	Ingen *			2,9	64,7	26,5	5,9	34
Sociale aktiviteter i samarbejde med andre foreninger	Klubhus	7,7	2,2	2,2	36,3	45,1	6,6	91
	Klublokale	2,7	1,4	4,1	37,8	40,5	13,5	74
	Ingen *			2,9	14,7	61,8	20,6	34
Fester / arrangementer hvor klubhuset lejes ud	Klubhus	0,0	3,3	4,4	19,8	61,5	11,0	91
	Klublokale	2,7	2,7	5,4	17,6	54,1	17,6	74
Andet	Klubhus	0	0	1,1	6,6	34,1	58,2	91
	Klublokale	2,7		2,7	8,1	31,1	55,4	74
	Ingen *	2,9			2,9	32,4	61,8	34

* Foreninger som har svaret, at de hverken har adgang til klubhus eller klublokale. Nogle af disse foreninger har uddybet deres svar:

Arrangementer for medlemmerne er fortrinsvist for seniorhold. Arrangementerne for seniorholdet holdes privat. Vi holder en årlig overnatning pr hold. En weekendtur i forbindelse med konkurrence om året. Vi har en årlig julefest for hele foreningen og en årlig sommerfest for hele foreningen. Alle arrangementer holdes uden for kommunen pga. kommunale mangler i forbindelse med antal gæster, og madsalg osv. Primært i Gladsaxe kommune.

Det sociale arrangement foregår under pauserne i vores vandreture: deltagerne spiser frokost midtvejs på turen og ved længere ture har vi et par pauser mere, sommetider med uddeling af småkager ell. lign.

For 5-6 år siden fik vi tilbudt 10 mio. til køb af ejendom til træning m.v. Blev reelt modarbejdet af kommunen. Efter mange afslag på sikkerhed for driftsomkostninger opgav vores donor. Vi fik tilbuddet på grund af vores særlige koncept for strategisk, psykologisk og fysisk selvforsvar, altså personlig sikkerhed, som langsomt kvæles i de ringe faciliteter, som vi har. Vi havde fået tildelt et eget klublokale med mulighed for møder, samtale med elever og træningsaktiviteter rettet mod særlige behov, specielt voldsføre. Det lokale blev frataget os af alm. sparehensyn, og fordi andre klubber ikke har eget lokale. Det har især ramt lederuddannelse og mulighed for særligt tilpasset undervisning. Nu er vi en træningsorganisation og ikke en festorganisation, men ringe faciliteter går alligevel ud over en positiv udvikling.

Foregår i omklædningsrummet. Sociale arrangementer bliver vi nød til at låne en skolehal

Foregår på de faciliteter vi låner af kommunen

Juleafslutning og sæsonafslutning. Foregår i sal/hal hvor der undervises

Nogle gange foregår aktiviteterne i det lånte træningslokal eller ude i byen.

Privat eller i forbindelse med cykelture

På en parkeringsplads ved discgolf banen i Mølleparken.

Samvær og hygge efter træning er nød til at foregå privat. Det er et stort problem for klubbens medlemmer. Sociale arrangementer er der mulighed for at låne lokaler på Asgård Skole. Da de skal bestilles i mindst 14 dage i forvejen er det en hindring. Nogle skal hentes i normal arbejdstid 8 - 15. Skolens holdning til fritidsbruger er også en hindring.

ligt, at det er i sammenhæng med kampe og turneringer. Det samme gælder for foreninger af denne type, som benytter klublokale, der er en del af et større idrætsanlæg. Det er også denne foreningstype, som især lejer klubhuset ud til andre.

Foreninger for udendørs idrætsgrene, som især benytter naturen til de idrætslige aktiviteter, benytter i lidt højere grad klubhuset til sociale arrangementer for medlemmerne, end de andre foreningstyper gør.

Foreninger for indendørs idrætsgrene benytter lidt oftere klubhuset til sociale arrangementer, fester mv., end de udendørs idrætsgrene gør, men andelen af foreningerne, der afholder sådanne arrangementer i klubhuset, varierer ikke meget mellem de tre foreningstyper.

Klubhusene og klublokalerne anvendes imidlertid også til mange andre aktiviteter så som møder, træning af forskellig slags, kurser mv. (tabel 10).

- Næsten alle idrætsforeningerne benytter klubhuset eller klublokalet til møder, og det er der ikke forskel på mellem klubhuse og klublokaler.
- En del færre – men fortsat flertallet – af foreningerne benytter husene og lokalerne til planlægning og evaluering af træningen, kampe eller opvisninger.
- Træningsrelaterede aktiviteter bruges klubhusene og klublokalerne til af omkring halvdelen af foreningerne. Godt en femtedel af foreningerne gør det hver uge.
- Klubhusene og klublokalerne bruges også af mange foreninger til kurser og uddannelse. Omkring halvdelen svarer 'sjældnere end en gang om måneden', men der er også foreninger, som gør det oftere.
- Særlige temaarrangementer for medlemmerne bruges klubhusene og klublokalerne til af to ud af tre af foreningerne, men klubhusene benyttes i højere grad til dette formål, end klublokalerne gør.
- Klargøring af grej og udstyr bruges husene og lokalerne ofte til af omkring hver femte forening, men de fleste bruger samlingsstederne til dette formål noget sjældnere, og lidt under halvdelen bruger slet ikke husene og lokalerne til dette formål.
- Kun omkring hver tredje forening bruger klubhusene og klublokalerne til samarbejde med fx skolen, SFO'en og andre kommunale institutioner.

Foreninger, som ikke har adgang til et klubhus eller et klublokale, afholder i mindre grad (dvs. en mindre andel af foreningerne) og sjældnere de forskellige aktiviteter. Men der er for flere af aktiviteterne overraskende små forskelle.

Mellem de tre forenings- og idrætsgrentyper finder vi enkelte forskelle på benyttelsen af klubhusene og klublokalerne.

Idrætsforeninger, som benytter særlige udendørs anlæg, benytter i meget højere grad klubhuset eller klublokalet til planlægning af træning, forberedelse af kampe mv., end de øvrige idrætsforeninger gør, hvilket selvfølgelig hænger sammen med idrætsgrenenes karakter. Disse foreninger er også lidt mere tilbøjelige til at afholde særlige temarrangementer for medlemmerne i klubhuset eller klublokalet. Det er også denne foreningstype, som især benytter klublokalet til arrangementer eller aktiviteter i samarbejde med SFO, skole mv. Endelig er det også disse idrætsforeninger, som især benytter klublokalet til træningsrelaterede aktiviteter.

Foreninger for indendørs idrætsgrene benytter i mindre grad klubhuset eller klublokalet til klargøring af grej, redskaber mv., end foreninger for udendørs aktiviteter gør, hvilket selvfølgelig

gelig også hænger sammen med idrætsgrenenes karakter.

Foreninger for indendørs idrætsgrene, som benytter klublokale, benytter oftere dette til møder, end foreningerne for udendørs idrætsgrene, som også har adgang til et klublokale, gør.

Tabel 10. Hvor ofte foregår følgende aktiviteter i foreningens klubhus / klublokale?

		Ca. en gang om ugen eller oftere	Ca. en gang hver 14. dag	Ca. en gang om måneden	Sjældnere end en gang om måneden	Aldrig	Ved ikke / ikke relevant	N = 100
Afholdelse af møder	Klubhus	16,7	15,6	37,8	24,4	5,6		90
	Klublokale	12,3	17,8	34,2	24,7	6,8	4,1	73
	Ingen *	2,9	2,9	26,5	64,7	2,9		34
Planlægning og evaluering af træning og kamp eller opvisning	Klubhus	17,8	10	14,4	23,3	25,6	8,9	90
	Klublokale	15,3	8,3	23,6	13,9	26,4	12,5	72
	Ingen *	5,9	8,8	2,9	23,5	44,1	14,7	34
Træningsrelaterede aktiviteter for medlemmerne	Klubhus	22,2	1,1	3,3	10,0	48,9	14,4	90
	Klublokale	23,6	2,8	2,8	5,6	44,4	20,8	72
	Ingen *	17,6	2,9		20,6	41,2	17,6	34
Uddannelse / kurser	Klubhus	8,9	2,2	13,3	48,9	20	6,7	90
	Klublokale	9,7	4,2	9,7	36,1	26,4	13,9	72
	Ingen *	2,9		5,9	52,9	23,5	14,7	34
Temaarrangementer for medlemmerne	Klubhus	2,2	1,1	13,3	54,4	21,1	7,8	90
	Klublokale	1,4	2,8	15,3	36,1	31,9	12,5	72
	Ingen *			14,7	38,2	41,2	5,9	34
Klargøring af grej og udstyr	Klubhus	24,4	3,3	10,0	23,3	25,6	13,3	90
	Klublokale	18,1	1,4	6,9	20,8	33,3	19,4	72
	Ingen *	14,7	2,9	11,8	23,5	29,4	17,6	34
Aktiviteter, der foregår i et samarbejde med en skole, SFO, fritidsklub ol.	Klubhus	5,6	2,2	3,3	25,9	43,3	16,7	90
	Klublokale	5,6	1,4	8,3	20,8	43,1	20,8	72
	Ingen *	2,9			29,4	41,2	26,5	34

* Foreninger som har svaret, at de hverken har adgang til klubhus eller klublokale:

Alle disse aktiviteter foregår privat, da vi ingen steder har til disse former for aktivitet.

Altid privat eller ude i byen!

Bestyrelsesmøder m.v. foregår i et af bestyrelsesmedlemmernes hjem. Generalforsamling afholdes i FrivilligCentret, som vi er medlem af. Uddannelse/kurser foregår typisk i internat (eksternt).

Foreningslokale

Foreningsmøder foregår privat eller i et af kommunens mødelokaler Uddannelse foregår i DGF regi i løbet af sommeren

Hvor vi har mulighed for at låne lokaler eller i formandens eller chefinstruktørens hjem.

Klargøring af udstyr skal i vores tilfælde forstås som opstrengning af ketchere træningsrelaterede aktiviteter er løb i skoven om sommeren

Omklædningsrummet

Privat eller i forbindelse med ture.

Skoler, eller hos os selv

Hvor meget anvendes samlingsstederne af medlemmerne?

Foreningerne vurderer, at deres medlemmer i høj grad anvender foreningens samlingssteder. Fire ud af ti foreninger svarer i 'høj grad' på spørgsmålet, om alle foreningens medlemmer anvender samlingsstederne uanset alder, og tre ud af ti svarer 'i nogen grad' (tabel 11).

Hvad angår foreningens yngste medlemmer svarer en tredjedel af foreningerne, at det ikke er relevant, fordi den ikke har denne medlemsgruppe. Omkring hver tredje forening svarer i høj grad eller i nogen grad på spørgsmålet, om foreningens yngste medlemmer (mellem 4 og 11 år) anvender samlingsstederne.

Andelen af foreningerne, som mener, at de unge medlemmer i nogen grad eller i høj grad anvender samlingsstederne, er noget højere end for de yngste medlemmer, men også her svarer hver tredje forening, at det er irrelevant, eller at den ikke ved det.

Hvad angår de voksne medlemmer, svarer halvdelen af foreningerne, at denne medlemsgruppe i høj grad anvender samlingsstederne. Meget få svarer 'slet ikke'. Foreningerne i Høje-Taastrup Kommune og Køge Kommuner svarer i højere grad end foreningerne i Gentofte Kommune, at de voksne medlemmer i høj grad anvender samlingsstederne.

Det er dog især foreningens bestyrelsesmedlemmer, udvalgsmedlemmer og trænere, som i høj grad anvender samlingsstederne efter foreningernes egen vurdering. To ud af tre foreninger svarer 'i høj grad'. Også her er andelen af foreningerne, som svarer i høj grad, signifikant højere i Høje-Taastrup Kommune og Køge Kommune end i Gentofte Kommune.

Foreninger for udendørs idrætsgrene vurderer i højere grad, at klubhuset eller klublokalet i høj grad eller i nogen grad anvendes af alle medlemmer, end foreninger for indendørs idrætsgrene gør.

Tabel 11. Hvilke medlemmer anvender efter din vurdering foreningens samlingssteder og i hvilket omfang?

	Slet ikke	I mindre grad	I nogen grad	I høj grad	Ved ikke / ikke relevant	N = 100 pct.
Alle foreningens medlemmer (uanset alder)	6,7	12,0	28,7	38,0	14,7	150
Foreningens yngste medlemmer (mellem 4 -11 år)	16,0	18,7	12,7	15,3	37,3	150
Foreningens unge medlemmer (mellem 12 -17 år)	10,0	10,0	22,0	23,3	34,7	150
Foreningens voksne medlemmer (mellem 18 - 30 år)	5,3	11,3	18,0	41,3	24,0	150
Foreningens voksne medlemmer (over 30)	6,7	10,7	20,7	52,0	10,0	150
Foreningens bestyrelsesmedlemmer, udvalgsmedlemmer og trænere	3,3	10,0	11,3	65,3	10,0	150

Hvilken betydning tillægger foreningen adgangen til klubhus eller klublokale?

Vi er her på kommet til spørgsmålet om, hvilken betydning idrætsforeningerne tillægger det at have adgang til et klubhus, et klublokale og andre samlingssteder og aktivitetsmuligheder deri? (tabel 12 og 13).

- Tre ud af fire foreninger svarer, at det at have adgang til et klubhus eller et klublokale har 'meget stor betydning'. Kun omkring 5 pct. tillægger det ingen eller mindre betydning. De få foreninger, der svarer dette, er både boldklubber og foreninger for udendørs aktiviteter. Det tillægges meget stor betydning af en lidt større andel af foreningerne i Køge Kommune end i de to andre kommuner. I de uddybende svar skriver foreningerne bl.a., at 'alt samvær foregår i klublokalerne', 'det betyder ALT', 'uden klubhus – intet samvær', 'vi kan ikke eksistere uden' og 'klubhuset opfylder rigtig mange funktioner - værested, træningssted, instruktion, temamøder, omklædning, kaffe og madsted og meget andet'. En roklub sætter mere præcist ord på, hvad det betyder: *'I forbindelse med stormfloden i december 2013 blev klubhuset lukket i næsten en hel rosæson, hvilket var en meget stor udfordring for klubbens sportslige og sociale liv'*. Flere af de foreninger, som ikke har et klubhus eller et klublokale, giver udtryk for, at adgangen dertil ville betyde meget for foreningen. 'Vi har ikke et klubhus, men et klubhus ville have stor betydning.' En anden forening skriver. *'Vi har hårdt brug for et sted, hvor vores medlemmer kan mødes i klubregi, og ikke i en cafe'*. En tredje forening skriver. *'Vi har ikke vores eget lokale/klubhus, men ville ønske vi havde, da vores medlemstal så ville stige, til fordel for klubarbejdet, arrangementer osv.'*
- Lidt færre – men stadig en stor majoritet (to ud af tre) svarer, at adgang til et klubhus eller et klublokale har meget stor betydning for det sociale samvær blandt foreningens medlemmer. En forening uddyber i sit svar denne holdning. *'Afgørende for at klubbens medlemmer socialiserer - meget kajaksport er individuel sport og planlægning. Klubhuset er basen, hvor erfaring og aftaler udveksles'*. En anden forening skriver. 'ALT, netværket skabes her'. En tredje klub skriver. 'De sociale relationer er det, der gør det til en "populær" klub', og en fjerde klub skriver. *'I et klubhus uden omklædningsfaciliteter er det svært at "holde" på udøverne før og efter træning og kamp'*.
- Halvdelen af foreningerne tillægger det også meget stor betydning for de træningsrelaterede aktiviteter, der finder sted i foreningen. En af de foreninger, som tillægger det stor betydning, skriver uddybende. *'Klubhuset uden for rosæsonen er indrettet som motionsrum - og flittigt brugt morgen, middag og aften - "altid" mennesker i klubhuset - træning, kaffe, omklædning'*. Andre uddyber, at der er mulighed for spinning i klubhuset eller klublokalet.
- Det tillægges også meget stor betydning blandt foreningerne, at de har deres eget klubhus eller klublokale. Det mener to ud af tre foreninger. Foreningerne i Køge Kommune tillægger det størst betydning, mens foreningerne i Høje-Taastrup tillægger det lidt mindre betydning, dvs. andelen af foreningerne, som tillægger det meget stor betydning.

Begrundelserne, for den betydning mange foreninger tillægger det at have sit eget klubhus eller klublokale, varierer: Flere nævner, at det er af hensyn til opbevaring af eget udstyr. Andre skriver, at det har betydning for klubbens identitet. *'En meget stor del af klubbens identitet og historie er i klubhuset. Endvidere har vi et større faststående kompressoranlæg og en del specialudstyr, der af sikkerhedsmæssige årsager IKKE må komme i kontakt med ukyndige'*. Andre mener, at samhørigheden i foreningen er større, når det er deres eget klubhus eller klublokale.

- Derimod tillægges det ikke så stor betydning, at foreningen har et sted, hvor de kan mødes med andre foreningers medlemmer. Det synes hver fjerde foreninger har meget stor betydning. Der er store forskelle mellem de tre kommuner på andelen af foreningerne, som tillægger dette meget stor betydning. Mens hver tredje forening i Køge Kommune tillægger det meget stor betydning, gælder det kun for 7 pct. af foreningerne i Gentofte Kommune. Enkelte foreninger uddyber, hvad klubhuset eller klublokalet bruges til, når det stilles til rådighed for andre foreninger. *'Uhyre vigtigt, da lokalet bl.a. bruges til afvikling af divisions- og øvrige holdkampe under Den Danske Billard Union', 'vi har af og til arrangementer med andre dykkerklubber og vores forbund', og 'vi stiller klubhus til rådighed for forbund ved instruktørsamlinger, -kurser og -prøver'*.
- Endnu færre foreninger, hver femte, tillægger det meget stor betydning, at medlemmerne har adgang til udendørs faciliteter, hvor de kan være sammen med andre medlemmer. Også her er det især foreningerne i Køge Kommune, som tillægger det meget stor betydning, mens meget få foreninger i Gentofte Kommune synes det samme. En forening beskriver, hvorfor det udendørs område har stor betydning for denne forening. *'Klubhuset er trangt og vores terrasse aflaster på vore klubaftner - vi har fælles grill/spisning hver 14. dag i sæsonen'. Og en anden forening forklarer. 'Vi har nogle grill-aftener i sommerhalvåret, som kræver et sted at stille grillen og et sted at sidde'*
- Hver fjerde forening tillægger det meget stor betydning, at den selv har adgang til udendørs arealer til sociale aktiviteter, men det gælder især foreninger i Køge Kommune og mindst i Høje-Taastrup Kommune. En forening forklarer svaret således. *'Det ville øge vores muligheder for medlemskontakt'. En kajakklub skriver. 'Vi er kajakklub - vores behov er adgang/bro til vand og plads til materiel'. Andre skriver dog, at ejerforholdet ikke er så afgørende. 'Hvis der er plads til os, er det af mindre betydning, hvem der ejer grunden'*.
- Muligheden for at opbevare redskaber og rekvisitter i klubhuset eller klublokalet tillægges meget stor betydning af to ud af tre af foreningerne. Det gælder i lidt højere grad for foreningerne i Køge Kommune end foreningerne i de to andre kommuner. Flere foreninger forklarer, hvorfor det er vigtigt. *'Bueklubber har mange kubikmeter udstyr, så et er et must', 'det er afgørende for vores forening, der benytter specialudstyr, at kunne opbevare det på skolen', 'det koster os mange penge at anskaffe, derfor vil vi gerne have det ved hånden, samt et sikkert sted at opbevare det', og 'vi har en båd og en hel del specialgrej, der skal opbevares'*.

- Lidt under halvdelen af foreningerne tillægger det meget stor betydning, at der i klubhuset eller klublokalet findes køkkenfaciliteter. Det tillægges meget større betydning, end at der er adgang til café eller cafeteria, det sted hvor foreningen holder til. En af de foreninger, som tillægger det stor betydning, uddyber det således. *'En meget vigtig del af det sociale samvær blandt pensionisterne er den daglige kaffepause (hvor der fejres fødselsdage, diskuteres dagens nyheder, hinandens helbredsforhold og livets fortrædeligheder i almindelighed)*. En anden forening skriver. *'Engang kunne vi samles efter træning i svømmehal, det kan vi ikke mere, og det har betydet frafald af medlemmer'*.
- Endelig tillægger halvdelen af idrætsforeningerne det meget stor betydning, at der i tilknytning til klubhuset eller klublokalet er adgang til omklædningsfaciliteter. Nogle foreninger forklarer, hvorfor det ikke har så stor betydning. *'Bueskydning er normalt ikke forbundet med omklædning.'* *'Omkledning sker i bådene - mest kølbåde'*. Andre foreninger gør omvendt lidt ud at fortælle, hvorfor det for denne forening betyder meget. *'Kajakroere bliver våde'*

Mellem foreningstyperne er der forholdsvis få og små forskelle på, hvilken betydning klubhusene og klublokalerne tillægges.

Der er en svag tendens til, at *idrætsforeninger for udendørs* aktiviteter, der benytter et særligt anlæg, i lidt højere grad tillægger samlingsstedet en betydning for det sociale samvær

Tabel 12. Hvilken betydning tillægger foreningen følgende aspekter

	Ingen betydning	Mindre betydning	En del betydning	Stor betydning	Meget stor betydning	Ved ikke / ikke relevant	N = 100
HVOR STOR BETYDNING HAR (DET) ...							
at foreningen har adgang til et klubhus eller et klublokale?	2,6	3,3	9,3	8,6	73,5	2,6	151
adgangen til et klubhus/klublokale for det sociale samvær blandt foreningens medlemmer?	4,0	7,3	9,9	9,3	65,6	4,0	151
adgangen til et klubhus eller klublokale for de træningsrelaterede aktiviteter, der finder sted i foreningen?	7,9	11,9	9,9	13,2	50,3	6,6	151
for foreningen, at den har sit eget klubhus eller klublokale?	6,0	5,3	5,3	11,9	65,6	6,0	151
at der findes samlingssteder, hvor medlemmerne kan mødes med medlemmer fra andre foreninger?	11,9	29,1	11,9	15,2	23,2	8,6	151
at medlemmerne har adgang til udendørs faciliteter (her tænkes på sociale aktiviteter og ikke faciliteter til træning mv.)?	13,2	23,8	17,2	15,2	21,2	9,3	151
for din forening, at den har adgang til egne udendørs faciliteter?	21,2	19,9	9,9	10,6	27,8	10,6	151
at foreningen har mulighed for at opbevare redskaber, udstyr mv. i klubhuset eller klublokalet eller i et redskabsrum.	4,0	4,0	4,0	14,6	68,9	4,6	151
adgangen til køkkenfaciliteter for de sociale aktiviteter der foregår i foreningen?	7,9	14,6	12,6	15,9	44,4	4,6	151
at have adgang til et cafeteria eller en café?	23,8	19,2	10,6	17,2	21,9	7,3	151
at der er omklædningsfaciliteter i eller i tilknytning til klubhuset eller klublokalet	10,6	14,6	8,6	9,9	49,0	7,3	151

mellem medlemmerne. Idrætsforeninger for udendørs aktiviteter generelt tillægger klubhuset eller klublokalet noget større betydning for træningsrelaterede aktiviteter, end de indendørs idrætsgrene gør. Disse idrætsforeninger svarer også i højere grad, at klubhuset eller klublokalet har meget stor betydning for muligheden for, at have sociale aktiviteter sammen med andre end foreningens medlemmer. Ligeledes tillægger disse foreninger det i højere grad stor eller meget stor betydning, at foreningen har adgang til udendørs samlingsfaciliteter, end de øvrige idrætsforeninger gør, og især at det er egne udendørs faciliteter (gælder især foreninger for aktiviteter, der benytter særlige anlæg). Endelig tillægger disse idrætsforeninger den største betydning, at der er mulighed for opbevaring af grej mv. i klubhuset eller klublokalet, end andre foreninger gør.

Foreninger for indendørs idrætsgrene tillægger det større betydning, end de udendørs gør, at der er adgang til café eller cafeteria. Det er især idrætsforeninger for aktiviteter, der benytter særlige anlæg, som ikke tillægger dette så stor betydning i sammenligning med andre idrætsforeninger og -foreninger. Det er også de indendørs idrætsforeninger, som især tillægger det stor betydning, at der er omklædningsrum i tilknytning til klubhuset eller klublokalet.

Tabel 13. Andel af idrætsforeningerne som tillægger følgende vedr. klubhuse og klublokaler 'meget stor betydning', opdelt på de tre kommuner

	Gentofte	Høje-Taastrup	Køge	Alle	P <
HVOR STOR BETYDNING HAR (DET) ...					
at foreningen har adgang til et klubhus eller et klublokale?	68,2	69,4	81,0	73,5	.1
adgangen til et klubhus/klublokale for det sociale samvær blandt foreningens medlemmer?	61,4	61,2	72,4	65,6	.25
adgangen til et klubhus eller klublokale for de træningsrelaterede aktiviteter, der finder sted i foreningen?	50,0	46,9	53,4	50,3	.4
for foreningen, at den har sit eget klubhus eller klublokale?	65,9	59,2	70,7	65,6	.1
at der findes samlingssteder, hvor medlemmerne kan mødes med medlemmer fra andre foreninger?	6,8	24,5	34,5	23,2	.05
at medlemmerne har adgang til udendørs faciliteter (her tænkes på sociale aktiviteter og ikke faciliteter til træning mv.)?	6,8	18,4	34,5	21,2	.001
for din forening, at den har adgang til egne udendørs faciliteter?	27,3	18,4	36,2	27,8	.05
at foreningen har mulighed for at opbevare redskaber, udstyr mv. i klubhuset eller klublokalet eller i et redskabsrum.	63,6	63,3	77,6	68,9	.05
adgangen til køkkenfaciliteter for de sociale aktiviteter der foregår i foreningen?	36,4	40,8	53,4	44,4	.3
at have adgang til et cafeteria eller en café?	20,5	20,4	24,1	21,9	.8
at der er omklædningsfaciliteter i eller i tilknytning til klubhuset eller klublokalet	47,7	42,9	55,2	49,0	.8

Foreningernes tilfredshed med klubhuset og klublokalet

Til sidst skal vi se på, hvordan foreningerne vurderer de samlingssteder, som de har adgang til (tabel 14).

- Overordnet er hver tredje forening meget tilfreds med foreningens samlede adgang til samlingssteder (klubhus, klublokale, omklædningsfaciliteter mv.) og yderligere to ud af ti er tilfredse, dvs. mere end halvdelen er tilfredse eller meget tilfredse. Klart utilfredse er knap to ud af ti foreninger. Mellem kommunerne er der ikke signifikante forskelle på foreningernes vurdering af dette. En forening uddyber dens tilfredshed. 'Det er ikke fint, men det fungerer, og klubbens medlemmer holder det selv vedlige'. En del foreninger synes, at klubhuset eller klublokalet, de har adgang til, er for lille og for nedslidt. 'For lidt og dårlig plads. Bliver kastet rundt forskellige steder', 'for lille lokale', 'for slidt og for lille', 'kun et lokale til alle idrætsgrene', 'vi er blevet en stor klub, men har meget små lokaler. Vi har rettet henvendelse til kommunen flere gange, men endnu ikke nogen løsning'. Andre beklager sig over, at de slet ikke har adgang til et klubhus eller et klublokale. 'Har ingen adgang til nogen af den slags faciliteter', 'klubben mangler et kontor til alle vores møder, der holdes i klubhuset, hvor der også altid er sociale arrangementer samtidig', 'vi har ingen adgang til noget som helst p.t.', 'vi har intet lokale', 'vi ønsker os et lokale, som også kan bruges til ophold, lektielæsning, hygge, fx mellem to træninger, ved turneringer, mv'.
- Lidt færre er tilfredse med mulighederne for omklædning og bad i eller nært ved klubhus eller klublokale, men det er kun ca. 15 pct., som er egentlig utilfredse. Hver femte forening svarer ved ikke, eller at det ikke er relevant for foreningen (givetvis fordi medlemmerne ikke klæder om til den aktivitet, foreningen beskæftiger sig med). Der er heller ikke signifikante forskelle på foreningernes vurdering af dette mellem de tre kommuner. På dette punkt er kritikken hård i mange af kommentarerne. 'Der er nedslidte og mishandlede bade- og toiletforhold', 'elendige badeforhold', 'har ikke bad, ville være rart men ikke et kæmpeproblem', 'mangler omklædning til havsvømning', 'omklædningsrum og baderum er for små i forhold til medlemstal og brug', 'vi har de gamle omklædningsrum, og de trænger til en restaurering', 'vi har ingen omklædningsmuligheder'.
- Godt halvdelen af foreningerne er ligeledes tilfredse med mulighederne for at planlægge træning samt træningsrelaterede arrangementer inden for foreningens fysiske rammer. Meget få er utilfredse dermed. På dette spørgsmål er der heller ikke signifikante forskelle mellem kommunerne på foreningernes vurdering.
- Næsten seks ud af ti foreninger er tilfredse med mulighederne for at mødes om sociale arrangementer i foreningen inden for foreningens fysiske rammer, men en forholdsvis stor andel, hver femte forening, er imidlertid ikke tilfreds dermed. Der er ingen signifikante forskelle mellem kommunerne på foreningernes vurdering af dette.

- Forholdsvis få foreninger svarer, at de er meget tilfredse eller tilfredse med mulighederne for at etablere et samarbejde med skoler eller en anden institution om aktiviteter, men den forholdsvis lave andel skyldes, at hele tre ud af ti foreninger har svaret ved ikke eller ikke relevant. Heller ikke på vurderingen af dette spørgsmål er der signifikante forskelle mellem kommunerne. Flere foreninger beskriver positivt deres samarbejde med andre foreninger og brugere, mens andre føjer kritiske kommentarer til samarbejdet med de kommunale institutioner. 'Handler først og fremmest om skolernes parathed. Men skolereformen har gjort det meget besværligt for badmintonklubber, da vi ofte har ungdomstræning fra 15-18, og børnene kan først nå frem kl. 16, generelt set', 'mener at vores faciliteter er for små til at etablere et samarbejde med skoler/mv.', 'mulighederne er der, men de udnyttes ikke', 'samarbejdet med skolen er i princippet godt. I praksis er det ikke eksisterende', 'skolen og det tekniske personale er blevet en modstander de sidste år. De mener ikke de skal servicere borgerne i Køge Kommune, derfor oplever vi meget modvilje', 'skolesamarbejde er dagtimer, svært at skaffe trænere om dagen'.
- Halvdelen af foreningerne svarer, at de tror, at deres medlemmer er tilfredse eller meget tilfredse med foreningens samlingssteder, men hver fjerde forening svarer utilfreds eller meget utilfreds. Mellem kommunerne er der ikke signifikante forskelle på foreningernes vurdering af dette.
- Mellem foreningstyper er der meget få og små forskelle på, hvor tilfredse foreningerne er med samlingsstederne. Foreninger for indendørs idrætsgrene er i lidt højere grad end foreninger for udendørs idrætsaktiviteter tilfredse med mulighederne for omklædning i eller nær ved klubhuset eller klublokalet.

Tabel 14. Hvor tilfreds er Du med de samlingssteder, som din forening benytter eller har adgang til?

	Meget utilfreds	Utilfreds	Både tilfreds og utilfreds	Tilfreds	Meget tilfreds	Ved ikke / ikke relevant	N = 100 pct.
Foreningens samlede adgang til samlingssteder (klubhusklublokaler/udendørs faciliteter, omklædnings- og køkken/caféfaciliteter)	8,7	10,0	24,0	22,0	32,7	2,7	150
Mulighederne for omklædning/badefaciliteter i eller nær klubhus/klublokaler.	6,7	6,7	16,7	24,0	24,7	21,3	150
Mulighederne for at planlægge træning samt træningsrelaterede arrangementer inden for foreningens eksisterende fysiske rammer	4,7	7,3	19,3	30,0	26,0	12,7	150
Mulighederne for at mødes om sociale arrangementer i foreningen inden for foreningens eksisterende fysiske rammer	12,0	8,0	16,7	26,0	32,0	5,3	150
Mulighederne for at etablere et samarbejde med skoler/kommune mv. om aktiviteter	2,7	6,0	25,3	23,3	13,3	29,3	150
Hvor tilfredse tror du medlemmerne er med foreningens samlingssteder?	10,7	14,0	22,0	26,7	24,7	2,0	150

Hvilke forhold ved samlingssteder tillægger foreningerne størst betydning for foreningslivet?

Sidst i besvarelsen af spørgeskemaet havde foreningerne mulighed for at uddybe, hvilke forhold ved klubhuset og klublokalet, som har størst betydning for et velfungerende klubliv. Svarene kan opdeles i forskellige temaer, som går igen i mange af besvarelsene.

Klubhuset og klublokalets betydning

Mange gentager fra tidligere i besvarelsen, den store betydning som klubhuset eller klublokalet tillægges for medlemsudviklingen, det sociale liv og ligefrem for foreningens eksistens. Især betydningen for det sociale liv i foreningen fremhæves af mange.

'At medlemmerne kan mødes på tværs af hold. At klublokaler kan blive samlingspunktet for klubbens aktive og på den måde være med til at skabe en rigtig klubånd, ved at de positive kræfter er med til at trække, så klubben bliver mere end bare et sted, hvor vi spiller håndbold eller dyrker vores idræt, men at vi fortager os noget socialt. At man bliver enige om på tværs af hold at tage ud og se andre hold, tage samlet ind og se f.eks. KIF-København. Se store kampe sammen i klublokalet'

Men muligheden for at opbevare rekvisitter og udstyr nævnes også af mange.

'Foreningslokalerne danner rammen om sejlkлубben. Hvis der ikke er ordentlige faciliteter til joller, windsurfere og sejlere, kan vi ikke holde på medlemmerne eller få nye medlemmer. Det er et stort problem for os, at vi ikke har velegnet omklædningsrum med bad til de yngre jolle og windsurfere.'

'Det er vigtigt at have et sted, man er sammen om. Klubhuset for os (kajakklub) er hvor man kan skifte, komme af med sit våde tøj, få et bad og slutte dagen med en kop kaffe, få varmen og en god snak. Det er også stedet, hvor vi gennemfører klubbens arrangementer af mere social art, og det er stedet, hvor vi mokker træningsredskaber sammen, så klubhuset også kan fungere som motionssted, når man ikke er på vandet. Vi har ikke flotte forhold, tværtom, men det vi har, har vi selv stykket sammen og fået til at fungere i forhold til vores behov.'

Flere nævner, at de har erfaring med at miste medlemmer, hvis klubhuset i en periode ikke har været tilgængeligt, og modsat at have fået flere medlemmer, når det blev fungerende.

'Træningsfaciliteter/socialt område er alfa og omega for en forenings liv. Vi er i dag dobbelt så mange medlemmer, som for 6-7 år siden, hvor vi havde halvdårlige forhold. I forbindelse med flytning til de nuværende faciliteter havde vi 3 måneder med midlertidige lokaler - det kostede rundt regnet 20 medlemstaber, som det tog 1-2 år at genetablere'

Klubhuset eller klublokalets placering og åbningstider

En del foreninger fremhæver betydningen af, at klubhuset eller klublokalet ligger tæt på det sted, hvor medlemmerne kommer og træner.

'At de ligger i forbindelse med klubbens hovedtræningssted, dvs. på samme matrikel. De idrætsklubber, der har postadresse i Kildeskovhallen, har ingen faciliteter, der er brugbare for et socialt liv i forbindelse med træning. Klubhuset Anneksset bruges i så ringe udstrækning, at fem klubber ingen problemer har med at fordele tiden.'

'At det ligger ved aktiviteterne, hvad vores ikke gør for alle vores faciliteter.'

'At klubfaciliteter ligger i nærheden af sportsstedet.'

Flere er også inde på, at klubhuset skal være åbent døgnet rundt eller i det mindste de fleste af døgnets timer.

'At der er adgang til klublokalet alle dage og på alle tidspunkter.'

'At det er til rådighed hele døgnet, at der kan etableres afslapning, ikke kun træningsrelateret, kaffemaskine, computer, tv, afholdelse af interne møder, mødebord, sofa, sofabord. Der skal dog også være adgang til cafeteria.'

'At placering og indretning er tilpasset brugernes hverdag. Alle aktive udøvere har travlt med andre gøremål. Skal man få dem til at blive længere i klubben eller komme i god tid, skal placering og indretning, være nem og tilgængelig. Det betyder at bane, klubhus og omklædningsfaciliteter skal placeres samme sted. Derved er det oplagt og let for udøverne at bruge faciliteterne. Vi har klubhus og bane lige ved siden af hinanden. Men omklædningsfaciliteter er ca. 800 m væk, hvor de er samlet for alle Gentofte Sportsparcs brugere. Konsekvensen er, at vores udøvere kommer omklædt hjemmefra og efter træning og kamp kører med det samme for at få bad hos dem selv. Dermed vælger de sjældent at bruge meget tid før og efter i klubhuset. Klubhuset har til gengæld enorm betydning for planlægning, samarbejde og evaluering af træning. Her kan trænere og ledere mødes indbyrdes og med spillere og gennemgå diverse oplæg.'

Foreningens identitet

Flere foreninger er inde på, at klubhuset har stor betydning for foreningens identitet.

'Det er af meget stor betydning for foreningen, at vi har et klubhus, der kan rumme vores identitet, vores historie og vores materiel kan være rammen om - og udgangspunkt for - såvel planlagte som spontane arrangementer/samlinger/ture hver eneste dag året rundt. Vi har tradition for, at ALLE medlemmer ALTID har adgang til klubben og at spontane arrangementer kan opstå uden videre.'

Indretningen af klubhuset eller klublokalet

Foreningerne har mange ønsker til klubfaciliteterne. De skal både være hyggelige og funktionelle. Hvad angår det sidste, så handler det dels om moderne faciliteter som bad og toilet, TV, computer, køkkenfaciliteter mv. og rammer for den idrætsaktivitet, som foreningen beskæftiger sig med. Bl.a. opbevaringsrum og særlige træningsredskaber. Samtidig er flere foreninger inde på betydningen af at have gode fysiske rammer for det organisatoriske og for de frivillige:

'Størrelse og rum, som er tilpasset målgrupperne, i dag hovedsagelig afstemt for børn og organisationsarbejde'

'At der kan laves mad og spise sammen'

'At der er egnede faciliteter for voksensegmentet, f.eks. hyggehjørner, bar, "børnefrie områder" etc.'

'At der er børnevenlige indretninger'

At der er gode organisationsfaciliteter - konferencerum/grupperum/multirum med fleksibel deling

'Gode træningsfaciliteter, herunder nødvendige rekvisitter til rådighed og plads til at udføre sin aktivitet'

'Mulighed for at planlægge ekstratræning på forskellige tidspunkter ud over de skemalagte tidspunkter.'

'Mulighed for 3. halvleg for medlemmer og afholdelse af trænings og bestyrelsesmøder i de vante omgivelser.'

'At der er en god atmosfære, både facilitetsmæssigt og menneskeligt, dvs. et rent og pænt lokale/sal, almindelig omklædnings-, toilet- og badefaciliteter og et lokale, hvor man kan "hyggesnakke" både før- og efter træning. Vi har i gennem en del år efterhånden haft et stort ønske om dette, men dette har ikke været muligt fra Kommunens side, at stille til rådighed, og vi har ikke selv råd til at leje lokaler, da medlemstallet p.t. er 30 personer'

'At lokalet kan rumme det fremmødte antal medlemmer til 3. halvleg. At der kan laves kaffe m.v. Lyse og venlige lokaler, som skaber en god stemning. Lagerplads til kaffemaskine, kopper, servietter, småkager m.v.'

'Dels det sociale for medlemmerne, dels at det gør det nemmere for de frivillige at samles og planlægge.'

'Først og fremmest er det et must for os, at man kan samle en hel årgang. F.eks. vores U8 drenge kan man ikke afholde et samlet forældremøde for. Dernæst så bør lokalerne

være funktionelle, således at flere aktiviteter kan foregå samtidig. Vi vil også gerne kunne samle alle vores 180 trænere og ledere til afslutninger mv.. Dette er ikke en mulighed for os i egne lokaler. Og vi har prioriteret at have vores egen cafe, da vi mener det er vigtigt for det sociale i klubben'.

'At disse faciliteter er tidssvarende og løbende vedligeholdes og rengøres. Desuden er det vigtigt med fornøden indretning/etablering af AV-tilgange samt TV-signaler samt fornødne mødemuligheder, ligesom adgang skal være let tilgængelig med respekt af "frihed under ansvar".'

'Et sted hvor der er træffetid til foreningens bestyrelse. Det er super vigtigt, at foreningens ledelse er synlig'

'Først og fremmest skal der være plads til aktiviteten. Vi har et stort behov for opbevaring aft udstyr, som kan stå i fred. Vi har også behov for et te-køkken med køleskab. Det er også af stor betydning, at vi kan anvende en projektor til trænings-samlinger. For at kunne inddrage især seniormedlemmer/pensionister i aktiviteter, er det vigtigt, at vi kan have adgang til lokalerne i dagtimerne. Det har man stor succes med i andre klubber'.

'Vi er en tandemcykelklub, hvor blinde/svagsynede og seende cykler sammen i lokalområdet. Vi mødes før og efter, vi cykler. I vores tilfælde er det meget vigtigt, at det sted, vi mødes, er et sted de synshandicappede kender, så alle ved hvor møbler, toilet etc. er placeret'.

'Som kajakklub er det en afgørende forudsætning for klubbens eksistens, at der er et hus til opbevaring af kajakker. Det er desuden nødvendigt, at der er omklædningsfaciliteter. Klubhuset/klubstuen og de udendørs siddepladser/hyggepladser er nødvendige, for at der kan være et klubliv'.

'Triathlon er en meget individuel sport, størst betydning er at der er omklædningsfaciliteter og mulighed for at opbevare sine ting sikkert, når med løber, cykler, svømmer i hallen eller havet. Det sociale i klubben foregår ikke over en øl, men derimod under træningen, og de pauser som er lagt ind'.

Ejerskab til faciliteterne og selv råde over disse

Mange af foreningerne fremhæver også betydningen af, at det klubhuset er deres eget eller et hus, som de selv kan råde og disponere over. Flere skriver direkte, at de ikke ønsker at dele klubhus eller klublokale med andre.

'Følelsen af at være 'herre i eget hus'.

'Det er, at medlemmerne tager ejerskab for faciliteterne, konkret sker det ved at medlemmerne har egen nøgle, der også giver adgang til forfriskninger ol., og at de således principielt har de samme adgange som fx formanden'.

'For os betyder det meget, at når vi laver noget, at vi bare kan forlade det, da det ofte er afsluttet med lak eller maling, der skal tørre'.

'I vores tilfælde er det helt afgørende, at klubben har et klubhus med tidssvarende faciliteter for medlemmer, gæster og ansatte. Det er også derfor medlemmerne besluttede at finansiere byggeriet af klubhuset i 2011. Klubhuset er opført uden nogen form for offentlig/kommunal støtte, ligesom driften af golfklubben (en arbejdsplads med ca. 10 ansatte) kun støttes minimalt. (0,5 pct. af vores indtægter stammer fra offentlige/kommunale tilskud). For en golfklub består tidssvarende faciliteter af: Kontorfaciliteter, møderumsfaciliteter, mindst to omklædningsrum med toilet og bad, personalet toilet, gæstetoiletter, køkken, cafe, klublokale til 80-100 gæster, udendørs terrasser'.

'At foreningen har mulighed for at udøve sine aktiviteter dagligt, og at foreningen selv kan bestemme over sine lokaler. Have adgang til dem hver dag, uden ballade fra andre foreninger'

'At kunne mødes i eget regi med og uden forudgående reservationer. At kunne identificere klubben gennem de fysiske rammer'.

'At vi er alene om faciliteterne. Mine bueskytter træner på alle - mærkelige - tider af døgnet. At vi har det for os selv, gør, at medlemmer med 'skæve' arbejdstider bare kan komme, når det passer ind i deres hverdag. Vi vil ikke kunne leve med f. eks. at have en hal i nogle bestemte 'time slots'. Det ville betyde døden for klubben. Bueskydning er ikke velegnet til at 'dele' med nogen, og slet ikke hvis man vil mønstre en passende mængde 'X-mestre' i forskellige nationale og internationale sammenhænge'.

'Det er vigtigt, at vi har en klub, hvor vi kan opbevare vores kajakker og udstyr - det har højeste prioritet. Det at ro kajak er ofte en individuel ting, så derfor er det ekstra meget vigtigt at have en klub, hvor individualisterne på vandet kan blive sociale på land. Det foregår bedst i et klubhus med velfungerende faciliteter'.

'Eget klublokale og omklædningsrum samt redskabsopbevaring (bådhus for os). Disse faciliteter skaber rammerne om et tilhørsforhold til vores klub. Da vi har flere beslægtede idrætsgrene er fysiske fælles faciliteter helt afgørende for at skabe et fællesskab på tværs af afdelingerne. Og det ville være særdeles problematisk/ødelæggende, hvis vi skulle dele sådanne faciliteter med andre foreninger'.

'Et sted, hvor foreningens medlemmer kan mødes i andre rammer end sportens, et sted hvor klubben selv kan disponere over tid og lokaler uden at skulle booke på forhånd. Et sted, hvor der ikke skal tages hensyn til andre brugere. Et sted, hvor man kan hænge ud før og efter træning. Et fristed med plads til spontanitet, fx. fællesspisning for et hold. Et sted med plads til styrketræning'.

'Klubhus som en klub selv har 100 selvbestemmelse over. Dog i samarbejde med stadion vedr. vedligeholdelse. Eneste problem er lukke tider og dage'.

'Vores medlemmer sætter stor pris på at kunne indrette og istandsætte lokalerne efter eget ønske, og det er problematisk, at mange andre så kan leje lokalerne, da ting forsvinder og bliver ødelagt, samtidig med at der ikke altid bliver gjort rent efter fødselsdage og møder. Vores klub har træning 7 dage om ugen 4 til 8 timer pr. dag, så vi har meget aktivitet i klublokalerne både til udlejning af skøjter, møder og hygge. Klubben har 250 medlemmer, og den er Danmarks største kunstscojteløberklub med 16 trænere ansat.'

Foreningernes ønsker til klubhuset eller klublokalet

Til sidst i spørgeskemaet kunne foreningerne komme med forslag til forbedringer af foreningens adgang til samlingsfaciliteter og deres indretning.

Tilfredshed

Flere foreninger skriver, at de er meget tilfredse med forholdene, og en del skriver ingen ønsker.

'Tror ikke jeg ønsker forbedringer. Blot der er en god dialog og kontakt til kommunen og dets medarbejder. Samt et stærkt frivilligt arrangement i foreningen. Foreningernes tid er ikke en gavebod at tilskud. Det må vi respektere og end vi er informative omkring konkrete handlingsplaner for hvad vi vil.'

'Faktisk har klubben gode klubfaciliteter, hvilket hovedsagligt skyldes et vigende medlemskab og en rimelig vedligeholdelse.'

Drømme

Enkelte foreninger udtrykker store visioner og drømme for et nyt eller bedre klubhus.

'Et lille klublokale direkte ved banen/parkeringspladsen ville være fantastisk. Så ville vi kunne opbevare både materialer og drikkevarer inden for i et aflåst rum. Derudover havde medlemmerne et sted at samles efter den ugentlige træning, hvor man kunne snakke og hygge. Til de stævner, vi afholder 2-3 gange om året, ville det også være en kæmpe fordel, da der er papirer og bærbare computere, der skal bruges til afvikling af stævnet, og hvis vejret er dårligt, kan det give store udfordringer. Lige nu ligger der et lokale lige ved banen, som ville være helt oplagt.'

'Klubhuset skal placeres der, hvor de fleste aktiviteter foregår. I dag anvender foreningen 5 træningssteder fordelt rundt i byen. Et fælles samlingssted vil styrke foreningen. Informationer og klubnyheder for trænere og aktive højnes. Foreningen har hold, som ikke deltager til opvisninger, disse hold vil føle, at de nu er en del af en forening.'

'Et større og mere funktionelt klubhus. Mulighed for fitness i forbindelse med klubhuset, og en hal og multibane ville da være helt perfekt. Et nyt klubhus, hvor alt ikke er gammelt

og nedslidt, vil klart gøre, at flere medlemmer ville benytte klubhuset til både møder, arrangementer og afslutninger mv.'

Større og bedre faciliteter

Mange og meget specifikke ønsker og krav til kommunen, som ikke skal refereres her. De fleste ønsker går i retning af mere, større og bedre klubfaciliteter.

'Fordobling af kontor og organisationsfaciliteter - konferencerum/grupperum/multirum med fleksibel deling. Langt større og bedre faciliteter for voksne - hyggehjørner, bar, "børnefrie områder" etc. Langt større og bedre faciliteter for børn - legeområde, tv-område m.m. Langt større og bedre faciliteter for unge - lektielæsning, spil/bordspil etc. Langt bedre udsynsfaciliteter for ventende forældre, der vil se deres børn svømme.'

'Vi har kun mulighed for at mødes i hallens cafe, uanset om der er tale om et møde med få deltagere eller en social aktivitet for alle medlemmer. Med henvisning til tidligere svar om rammerne, vil bedre faciliteter til samlingssteder betyde, at vi har en lille smule "privatliv" i vores møder. Det vil give vore medlemmer ét samlingssted, hvor deltagere på forskellige hold ville kunne støde på hinanden tilfældigt eller arrangeret til styrkelse af fællesskabsfølelsen.'

'I gamle dage kunne vi samles efter endt træning i svømmehallen, det kan vi ikke længere, fordi hallen lukker. Vores træning ligger så sent, at det ikke giver mening at begive sig til klubhuset i den anden ende af kommunen for at koordinere, planlægge og hyggesnakke, så det foregår stående udendørs under halvtaget ved indgangen. Det har kostet på "sammenhængskraften" i klubben og har medvirket til en nedgang i medlemsantallet. Det spiller også ind, at vi kun kan råde over et halvt svømmebassin mod tidligere et helt, så en del af klubbens voksne medlemmer bliver væk for at give plads til vores MEGET aktive juniorer.'

Bedre rengøring og mere rydeligt

Flere ønsker bare bedre rengøring og oprydning samt renovering af faciliteterne.

'Det kunne godt være holdt bedre ryddeligt og mere rent i redskabsrummet.'

'En generel udmugning, friske gulvtæpper, maling mm.'

Eget lokale og nemmere adgang til faciliteten

Ønsket om 'eget klubhus' eller at kunne disponere selv over huset eller lokalet kommer også frem i en del af ønskerne fra foreningerne.

'Eget lokale. Det ville øge sammenholdet, samt ville gøre det nemmere at finde/opsøge nye ledere/hjælpere.'

'Egne badeforhold.. Der er badeforhold på skolen, men ligger langt fra lokalerne. Vil øge muligheden for at kunne beholde nogle medlemmer og derigennem få mere sammenhold.

Og desuden forbedre de hygiejniske forhold, så vi kan lære de unge, at det at bade efter træning er normalt, det er efterhånden en mangelvare'.

'Nemmere adgang til klubhus/klublokale, dvs. et nemmere nøgle og booking system, så brugerne nemmere kan bruge lokalerne. Det vil betyde at flere ville bruge det'.

Anden prioritering

Endelig har få foreninger forslag til en anden prioritering eller politik på området. Enkelte foreninger nævner muligheden for at foreninger går sammen om fælles klubhus.

'De "små" klubber får lidt og de "store" klubber får (for) meget! Vi har endda to puslingehold (6-9 år), et juniorhold (10-15) og et seniorhold (16-50), som træner på motions- og interesse plan, men de bliver ikke prioriteret nok af kommunen, så vi ville ønske, at der blev set lidt mere med respekt på disse klubber (ikke mindst på vores børn rundt om i klubberne), der ikke lige er til konkurrence og elite.

'Nye faciliteter på marinaen, som ville kunne give mulighed for samling af alle klubber (måske nok kun de fleste!) med sø- og vandsport som interesse. Formålet er at give muligheder for samarbejde med skoler, bringe generationerne sammen og give unge tidssvarende tilbud på at bruge havet som fritidsinteresse meget mere fleksibelt, end der er muligt nu'.

Sammenfatning af foreningsundersøgelsen

Formålet med denne del var undersøgelsen var at belyse, hvilke typer af samlings- og mødesteder, foreningerne og deres medlemmer har adgang til i de tre kommuner, og at belyse tilfredsheden med disse faciliteter, den betydning de tillægges af foreningerne, og hvilke ønsker foreningerne har til klubhusene og klublokalerne.

317 idrætsforeninger fik tilsendt et spørgeskema, hvoraf 159, svarende til 50 pct., besvarede skemaet helt eller delvist. Knap hver femte forening, der har besvaret spørgeskemaet, har fodbold på programmet, 22 har badminton, 22 har gymnastik, 14 har cykling, 11 har foreningsfitness, 11 har løb, 11 har petanque, 11 har svømning, 10 har håndbold og 10 har kano og kajak. Resten fordeler sig på en række mindre idrætsgrene.

A) Adgang til klubhus, klublokale og andre samlingsfaciliteter

Langt de fleste idrætsforeninger i de tre kommuner har adgang til samlings- og mødesteder.

- Otte ud af ti idrætsforeninger har adgang til et klubhus og / eller et klublokale. Seks ud af ti idrætsforeninger angiver, at de har adgang til et klubhus, og de fleste af disse har 'eget klubhus'. Halvdelen af idrætsforeningerne benytter et klublokale, som er den del af et idrætsanlæg, hvoraf halvdelen har 'eget klublokale'.
- Tre ud af fire af idrætsforeningerne har adgang til omklædningsfaciliteter, og det er fortrinsvis faciliteter, som andre foreninger også benytter.
- Næsten seks ud af ti idrætsforeninger har adgang til cafeteria, café eller lignende, som

- fortrinsvis deles med andre. Hver tiende forening har adgang til eget café eller cafeteria.
- Hver tredje forening har adgang til et kontor, og for hver fjerde forening er det 'eget kontor'.
- Godt halvdelen af foreningerne har adgang til terrasse eller lignende, og hver fjerde har 'egen terrasse'.
- Endnu flere kan benytte et rekreativt græsareal, men fortrinsvis et sted, som er offentligt tilgængeligt, eller som deles med andre.
- Seks ud af ti foreninger kan benytte borde og bænke i nærheden af, hvor foreningen holder til, medlemmerne træner mv.
- Bål eller grillplads er mindre almindeligt. Tre ud af ti foreninger har adgang til bål eller grillplads.
- To ud af ti foreninger har adgang til en legeplads eller særlige legeredskaber, og da primært offentligt tilgængelige legepladser eller legeredskaber.
- Færre end en ud af ti kan benytte shelter.

B) Klubhusets eller klublokalets indretning

Det varierer meget fra klubhus til klubhus og fra klublokale til klublokale, hvordan de er indrettet, og hvilke faciliteter de er udstyret med.

- Langt de fleste klubhuse og klublokaler har køkkenfaciliteter, men dog i lidt højere grad i klubhusene end i klublokalerne.
- I tre ud af fire klublokaler er der også omklædningsrum i tilknytning til lokalet (eller tæt derved).
- I omkring hvert tredje klubhus eller klublokale er der også et kontor.
- Træningsredskaber findes i hvert fjerde klubhus og hvert tredje klublokale.
- To ud af tre af klubhusene og klublokalerne har redskabsrum.
- Hvert tredje klubhus eller klublokale har spillefaciliteter, fx computeradgang eller mulighed for at spille bordtennis, og halvdelen har TV, AV-udstyr ol.

C) Hvad anvendes klubhuset og klublokalet til?

Klubhusene og klublokalerne anvendes til mange formål.

- To ud af tre af idrætsforeningerne svarer, at klubhuset eller klublokalet bruges ca. en gang om ugen eller oftere til 'samvær og hygge'.
- Til egentlige sociale arrangementer (typisk tilrettelagte aktiviteter) anvendes klubhuset af hver femte forening (som har adgang til et klubhus) og klublokalet af hver tiende forening (som har adgang til et klublokale).
- Langt de fleste foreninger benytter også klubhuset eller klublokalet til fester eller arrangementer for medlemmerne. Men det er for de fleste foreningers vedkommende noget, der sker 'sjældnere end en gang om måneden'. Klubhusene benyttes i lidt højere grad end klublokalerne til dette formål.
- Kun omkring hver fjerde forening svarer, at klubhuset eller klublokalet lejes ud til fester eller arrangementer, som andre end foreningen selv afholder.
- Næsten alle idrætsforeningerne benytter klubhuset eller klublokalet til møder.

- En del færre – men fortsat flertallet – af foreningerne benytter husene og lokalerne til planlægning og evaluering af træningen, kampe eller opvisninger.
- Træningsrelaterede aktiviteter bruges klubhusene og klublokalerne til af omkring halvdelen af foreningerne.
- Klubhusene og klublokalerne bruges også af mange foreninger til kurser og uddannelse.
- Særlige temaarrangementer for medlemmerne bruges klubhusene og klublokalerne til af to ud af tre af foreningerne.
- Klargøring af grej og udstyr bruges husene og lokalerne ofte til af omkring hver femte forening, men lidt under halvdelen bruger slet ikke husene og lokalerne til dette formål.
- Kun omkring hver tredje forening bruger klubhusene og klublokalerne til samarbejde med fx skolen, SFO'en og andre kommunale institutioner.

På tværs af de forskellige formål, som klubhusene og klublokalerne anvendes til, er der forholdsvis små forskelle mellem klubhusene og klublokalerne på, hvor meget foreningerne anvender faciliteterne til de sociale formål.

D) Hvor meget anvendes samlingsstederne af medlemmerne?

Foreningerne vurderer, at deres medlemmer i høj grad anvender foreningens samlingssteder.

- Fire ud af ti foreninger svarer i 'høj grad' på spørgsmålet, om alle foreningens medlemmer anvender samlingsstederne uanset alder, og tre ud af ti svarer 'i nogen grad'.
- Andelen af foreningerne, som mener, at de unge medlemmer i nogen grad eller i høj grad anvender samlingsstederne, er noget højere end for de yngste medlemmer.
- Hvad angår de voksne medlemmer, svarer halvdelen af foreningerne, at denne medlemsgruppe i høj grad anvender samlingsstederne.
- Det er dog især foreningens bestyrelsesmedlemmer, udvalgsmedlemmer og trænere, som i høj grad anvender samlingsstederne efter foreningernes egen vurdering.

E) Hvilken betydning tillægger foreningen adgangen til klubhus eller klublokale?

Generelt tillægger idrætsforeningerne det meget stor betydning for foreningen, at den har adgang til et klubhus eller et klublokale.

- Tre ud af fire foreninger svarer, at det at have adgang til et klubhus eller et klublokale har 'meget stor betydning'.
- Lidt færre – men stadig en stor majoritet (to ud af tre) svarer, at adgang til et klubhus eller et klublokale har meget stor betydning for det sociale samvær blandt foreningens medlemmer.
- Halvdelen af foreningerne tillægger det også meget stor betydning for de træningsrelaterede aktiviteter, der finder sted i foreningen.
- Det tillægges også meget stor betydning blandt foreningerne, at de har deres eget klubhus eller klublokale. Det mener to ud af tre foreninger.
- Derimod tillægges det ikke så stor betydning, at foreningen har et sted, hvor foreningen kan mødes med andre foreningers medlemmer. Det synes hver fjerde foreninger har meget stor betydning.

- Endnu færre foreninger, hver femte, tillægger det meget stor betydning, at medlemmerne har adgang til udendørs faciliteter, hvor de kan være sammen med andre medlemmer.
- Hver fjerde forening tillægger det meget stor betydning, at den selv har adgang til udendørs arealer til sociale aktiviteter.
- Muligheden for at opbevare redskaber og rekvisitter i klubhuset eller klublokalet tillægges meget stor betydning af to ud af tre af foreningerne.
- Lidt under halvdelen af foreningerne tillægger det meget stor betydning, at der i klubhuset eller klublokalet findes køkkenfaciliteter. Det tillægges meget større betydning, end at der er adgang til café eller cafeteria, det sted hvor foreningen holder til.
- Endelig tillægger halvdelen af idrætsforeningerne det meget stor betydning, at der i tilknytning til klubhuset eller klublokalet er adgang til omklædningsfaciliteter.

F) Foreningernes tilfredshed med klubhuset og klublokalet

De fleste foreninger er tilfredse med de klubhuse eller klublokaler, de har adgang til, men der er også en del utilfredshed med nogle sider af samlingsstederne.

- Overordnet er hver tredje forening meget tilfreds med foreningens samlede adgang til samlingssteder (klubhus, klublokale, omklædningsfaciliteter mv.) og yderligere to ud af ti er tilfredse, dvs. mere end halvdelen er tilfreds eller meget tilfreds. Klart utilfreds er knap to ud af ti foreninger.
- Lidt færre er tilfredse med mulighederne for omklædning og bad i eller nært ved klubhus eller klublokale, men det er kun ca. 15 pct., som er egentlig utilfredse.
- Godt halvdelen af foreningerne er ligeledes tilfredse med mulighederne for at planlægge træning samt træningsrelaterede arrangementer inden for foreningens fysiske rammer. Meget få er utilfredse dermed.
- Næsten seks ud af ti foreninger er tilfredse med mulighederne for at mødes om sociale arrangementer i foreningen inden for foreningens fysiske rammer, men en forholdsvis stor andel, hver femte forening, er imidlertid ikke tilfreds dermed.
- Forholdsvis få foreninger svarer, at de er meget tilfredse eller tilfredse med mulighederne for at etablere et samarbejde med skoler eller en anden institution om aktiviteter, men den forholdsvis lave andel skyldes, at hele tre ud af ti foreninger har svaret 'ved ikke eller ikke relevant'.
- Halvdelen af foreningerne svarer, at de tror, at deres medlemmer er tilfredse eller meget tilfredse med foreningens samlingssteder, men hver fjerde forening svarer utilfreds eller meget utilfreds.

G) Hvilke forhold ved samlingssteder tillægger foreningerne størst betydning for et vel fungerende klubliv?

Mange foreninger uddyber den store betydning som klubhuset eller klublokalet tillægges for medlemsudviklingen, det sociale liv og ligefrem for foreningens eksistens. Især betydningen for det sociale liv i foreningen fremhæves af mange.

- En del foreninger fremhæver betydningen af, at klubhuset eller klublokalet ligger tæt på

det sted, hvor medlemmerne kommer og træner.

- Flere er også inde på, at klubhuset skal være åbent døgnet rundt eller i det mindste de fleste af døgnets timer.
- Flere foreninger er inde på, at klubhuset har stor betydning for foreningens identitet.
- Mange af foreningerne fremhæver også betydningen af, at klubhuset er deres eget eller et hus, som de selv kan råde og disponere over. Flere skriver direkte, at de ikke ønsker at dele klubhus eller klublokale med andre.

H) Foreningernes ønsker til klubhuset eller klublokalet

Flere foreninger skriver, at de er meget tilfredse med forholdene, og en del skriver ingen ønsker. Enkelte foreninger udtrykker store visioner og drømme for et nyt eller bedre klubhus. Mange nævner meget specifikke ønsker og krav til kommunen, men de fleste ønsker går i retning af mere, større og bedre klubfaciliteter. Klubhuset eller klublokale skal både være hyggeligt og funktionelt. Hvad angår det sidste, så handler det dels om moderne faciliteter som bad og toilet, TV, computer, køkkenfaciliteter mv. og rammer for den idrætsaktivitet, som foreningen beskæftiger sig med. Bl.a. opbevaringsrum og særlige træningsredskaber. Samtidig er flere foreninger inde på betydningen af at have gode fysiske rammer for det organisatoriske og for de frivillige. Flere ønsker bare bedre rengøring og oprydning samt reovering af faciliteterne. Ønsket om 'eget klubhus' eller at kunne disponere selv over huset eller lokalet kommer også frem i en del af ønskerne fra foreningerne. Endelig har få foreninger forslag til en anden prioritering eller politik på området. Enkelte foreninger nævner muligheden for at foreninger går sammen om fælles klubhus.

I) Forskelle og ligheder mellem kommunerne:

Undersøgelsen omfatter idrætsforeninger og deres benyttelse af klubhuse, klublokaler og andre samlingssteder i Høje-Taastrup Kommune, Gentofte Kommune og Køge Kommune.

Der er mange ligheder mellem de tre kommuner på idrætsforeningernes adgang til samlingssteder, hvad de anvender faciliteterne til, den betydning til tillægges klubhusene og klublokalerne for foreningslivet samt deres tilfredshed med faciliteterne. Men der er også væsentlige forskelle.

Foreningerne i Høje-Taastrup Kommune

- benytter i højere grad kommunalt anviste idrætsfaciliteter, og næsten ingen idrætsforeninger i kommunen benytter lejede idrætsfaciliteter,
- deles i meget højere grad om samlingsfaciliteter, end idrætsforeningerne i Gentofte Kommune og Køge Kommune gør,
- benytter i meget mindre omfang omklædningsrum som en del af klubhuset end i både Gentofte Kommune og Køge Kommune (der er ikke forskel derpå, når det drejer sig om klublokaler),
- har i mindre grad adgang til træningsredskaber i de klubhuse og klublokaler, de benytter, end de har i især Gentofte Kommune,
- har mindre adgang til terrasse og lignende, end foreningerne i de to andre kommuner har, og det er i meget mindre grad 'egen terrasse',

- har i mindre grad adgang til borde og bænke end foreningerne i de to andre kommuner har, og meget få har egne borde og bænke,
- har i lidt mindre grad adgang til egen grillplads ol,
- lejer i mindre grad klubhuset eller klublokalet ud til andre foreninger mv., hvilket givetvis hænger sammen med, at klubhusene og klublokalerne helt overvejende er kommunale.

Foreningerne i *Gentofte Kommune* benytter i sammenligning med de øvrige kommuner

- i højere grad egne idrætsfaciliteter,
- i mindre grad klublokaler, som giver muligheder for at lave mad,
- i mindre grad et kontor i tilknytning til klubhuset (mens der ikke er forskel på dette, når det drejer sig om klublokaler),
- i mindre grad et rekreativt græsareal.

Foreningerne i *Køge Kommune*

- benytter i højere grad egne idrætsfaciliteter end i de to andre kommuner,
- har i sammenligning med de to andre kommuner forholdsvis færre klubhuse, hvor man kan spille computer, spille bordtennis ol., men til gengæld forholdsvis flere steder, hvor dette er muligt i klublokalerne.
- har i højere grad adgang til et rekreativt græsareal, som er deres eget

Klubhuse og klublokaler tillægges lidt større betydning blandt idrætsforeningerne i Køge Kommune end i de to andre kommuner. Foreningerne i Køge tillægger det meget større betydning end foreningerne i især Gentofte Kommune, at foreningen kan mødes med andre foreninger i klubhuset eller klublokalet. Foreningerne i Køge Kommune tillægger det også meget større betydning end foreningerne i de to andre kommuner, at medlemmerne har adgang til udendørs faciliteter, hvor de kan være sammen med andre medlemmer. Det er især foreninger i Køge Kommune, som tillægger det stor betydning, at foreningen selv har adgang til udendørs arealer til sociale aktiviteter. Endelig er det også især foreningerne i Køge Kommune, som tillægger det stor betydning at kunne opbevare redskaber og rekvisitter i klubhuset eller klublokalet.

Der er forholdsvis små – og ikke signifikante – forskelle mellem kommunerne på idrætsforeningernes benyttelse af klubhuse og klublokaler til forskellige formål.

Der er også forholdsvis små forskelle mellem kommunerne på foreningernes skøn over, hvor mange der benytter klubhusene og klublokalerne. Foreningerne i Høje-Taastrup Kommune og Køge Kommuner svarer i højere grad end foreningerne i Gentofte Kommune, at de voksne medlemmer i høj grad anvender samlingsstederne. Det samme gælder for bestyrelsesmedlemmers, frivilliges mv. benyttelse af samlingsstederne.

Ikke signifikante forskelle mellem kommunerne på foreningernes tilfredshed – såvel overordnet som på specifikke forhold – med klubhuse og klublokaler.

J) Forskelle og ligheder mellem typer af foreninger og idrætsgrene:

I analysen af idrætsforeningerne skelnes der mellem tre typer af idrætsforeninger.

- 1) Idrætsforeninger som beskæftiger sig med en idrætsgren, der fortrinsvis dyrkes indendørs, dvs. hvor der trænes i gymnastiksal, idrætshal, svømmehal ol.
- 2) Idrætsforeninger der fortrinsvis eller primært dyrkes udendørs på et særligt anlæg eller en særlig facilitet, fx fodbold, tennis og petanque.
- 3) Idrætsforeninger som fortrinsvis dyrkes i naturen, fx løb, cykling samt kano og kajak.

Indendørs idrætsgrene har i sammenligning med de udendørs idrætsgrene

- i mindre grad adgang til et klubhus, end de udendørs idrætsgrene har og i meget mindre grad adgang til eget klubhus,
- i meget højere grad adgang til omklædningsrum (som en del af eller i nærtilknytning til klublokalet), og det er i højere grad et omklædningsrum, der deles med andre,
- i højere grad adgang til café ol.,
- i højere grad adgang til kontor
- i højere grad adgang til TV, AV-udstyr ol,
- i mindre grad et redskabsrum i tilknytning til klubhuset

Foreninger for indendørs idrætsgrene benytter lidt oftere klubhuset til sociale arrangementer, fester mv., end de udendørs idrætsgrene gør. Denne foreningstype benytter i mindre grad klubhuset eller klublokalet til klargøring af grej, redskaber mv., end foreninger for udendørs aktiviteter gør, hvilket selvfølgelig også hænger sammen med idrætsgrenenes karakter.

Foreninger for indendørs idrætsgrene, som benytter klublokale, benytter oftere dette til møder, end foreningerne for udendørs idrætsgrene, som også har adgang til et klublokale, gør.

Foreninger for indendørs idrætsgrene tillægger det større betydning, end de udendørs gør, at der er adgang til café eller cafeteria. Det er også de indendørs idrætsgrene, som især tillægger det stor betydning, at der er omklædningsrum i tilknytning til klubhuset eller klublokalet.

Foreninger for udendørs idrætsgrene, som dyrkes på særlige anlæg, har

- i meget højere grad eget klubhus, end andre idrætsgrene har,
- i højere grad omklædningsrum og adgang til café ol., der er deres eget.
- i højere grad adgang omklædningsfaciliteter i tilknytning til klubhuset,
- i højere grad spillefaciliteter (fx computer og bordtennis) i klubhuset,
- i højere grad træningsredskaber i klublokalet, end andre idrætsforeninger har
- i højere grad end indendørs idrætsgrene adgang til terrasse ol., rekreativt græsareal ol. samt borde og bænke,

Denne foreningstype benytter i meget højere grad klubhuset eller klublokalet til planlægning af træning, forberedelse af kampe mv., end de øvrige idrætsforeninger gør, hvilket selvfølgelig hænger sammen med idrætsgrenenes karakter. Disse foreninger er også lidt mere tilbøjelige

lige til at afholde særlige temarrangementer for medlemmerne i klubhuset eller klublokalet. Det er også denne foreningstype, som især benytter klublokalet til arrangementer eller aktiviteter i samarbejde med SFO, skole mv. Endelig er det også disse idrætsforeninger, som især benytter klublokalet til træningsrelaterede aktiviteter.

Denne foreningstype tillægger i meget højere grad end de to andre foreningstyper klubhuset eller klublokalet en betydning for sociale arrangementer sammen med andre foreninger. Endvidere er det især denne foreningstype som tillægger klubhuset eller klublokalet en betydning for samværet blandt medlemmerne. Idrætsforeninger for udendørs aktiviteter generelt tillægger klubhuset eller klublokalet noget større betydning for træningsrelaterede aktiviteter, end de indendørs idrætsgrene gør. Disse idrætsforeninger svarer også i højere grad, at klubhuset eller klublokalet har meget stor betydning for muligheden for, at have sociale aktiviteter sammen med andre end foreningens medlemmer. Ligeledes tillægger disse foreninger det i højere grad stor eller meget stor betydning, at foreningen har adgang til udendørs samlingsfaciliteter, end de øvrige idrætsforeninger gør, og især at det er egne udendørs faciliteter. Det er især idrætsforeninger for aktiviteter, der benytter særlige anlæg, som ikke tillægger det stor betydning at der er adgang til café eller cafeteria i sammenligning med andre idrætsgrene og -foreninger.

Foreninger for udendørs idrætsgrene, som benytter naturen, har

- i lidt mindre grad end andre idrætsgrene adgang til omklædningsfaciliteter,
- i meget højere grad adgang til et klubhus eller et klublokale, der er indrettet med træningsredskaber, og
- i højere grad spillefaciliteter og AV-udstyr, TV mv.

Disse foreninger benytter i lidt højere grad klubhuset til sociale arrangementer for medlemmerne, end de andre foreningstyper gør.

Endelig tillægger denne foreningstype det større betydning, at der er mulighed for opbevaring af grej mv. i klubhuset eller klublokalet, end andre foreninger gør.

Foreninger for udendørs idrætsgrene vurderer i højere grad, at klubhuset eller klublokalet i høj grad eller i nogen grad anvendes af alle medlemmer, end foreninger for indendørs idrætsgrene gør.

Mellem foreningstyper er der meget få og små forskelle på, hvor tilfredse foreningerne er med samlingsstederne. Foreninger for indendørs idrætsgrene er i lidt højere grad end foreninger for udendørs idrætsaktiviteter tilfredse med mulighederne for omklædning i eller nær ved klubhuset eller klublokalet.

I de foreninger, som ikke har adgang til et klubhus eller et klublokale, er der markant færre sociale aktiviteter og arrangementer. Dels andelen af foreningerne, som har disse aktiviteter, dels hvor ofte de afholdes. Der er altså en klar sammenhæng mellem adgang til et klubhus eller et klublokale og det sociale liv i foreningen.

3. Analyse af syv klubhuse og klublokaler

Denne del af undersøgelsen består af etnografisk inspirerede observationer i de seks udvalgte klubhuse/klublokaler samt uformelle mindre interviews med de medlemmer, som benytter faciliteten – på stedet under observationsbesøget. Observationsbesøgene har haft til hensigt at uddybe, nuancere og perspektivere forskelle i brugen af og betydningen af adgangen til forskellige typer af samlingssteder i foreningerne i forskellige typer af foreninger, på tværs af idrætsgrene, medlemmernes alder og køn samt omfang af træning.

Endvidere blev der gennemført en spørgeskemaundersøgelse blandt medlemmerne af de foreninger, som benytter de undersøgte klubhuse og klublokaler. Fremgangsmåden for denne del af undersøgelsen samt resultaterne deraf kommer senere i dette kapitel.

De udvalgte lokaliteter og klubhuse er:

1. Skovshoved Roklub

Foreningen har sit eget klubhus, som er beliggende ved Skovshoved Havn i Gentofte kommune. Roklubben har 551 medlemmer. Heraf er størstedelen voksne medlemmer og 75 er børn og unge.

2. Klubhuset Annekset

Annekset er beliggende ved Kildeskovshallen i Gentofte Kommune og er et klubhus, som seks foreninger deles om adgangen til. Heraf deltager de tre i spørgeskemaundersøgelsen: Gentofte Svømmeklub (med ca. 1400 medlemmer), Gentofte Volley (med ca. 370 medlemmer) samt Skovshoved Triathlon Klub.

3. Køge Kano og Kajak Klub (KKKK)

Foreningens klubhus er beliggende på Søndre Havn i Køge, og foreningen har 204 medlemmer. Heraf er 17 børn.

4. Køge Svømmeklub (KSK)

Køge Svømmeklub er beliggende ved Herfølge Svømmehal i Herfølge. Svømmeklubbens aktiviteter foregår både i Herfølge Svømmehal og Køge Svømmehal, som er beliggende ca. 7-8 km afstand af klubhuset. Køge Svømmeklub har ca. 1600 medlemmer, hvoraf størstedelen er børn.

5. Klubhuset TIK

Tåstrup Idrætsklub er en paraplyforening med 16 selvstændige idrætsforeninger, der deles om adgangen til et klubhus, som er beliggende ved Tåstrup Idrætscenter. Samlet set er der 3220 medlemmer i disse foreninger. I spørgeskemaundersøgelsen deltager TIK Veteransport (ca. 900 medlemmer), TIK Bueskydning (79 medlemmer), TIK Gymnastik (542 medlemmer) samt TIK Motionscyklings (121 medlemmer).

6. Skydebane Vest

Ved Skydebane Vest i Høje-Taastrup Kommune har fire forskellige jagt- og skytteforeninger til huse. I undersøgelsen deltager 'Hedehusene-Fløng Jagtforening', som har sit eget klubhus og ca. 380 medlemmer, samt 'Fløng Hedehusene Skytteforening' og 'Reerslev Skytteforening og Idrætsforening' med henholdsvis 100 og 50 medlemmer, som deler et klubhus. Ved Skydebane Vest ligger desuden Tåstrup Jagtklub, som ikke har deltaget i undersøgelsen.

7. Gymnastikforeningen Køge Bugt

Endelig har medlemmerne i Gymnastikforeningen Køge Bugt deltaget i spørgeskemaundersøgelsen, idet der har været et ønske om flere besvarelser fra børn og en forening med gymnastikaktiviteter, men der er ikke foretaget observationsbesøg i foreningen. Gymnastikforeningen Køge Bugt har 1231 medlemmer, hvoraf knapt halvdelen er børn.

Udvælgelsen af klubhuse og faciliteterne er sket i samarbejde med de tre kommuner, og der er i udvælgelsen tilstræbt en diversitet i forhold til tre forhold. For det første i forhold til klubhusenes fysiske og arkitektoniske udformning, og for det andet i forhold til om der er tale om foreningens *eget klubhus*, som kun foreningen råder over, eller et *delt klubhus*, som flere foreninger deles om adgangen hertil. Og for det tredje i forhold til klubhusets kontekstuelle beliggenhed, dvs. ligger det tæt på eller på afstand af de steder og lokaliteter, hvor idrætsaktiviteterne i foreningen foregår.

Medlemsundersøgelsen

Formålet med undersøgelsen blandt medlemmerne var at belyse tre forhold. For det første medlemmernes *benyttelse* af de klubhusfaciliteter, de har adgang til i foreningerne, til såvel sociale som træningsrelaterede aktiviteter og samvær. For det andet hvilken *betydning* medlemmerne af idrætsforeningerne tillægger det at have adgang klubhuset og lignende samlingssteder og om der er forskel på, hvilken betydning det tillægges af forskellige medlemsgrupper og inden for forskellige idrætsgrene. Og for det tredje har det været hensigten at undersøge *tilfredshedsgraden* blandt medlemmerne med de eksisterende klubhusfaciliteter, de har adgang til samt hvilke eventuelle forbedringer, medlemmerne ønsker sig.

Spørgeskemaet indeholdt spørgsmål om følgende:

- Medlemmerne køn, alder og hvilken idrætsgren, de dyrker i foreningen.
- Hvor ofte medlemmerne dyrker idræt i foreningen.
- Hvilke samlingssteder medlemmerne benytter i foreningen, og hvor ofte de benytter disse samlingssteder (klubhus/lokale, omklædningsfaciliteter, køkken, udendørsfaciliteter, træningsredskaber mv.).
- Hvor ofte medlemmerne deltager i foreningens sociale liv og arrangementer, samt hvor ofte de deltager i træningsrelaterede aktiviteter eller planlægningen heraf i klubhuset.
- Hvilken betydning medlemmerne tillægger det at have adgang til forskellige former for samlingssteder i foreningen (klubhus/lokale, omklædningsfaciliteter, køkken, uden-

dørs-faciliteter, træningsredskaber mv.).

- f) Hvor tilfredse medlemmerne er med de samlingssteder, de har adgang til (klubhus, klublokaler og udendørsfaciliteter mv.).
- g) Hvilke forhold ved foreningens samlingssteder, medlemmerne anser for at have størst betydning i forhold til et velfungerende klubliv, hvilke forbedringer medlemmerne kunne ønske sig i deres forening samt hvad sådanne eventuelle forbedringer eller ændringer i udformningen eller brugen af disse faciliteter ville have af betydning for foreningens klubliv.

Spørgeskemaundersøgelsen blandt medlemmerne blev gennemført i 11 idrætsforeninger (3 foreninger i Køge kommune, 4 i Høje-Taastrup Kommune samt 4 i Gentofte Kommune), som har adgang til de udvalgte klubhusfaciliteter.

Det præcise antal for hvor mange medlemmer af de nævnte idrætsforeninger, der har modtaget spørgeskemaet, kendes ikke, fordi foreningerne selv stod for distribueringen af spørgeskemaet, som blev udsendt via mail. De fleste foreninger har sendt ud til alle de medlemmer i foreningen, som de har mailadresser på, men der er også et par foreninger, der kun har sendt spørgeskemaet til udvalgte medlemmer eller hold. På grund af denne udsendelsesprocedure ved vi heller ikke, om der er nogle grupper i foreningerne, som har været flinkere til at besvare spørgeskemaet end andre grupper, hvilket har betydning for hvor repræsentativt svarene fra medlemmerne er for alle medlemmerne i den enkelte forening. Af disse to grunde må forskellene mellem foreningerne på medlemmernes svar tages med det forbehold, at de i nogle tilfælde måske kan tilskrives, at spørgeskemaet i nogle foreninger primært er besvaret af en bestemt medlemsgruppe, der ikke er repræsentativ for hele medlemsgruppen.

Samlet set har 1554 medlemmer besvaret spørgeskemaundersøgelsen helt eller delvist, heraf har 1142 besvaret hele spørgeskemaet. Antallet af besvarelser af medlemmer, der har deltaget i de tre kommuner, fordeles sig således, at 38 pct. af besvarelserne er fra medlemmer i Køge kommune, 41 pct. fra Høje-Taastrup Kommune, og 21 pct. er medlem af en idrætsforening i Gentofte Kommune (tabel 15).

Ser man på aldersfordelingen blandt de medlemmer, der har deltaget i spørgeskemaundersøgelsen, er 2 ud af 3 besvarelser fra medlemmer i alderen 41 og ældre. Og lidt mere end halvdelen af besvarelserne er fra 60+ medlemmerne af foreningerne. I Køge Svømmeklub kommer størstedelen af besvarelserne fra børn (eller deres forældre) og unge, i Gentofte Svømmeklub er tæt på halvdelen børn og unge i alderen 10-20, og i Gymnastikforeningen Køge Bugt kommer hver femte medlems besvarelse fra et barn/ung i alderen 0-20 år. Hvad angår kønsfordelingen kommer 58 pct. af besvarelserne fra kvinder eller piger.

Tabel 15: Respondenternes fordeling på idrætsforeninger og fordeling på køn og alder for hver forening

	Alle		Kvindens andel	10 år eller derunder	11-20 år	21-40 år	41-60 år	over 60 år
	N =	Pct.	Pct.					
KØGE KOMMUNE								
		37,8						
Køge Svømmeklub	323	20,8	66,0	33,3	13,5	20,3	24,6	8,2
Køge Kano- og Kajakklub	127	8,2	43,0	0,0	2,0	3,0	47,0	48,0
Gymnastikforeningen Køge Bugt	136	8,8	30,3	0,0	0,0	16,7	72,7	10,6
HØJE-TAASTRUP KOMMUNE								
		40,8						
Hedehusene-Fløng Jagtforening	78	5,0	0,0	0,0	0,0	16,7	50,0	33,3
Reerslev Skytteforening	6	0,4	31,6	0,0	10,5	5,3	63,2	21,1
Fløng/Hedehusene Skytteforening	22	1,4	69,6	1,7	3,1	4,6	11,1	79,5
Taastrup Idræts Klub (TIK)	539	34,7	44,9	0,0	1,3	3,8	48,7	46,2
GENTOFTE KOMMUNE								
		20,7						
Skovshoved Roklub (Gentofte)	101	6,5	64,3	4,8	47,6	11,9	35,7	0,0
Gentofte Svømmeklub	68	4,4	43,8	0,0	40,6	25,0	21,9	12,5
Gentofte Volley	56	3,6	32,9	0,0	0,0	20,3	77,2	2,5
Skovshoved Triathlon Klub	96	6,2	66,3	8,9	11,9	15,8	32,7	30,7
Total	1554	100,0	58,0	7,6	7,9	10,9	31,5	42,0

Medlemmernes benyttelse af foreningernes samlingssteder

Medlemmernes anvendelse af de klubhusfaciliteter, de har adgang til varierer meget fra forening til forening (tabel 16). Blandt de foreninger, hvor størstedelen af medlemmerne (70-90 pct.) anvender foreningens klubhusfaciliteter 'hver uge' eller 'næsten hver uge', hører de to vandsportsforeninger (Køge Kano og Kajak samt Skovshoved Roklub) samt de tre skytte- og jagtforeninger (Hedehusene-Fløng Jagtforening, Reerslev Skytteforening, Fløng/Hedehusene Skytteforening). Blandt de foreninger, hvor størstedelen af medlemmerne angiver, at de 'sjældent' eller 'aldrig' kommer i klubhuset, hører de foreninger, der deler deres klubhus med andre foreninger (Skovshoved Triathlon Klub, Gentofte Volley og Gentofte Svømmeklub), i Gentofte kommune. Derudover angiver mere end halvdelen af medlemmerne af Køge Svømmeklub, at de 'aldrig' (46 pct.) eller 'sjældent' (12 pct.) benytter foreningens klubhus.

Tabel 16 Andel af medlemmer, som benytter et klubhus eller et lokale, og hvor ofte de gør det (pct.)

	Aldrig / eller har ikke adgang dertil	Sjældent	Typisk en gang om måneden	Næsten hver uge	Hver uge	Total
Køge Svømmeklub	118	31	18	30	58	255
	46,3	12,2	7,1	11,8	22,7	100,0
Køge Kano- og Kajakklub	0	4	16	25	68	113
	0,0	3,5	14,2	22,1	60,2	100,0
Hedehusene-Fløng Jagtforening	0	2	4	23	44	73
	0,0	2,7	5,5	31,5	60,3	100,0
Reerslev Skytteforening	0	0	0	2	4	6
	0,0	0,0	0,0	33,3	66,7	100,0
Fløng/Hedehusene Skytteforening	0	1	5	3	11	20
	0,0	5,0	25,0	15,0	55,0	100,0
Taastrup Idræts Klub (TIK)	86	81	46	43	221	477
	18,0	17,0	9,6	9,0	46,3	100,0
Skovshoved Roklub (Gentofte)	1	7	5	27	54	94
	1,1	7,4	5,3	28,7	57,4	100,0
Gentofte Svømmeklub	8	26	7	5	3	49
	16,3	53,1	14,3	10,2	6,1	100,0
Gentofte Volley	14	19	2	2	1	38
	36,8	50,0	5,3	5,3	2,6	100,0
Skovshoved Triathlon Klub	73	11	1	1	1	87
	83,9	12,6	1,1	1,1	1,1	100,0
Gymnastikforeningen Køge Bugt	52	27	5	4	30	118
	44,1	22,9	4,2	3,4	25,4	100,0
I alt	352	209	109	165	495	1330
	26,5	15,7	8,2	12,4	37,2	100,0

Medlemmernes deltagelse i det sociale liv i foreningerne

I forhold til det *uformelle sociale samvær* blandt medlemmerne i foreningerne (3.halvleg) er der stor forskel på omfanget af det sociale samvær blandt medlemmerne i forhold til de idrætsgrene, der dyrkes i foreningerne. Og der er stor forskel på omfanget af det uformelle sociale samvær i forhold til, om foreningen har adgang til eget klubhus/lokale, som kun foreningen råder over, eller om foreningen deler deres klubhusfaciliteter med andre foreninger. I forhold til det mere *formelle sociale samvær* viser undersøgelsen ikke de samme forskelle i forhold til forskellige typer af idrætsaktiviteter eller i forhold til om foreningens klubhusfaciliteter deles med andre.

Som det fremgår af tabellen nedenfor er der stor forskel på, i hvilket omfang medlemmerne i de forskellige typer af idrætsforeninger deltager i foreningens sociale liv.

Tabel 17. Medlemmernes deltagelse i foreningens sociale liv (tredje halvleg) (pct.)

	Jeg bliver i foreningen et stykke tid efter træning for at snakke med andre medlemmer (fx deltagelse i tredje halvleg?)						Total
	Altid	Ofte	Sommetider	Sjældent	Aldrig	Ved ikke	
Køge Svømmeklub	9	22	31	35	116	8	221
	4,1	10,0	14,0	15,8	52,5	3,6	100,0
Køge Kano- og Kajakklub	27	50	19	4	2	2	104
	26,0	48,1	18,3	3,8	1,9	1,9	100,0
Hedehusene-Fløng Jagtforening	22	34	9	2	1	0	68
	32,4	50,0	13,2	2,9	1,5	0,0	100,0
Reerslev Skytteforening	4	2	0	0	0	0	6
	66,7	33,3	0,0	0,0	0,0	0,0	100,0
Fløng/Hedehusene Skytteforening	7	8	5	0	0	0	20
	35,0	40,0	25,0	0,0	0,0	0,0	100,0
Taastrup Idræts Klub (TIK)	118	99	76	66	77	3	439
	26,9	22,6	17,3	15,0	17,5	,7	100,0
Skovshoved Roklub (Gentofte)	19	37	19	6	2	0	83
	22,9	44,6	22,9	7,2	2,4	0,0	100,0
Gentofte Svømmeklub	3	17	14	7	4	0	45
	6,7	37,8	31,1	15,6	8,9	0,0	100,0
Gentofte Volley	5	5	12	6	4	1	33
	15,2	15,2	36,4	18,2	12,1	3,0	100,0
Skovshoved Triathlon Klub	2	23	27	19	10	1	82
	2,4	28,0	32,9	23,2	12,2	1,2	100,0
Gymnastikforeningen Køge Bugt	10	17	20	18	35	3	103
	9,7	16,5	19,4	17,5	34,0	2,9	100,0
Total	226	314	232	163	251	18	1204
	18,8	26,1	19,3	13,5	20,8	1,5	100,0

For medlemmerne i jagt- og skytteforeningerne synes den 'tredje halvleg' at være en særdeles væsentlig del af foreningslivet for 75-90 pct. af medlemmerne, der svarer, at de 'altid' eller 'ofte' bliver i foreningen et stykke tid efter træning for at snakke med andre medlemmer. Og meget få medlemmer i disse foreninger svarer, at de 'sjældent' eller 'aldrig' bliver i foreningen efter træning. Det sociale samvær efter træningen udgør også en særdeles væsentlig del af foreningslivet i de to havsportsforeninger Skovshoved Roklub og Køge Kano- og Kajakklub, hvor ca. to ud af tre medlemmer svarer, at 'de bliver i foreningen et stykke tid efter træning for at snakke med andre medlemmer'.

Tallene for deltagelsen i den tredje halvleg blandt medlemmerne i de foreninger, hvis idrætslige aktiviteter foregår indendørs i et idrætsanlæg, ligger noget lavere. Her er det under halvdelen af medlemmerne, der svarer, at de 'sjældent' eller 'aldrig' bliver i foreningen et stykke tid efter træning for at snakke med andre medlemmer. Dette gælder for ca. hver andet medlem i TIK (49 pct.) samt i Gentofte Svømmeklub (44 pct.), og det gælder for ca. hvert

tredje medlem i Gentofte Volley (30 pct.) samt i Skovshoved Triathlonklub (30 pct.). I Køge Bugt Gymnastik forening er det kun ca. hver fjerde medlem (26 pct.), og i Køge Svømmeklub er det mindre end hvert femte medlem (13 pct.), der svarer, at de deltager i det sociale samvær i foreningen efter træningen.

Deltagelsen i det sociale samvær blandt medlemmerne efter træning er betragteligt større i de foreninger, der har adgang til et klubhus/lokale, som *kun* denne forening har adgang til, mens det uformelle sociale samvær foregår i et meget mindre omfang blandt medlemmerne i de foreninger, der *deler* deres klubhusfaciliteter med andre.

Når man ser på medlemmernes anvendelse af klubhusenes samlingssteder opdelt på alder, så viser analysen, at børnene (10 år og derunder) i meget mindre grad bliver i foreningen efter træningen for at snakke med andre medlemmer. Men derefter er der ikke væsentlige forskelle på dette mellem unge og ældre (tabel 18).

I forhold til medlemmernes køn viser analysen ingen væsentlige forskelle på vurderingen af samlingsstederne og benyttelsen deraf.

Tabel 18. Medlemmernes deltagelse i 3 halvleg fordelt på aldersgrupper (pct.)

Alder	Hvor ofte deltager du i foreningens sociale liv? Jeg bliver i foreningen et stykke tid efter træning for at snakke med andre medlemmer (fx deltagelse i tredje halvleg?)						
	Altid	Ofte	Sommetider	Sjældent	Aldrig	Ved ikke	Total
10 år eller derunder	3	2	11	18	51	2	87
	3,4%	2,3%	12,6%	20,7%	58,6%	2,3%	100,0%
11-20 år	13	24	21	17	14	2	91
	14,3%	26,4%	23,1%	18,7%	15,4%	2,2%	100,0%
21-40 år	15	26	27	17	37	3	125
	12,0%	20,8%	21,6%	13,6%	29,6%	2,4%	100,0%
41-60 år	46	113	88	50	58	6	361
	12,7%	31,3%	24,4%	13,9%	16,1%	1,7%	100,0%
over 60 år	140	136	75	52	76	3	482
	29,0%	28,2%	15,6%	10,8%	15,8%	0,6%	100,0%
Alle	217	301	222	154	236	16	1146
	18,9%	26,3%	19,4%	13,4%	20,6%	1,4%	100,0%

Hvad angår medlemmernes deltagelse i de sociale arrangementer (fx fester, foredrag, familiedage, julefrokoster, skiture og lign.) i foreningerne viser der sig ikke de samme forskelle (tabel 19). Hverken i forhold til om foreningen deler klubhusfaciliteter med andre foreninger eller har adgang til deres eget klubhus/lokale eller i forhold til de typer af idrætsaktiviteter, der foregår i foreningerne (udendørs henholdsvis indendørs).

Tabel 19. Medlemmernes deltagelse i sociale arrangementer (pct.)

	Hvor ofte deltager du i foreningens sociale arrangementer (fx fester, foredrag, familiedage, julefrokoster, skiture og lign.)						
	Altid	Ofte	Sommetider	Sjældent	Aldrig	Ved ikke	Total
Køge Svømmeklub	25	14	16	31	124	11	221
	11,3	6,3	7,2	14,0	56,1	5,0	100,0
Køge Kano- og Kajakklub	12	52	26	10	4	0	104
	11,5	50,0	25,0	9,6	3,8	0,0	100,0
Hedehusene-Fløng Jagtforening	12	25	22	7	2	0	68
	17,6	36,8	32,4	10,3	2,9	0,0	100,0
Reerslev Skytteforening	3	1	2	0	0	0	6
	50,0	16,7	33,3	0,0	0,0	0,0	100,0
Fløng/Hedehusene Skytteforening	5	8	4	1	2	0	20
	25,0	40,0	20,0	5,0	10,0	0,0	100,0
Taastrup Idræts Klub (TIK)	62	112	90	81	84	10	439
	14,1	25,5	20,5	18,5	19,1	2,3	100,0
Skovshoved Roklub (Gentofte)	9	31	30	11	2	0	83
	10,8	37,3	36,1	13,3	2,4	0,0	100,0
Gentofte Svømmeklub	19	15	8	1	1	1	45
	42,2	33,3	17,8	2,2	2,2	2,2	100,0
Gentofte Volley	6	9	6	7	2	3	33
	18,2	27,3	18,2	21,2	6,1	9,1	100,0
Skovshoved Triathlon Klub	11	23	27	16	4	1	82
	13,4	28,0	32,9	19,5	4,9	1,2	100,0
Gymnastikforeningen Køge Bugt	14	14	17	24	29	5	103
	13,6	13,6	16,5	23,3	28,2	4,9	100,0
Total	178	304	248	189	254	31	1204
	14,8	25,2	20,6	15,7	21,1	2,6	100,0

Analysen viser, at kvinderne deltager lidt mindre end mændene i de sociale aktiviteter, møder mv. i foreningerne.

Betydningen af at have adgang til klubhusfaciliteterne

Generelt tillægger medlemmerne det at have adgang til klubhusfaciliteter i foreningen stor betydning, men der er stor forskel på, *hvor* stor betydning det tillægges blandt medlemmerne i de forskellige foreninger og foreningstyper. Størst betydning tillægges det blandt medlemmerne i de foreninger, hvor idrætsaktiviteterne foregår *udendørs* (tabel 18).

Tabel 20. Betydningen af at have adgang til et selvstændigt beliggende klubhus for medlemmerne

	Hvor stor betydning tillægger du det at have adgang til 'et selvstændigt beliggende klubhus'						Total
	Ingen betydning	Mindre betydning	En del betydning	Stor betydning	Meget stor betydning	Ved ikke/ikke relevant	
Køge Svømmeklub	92	23	22	28	23	35	223
	41,3	10,3	9,9	12,6	10,3	15,7	100,0
Køge Kano- og Kajakklub	0	1	4	19	79	1	104
	0,0	1,0	3,8	18,3	76,0	1,0	100,0
Hedehusene-Fløng Jagtforening	0	4	2	18	44	0	68
	0,0	5,9	2,9	26,5	64,7	0,0	100,0
Reerslev Skytteforening	0	0	2	1	1	2	6
	0,0	0,0	33,3	16,7	16,7	33,3	100,0
Fløng/Hedehusene Skytteforening	2	2	1	1	13	1	20
	10,0	10,0	5,0	5,0	65,0	5,0	100,0
Taastrup Idræts Klub (TIK)	39	44	46	126	168	19	442
	8,8	10,0	10,4	28,5	38,0	4,3	100,0
Skovshoved Roklub	3	5	3	17	53	2	83
	3,6	6,0	3,6	20,5	63,9	2,4	100,0
Gentofte Svømmeklub	1	8	7	8	21	0	45
	2,2	17,8	15,6	17,8	46,7	0,0	100,0
Gentofte Volley	6	9	5	5	5	3	33
	18,2	27,3	15,2	15,2	15,2	9,1	100,0
Skovshoved Triathlon Klub	3	3	12	22	43	1	84
	3,6	3,6	14,3	26,2	51,2	1,2	100,0
Gymnastikforeningen Køge Bugt	27	28	14	14	10	11	104
	26,0	26,9	13,5	13,5	9,6	10,6	100,0
Total	173	127	118	259	460	75	1212
	14,3	10,5	9,7	21,4	38,0	6,2	100,0

Mere end halvdelen af medlemmerne tillægger det at have adgang til et selvstændigt beliggende klubhus 'meget stor' (38 pct.) eller 'stor betydning' (21 pct.).

I ro- og kajakklubberne (Køge Kano og Kajakklub samt Skovshoved Roklub) tillægger 8-9 ud af 10 medlemmer det 'meget stor' eller 'stor betydning' at have adgang til et selvstændigt beliggende klubhus. I jagt- og skytteforeningerne Hedehusene-Fløng Jagtforening og Fløng/Hedehusene Skytteforening tillægger medlemmerne ligeledes adgangen til et selvstændigt beliggende klubhus 'meget stor' eller 'stor betydning', hvilket gælder for 6-8 ud af 10 medlemmer. Og endelig tillægger 7 ud af 10 medlemmer i Skovshoved Triathlonklub det at have adgang til klubhusfaciliteter 'meget stor' eller 'stor betydning'.

Blandt medlemmerne i de foreninger, hvor idrætsaktiviteterne foregår *indendørs*, er der forskel på, hvor stor betydning klubhuset tillægges. Sammenligner man de to svømmeklubber, Køge Svømmeklub og Gentofte Svømmeklub, så tillægger medlemmerne i Gentofte

Svømmeklub det 'stor' eller 'meget stor' betydning at have adgang til et selvstændigt beliggende klubhus, hvorimod medlemmerne i Køge Svømmeklub ikke tillægger det samme afgørende betydning. Dette kan skyldes forskellen i de grupper af medlemmer, der har modtaget spørgeskemaet i de to foreninger. Størstedelen af de medlemmer, der har besvaret spørgeskemaet fra Gentofte Svømmeklub er konkurrencesvømmere, der træner op til 5 gange om ugen eller mere, og som opholder sig meget i klubben, mens størstedelen af besvarelseserne Køge Svømmeklub er fra børn, der går til svømning ½ time om ugen, og som sjældent har deres gang i klubhuset. En del af disse børn svømmer i Køge Svømmehal, som ligger i 7 km's afstand af klubhuset, og mange af disse er formodentlig ikke klar over, at foreningen disponerer over et klubhus i Herfølge. Også i Gymnastikforeningen Køge Bugt er der mange medlemmer, som angiver, at de tillægger adgangen til et selvstændigt klubhus 'mindre betydning' (27 pct.) eller 'ingen betydning' (26 pct.).

Når man ser på, hvilken betydning medlemmerne tillægger adgangen til samlingssteder i foreningen fordelt på *alder*, viser analysen, at jo ældre medlemmerne er, jo større er andelen af medlemmer, som tillægger klubhuset 'stor' eller 'meget stor' betydning.

Derudover viser analysen, at jo oftere medlemmerne træner, jo mere tillægger de samlingsstederne og deres faciliteter i foreningen en betydning.

Tilfredsheden blandt medlemmerne med foreningernes klubhusfaciliteter

Medlemmernes tilfredshed med de samlingssteder og klubhusfaciliteter, som de har adgang til i foreningerne er samlet set relativ stor, men der er til gengæld stor forskel på tilfredshedsgraden, hvis man sammenligner medlemmernes svar i de enkelte foreninger. De foreningsmedlemmer, der er 'meget utilfredse' med foreningens samlingssteder og klubhusfaciliteter, er først og fremmest medlemmer fra de foreninger, der deler deres klubhusfaciliteter med andre foreninger.

Mere end halvdelen af medlemmerne er 'tilfredse' (29 pct.) eller 'meget tilfredse' (34 pct.) med de samlingssteder og faciliteter, som de har adgang til og benytter i deres forening, mens hver tiende medlem er 'meget utilfreds' (6 pct.) eller 'utilfreds' (4,7 pct.) med de klubhusfaciliteter, de har adgang til. Ca. hvert tiende foreningsmedlem er 'både tilfreds og utilfreds' (tabel 21).

Den største *tilfredshed* med foreningernes samlingssteder og klubhusfaciliteter finder vi blandt medlemmerne i Fløng/Hedehusene Skytteforening, Hedehusene-Fløng Jagtforening, Taastrup Idrætsklub, Skovshoved Roklub samt i Gymnastikforeningen Køge Bugt, hvor 70-90 pct. af foreningernes medlemmer svarer, at de er 'meget tilfredse' eller 'tilfredse' med de samlingssteder, som de har adgang til i deres forening. Sammenlignet hermed er det kun 4 ud af 10 medlemmer i Køge Kano- og Kajak klub, der er meget tilfredse eller tilfredse, mens knapt hvert andet medlem angiver, at de 'både er tilfredse og utilfredse' med de samlingssteder, de har til rådighed (44 pct.).

Tabel 21. Medlemmernes tilfredshed med foreningens samlingssteder og klubhusfaciliteter (pct.)

	Tilfredshedsgraden blandt foreningernes medlemmer med klubhuset/ klublokalet			
	Meget tilfreds eller tilfreds	Både og	Meget utilfreds eller utilfreds	Total
Køge Svømmeklub	79	47	19	145
	54,5	32,4	13,1	100,0
Køge Kano- og Kajakklub	40	45	18	103
	38,8	43,7	17,5	100,0
Hedehusene-Fløng Jagtforening	61	1	6	68
	89,7	1,5	8,8	100,0
Reerslev Skytteforening	4	2	0	6
	66,7	33,3	0,0	100,0
Fløng/Hedehusene Skytteforening	18	0	1	19
	94,7	0,0	5,3	100,0
Taastrup Idræts Klub (TIK)	341	18	20	379
	90,0	4,7	5,3	100,0
Skovshoved Roklub (Gentofte)	72	5	4	81
	88,9	6,2	4,9	100,0
Gentofte Svømmeklub	7	8	26	41
	17,1	19,5	63,4	100,0
Gentofte Volley	12	7	4	23
	52,2	30,4	17,4	100,0
Skovshoved Triathlon Klub	0	12	27	39
	0,0	30,8	69,2	100,0
Gymnastikforeningen Køge Bugt	44	10	8	62
	71,0	16,1	12,9	100,0
Total	678	155	133	966
	70,2	16,0	13,8	100,0

I Gentofte Volley samt i Køge Svømmeklub tilkendegiver lidt mere end halvdelen af medlemmerne, at de er 'tilfredse' eller 'meget tilfredse', men der er også en stor del af medlemmerne, der både er tilfredse og utilfredse med foreningernes klubhusfaciliteter, hvilket er tilfældet for 1 ud af 3 medlemmer i disse to foreninger. Den største utilfredshed blandt foreningsmedlemmerne med de eksisterende klubhusfaciliteter finder vi i Skovshoved Triathlon Klub samt i Gentofte Svømmeklub, hvor 2 ud af 3 medlemmer angiver, at de er 'meget utilfredse' eller 'utilfredse' med deres klubhusfaciliteter. I Gentofte Volley, som deles om klubhuset Anneksat med Gentofte Svømmeklub og Skovshoved Triathlon Klub, er hvert andet medlem tilfreds eller meget tilfreds, mens kun hvert femte medlem er 'meget utilfreds' eller 'tilfreds' med de klubhusfaciliteter, de har til rådighed.

Når man ser man på medlemmernes tilfredshed med foreningernes klubhusfaciliteter fordelt på alder, viser analysen at jo ældre medlemmerne er, jo større er deres tilfredshed med klubhuset og andre samlingssteder (tabel 22).

Tabel 22. Medlemmernes tilfredshed med foreningens samlingssteder og klubhusfaciliteter (pct.) fordelt på aldersgrupper

Alder	Hvor tilfreds er Du med de samlingssteder og faciliteter, som din forening har adgang til og benytter? - Foreningens klubhus						Total
	Meget utilfreds	Utilfreds	Både tilfreds og utilfreds	Tilfreds	Meget tilfreds	Ved ikke/ ikke relevant	
10 år eller derunder	1	5	6	13	4	13	42
	2,4%	11,9%	14,3%	31,0%	9,5%	31,0%	100,0%
11-20 år	11	5	14	14	9	11	64
	17,2%	7,8%	21,9%	21,9%	14,1%	17,2%	100,0%
21-40 år	7	6	11	19	24	19	86
	8,1%	7,0%	12,8%	22,1%	27,9%	22,1%	100,0%
41-60 år	29	16	43	87	84	39	298
	9,7%	5,4%	14,4%	29,2%	28,2%	13,1%	100,0%
over 60 år	15	9	34	139	201	53	451
	3,3%	2,0%	7,5%	30,8%	44,6%	11,8%	100,0%
Total	63	41	108	272	322	135	941
	6,7%	4,4%	11,5%	28,9%	34,2%	14,3%	100,0%

De syv klubhuse

I ovenstående afsnit har analysen peget på en række af de overordnede forskelle mellem foreningerne i forhold til medlemmers benyttelse af og tilfredshed samlingsstederne. I det følgende stiller analysen skarpt på medlemmernes mere specifikke besvarelser i de enkelte foreninger og klubhuse. Analysen af medlemmernes besvarelser fra spørgeskemaet præsenteres og diskuteres mere detaljeret i sammenhæng med beskrivelsen af de syv cases. Case beskrivelserne bygger således dels på observationsbesøgene i de udvalgte foreninger og klubhuse og dels på resultater af spørgeskemaundersøgelsen blandt medlemmerne i de samme foreninger. Analyserne tager afsæt i en beskrivelse af de fysiske rammer i klubhusene (den arkitektoniske indretning samt udendørs faciliteter og samlingssteder). Derefter diskuteres medlemmernes benyttelse af disse klubhusfaciliteter til socialt samvær såvel som træningsrelaterede aktiviteter. Og endelig beskriver analyserne medlemmernes tilfredshed og ønsker i forhold til klubhusenes faciliteter samt den måde disse er indrettet og organiseret på.

Case analyserne tager afsæt i de specifikke forhold, som gør sig gældende i foreningerne, og som medlemmerne i de pågældende foreninger og klubhusfaciliteter tillægger særlig betydning. De temaer, som analyserne beskriver, handler om følgende syv forhold:

1. Funktionelle forhold

De funktionelle forhold handler om de fysiske og arkitektoniske forhold i foreningerne: Klubhusets størrelse og samlingssteder i form af opholdsrum, køkken- og omklædnings-faciliteter, opbevaringsmuligheder for grej og udstyr samt udendørs samlingssteder og faciliteter.

2. Træningsrelaterede rammer

De træningsrelaterede rammer handler om de fysiske rammer, der muliggør henholdsvis vanskeliggør de træningsrelaterede og uddannelsesmæssige aktiviteter, som foregår i foreningen.

3. Fællesskabsskabende rammer og klubhusenes atmosfære

Handler om på hvilke måder klubhusets samlingssteder tilskynder til og formår at skabe socialt samvær blandt medlemmerne samt om, hvilken atmosfære, der er kendetegnende for det liv, der udspiller sig i foreningens samlingssteder.

4. Kontekstuelle forhold

De kontekstuelle forhold handler om klubhusets geografiske beliggenhed i forhold til de idrætsaktiviteter, der foregår i foreningen, samt hvilke muligheder og begrænsninger dette indebærer i forhold til de sociale og træningsrelaterede aktiviteter i foreningerne.

5. Tilgængelighed og råderet

Tilgængelighed handler om i hvilken udstrækning, medlemmerne har adgang til klubhuset og dets samlingssteder i det omfang, de har lyst eller behov for det.

6. Identitet og tilhørsforhold

Foreningens 'identitet' og medlemmernes tilhørsforhold i klubhuset handler om i hvilken udstrækning medlemmerne føler sig som en enhed, der har noget til fælles og deler noget sammen, som har betydning for dem og for foreningslivet.

7. Samlingsstedernes fleksible anvendelsesmuligheder

Handler om mulighederne for at medlemmerne kan anvende klubhusets samlingssteder på en fleksibel måde, og evt. også til andre typer af aktiviteter end de foreningsspecifikke (eksterne arrangementer).

Skovshoved Roklub

Skovshoved Roklub er en stor forening med ca. 500 medlemmer beliggende ved Skovshoved Havn, som har eksisteret siden 1938. I løbet af vinteren 2014-2015, hvor klubhusundersøgelsen er blevet gennemført, er der foretaget en gennemgribende udvidelse og renovering af Skovshoved Havn³. Dette har betydet, at det ikke har været muligt for medlemmerne at komme på vandet fra Skovshoved Havn i den forløbne vintersæson.

Igangværende renovering af Skovshoved Havn, april 2015

I Skovshoved Roklub er der mulighed for at dyrke flere forskellige former for rosport; robåd, havkajak, tur/motionskajak og kajakpolo. Disse ro-typer har hver deres afdeling, og desuden er der særlige afdelinger for ungdomsroning, en seniorafdeling og en afdeling for pensionistroe (60+ ere). Ungdomsafdelingen er for roere i alderen fra 12 år og ældre (der kan dog gives dispensation fra 10 år). Desuden er der en ung senior-afdeling for de 18-25-årige på tværs af bådtyper. I afdelingen 60+ foregår roningen i inriggere og fortrinsvis om formiddagen fra kl. 9.30 - ca. 12.00. I robåd har medlemmerne mulighed for at ro i såvel inrigger (som typisk anvendes til motions- og hyggeture) som outrigger til kaproning samt coastal-både. Klubben har både fra 1'ere til 8 roere plus styrmand. Havkajakken er ikke en konkurrencebåd, men snarere en hygge- og oplevelsesbåd, hvor der er fokus på varierende naturoplevelser, og havkajakken egner sig til ture med overnatninger, f.eks. en weekendtur med primitiv overnatning på stranden. I tur og motionskajak kan medlemmerne ro i forskellige typer af turkajakker for begyndere og kapkajakker, som anvendes i konkurrencer.

Klubhusets samlingssteder og faciliteter

Klubhuset i Skovshoved roklub har mange gode faciliteter til et aktivt foreningsliv. Klubhuset er indrettet med en stor rummelig entré, en stor opholdsstue indrettet med spiseborde og stole samt sofagrupper, et stort rummeligt køkken, kontor, to store kønsadskilte omklædningsrum med bad, sauna samt toiletter. Derudover rummer klubhuset også et handicaptoilet. I den store opholdsstue er der højt til loftet og god plads, og en åbning ud til det store køkken gør, at de rumlige forhold virker endnu større. I opholdsrummet står desuden et spil bordfodbold.

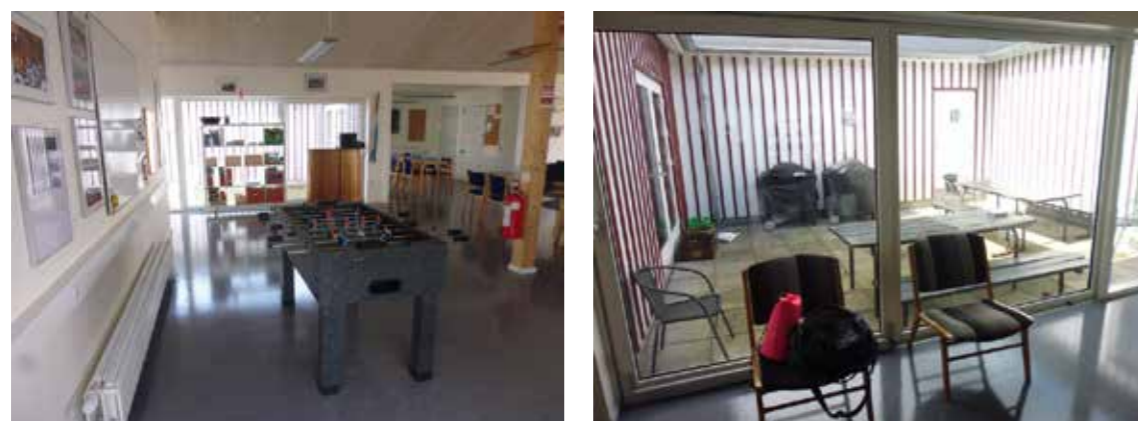
Klubben disponerer over to store opbevaringsrum til klubbens mange forskellige robåde og kajakker. Herudover disponerer foreningen over et værksted med god plads til klargøring

³ Se nærmere om renoveringen og udviklingen af havneområdet på Gentofte Kommunes hjemmeside: <http://www.gentofte.dk/da/Om-kommunen/Nyheder/2014/04/Skovshoved-Havn-vedtaget>

eller reparation af både samt andet inventar og udstyr. I de to store bådopbevaringsrum er der desuden placeret ro- og kajakergometre, hvor medlemmerne træner, når de ikke er på vandet. Og endelig er der et specifikt træningslokale med forskellige styrketræningsredskaber samt et musikanlæg.

Klubhusets store lyse entré (tv.) samt opholdsstue med spiseborde og sofagrupper (th.)

Bordfodbold i opholdstuen (tv) samt roklubbens udendørs terrasse midt i bygningen (th)

101 medlemmer i roklubben har besvaret spørgeskemaet, som blev sendt til foreningens medlemmer. Det er langt overvejende medlemmer i senior- og 60+ afdelingerne, som har besvaret spørgsmålene. Aldersmæssigt fordeler respondenterne sig med ca. halvdelen i alderen 41 til 60 år og halvdelen i alderen 60+, mens der er meget få af de yngre medlemmer af Skovshoved Roklub, der har besvaret spørgeskemaet (tabel 23).

Tabel 23: Aldersfordeling på de medlemmer, der har besvaret spørgeskemaet i Skovshoved Roklub (pct.)

Respondenternes aldersfordeling					
10 år eller derunder	11-20 år	21-40 år	41-60 år	over 60 år	Total
0	1	3	38	36	78
0,0	1,3	3,8	48,7	46,2	100,0

Træningsfællesskabet og den tredje halvleg i roklubben

Skovshoved virker til at være en velfungerende klub, hvor klubhuset er den fysiske ramme for fælles træningsaktiviteter og hyggeligt socialt samvær. Størstedelen af de medlemmer, der har besvaret spørgsmålene, træner regelmæssigt ca. 2-3 gange om ugen. 60+ medlemmerne mødes fast to formiddage om ugen (mandag og torsdag) til fælles ro-træning på vandet (for de fleste medlemmers vedkommende først og fremmest i sommerhalvåret) og i ro-ergometer (i vintersæsonen)⁴. Efter træningen er der hygge og socialt samvær med kaffe og af og til lidt brød. 60+ roerne mødes fra kl 9:30. Der ros så længe det enkelte bådhold har lyst. Det almindelige er, at man ror til omkring kl. 12, så man kan nå hjem til en kop kaffe i klubben.

Flere af 60+ medlemmerne ror også ud på længere ture, f.eks. til Vedbæk, hvor de går i land og drikker kaffe eller køber frisk fisk. 60+erne ror også på andre dage end de faste tidspunkter, her kan målet fx være Københavns Havn eller Rungsted Havn. Derudover arrangeres der ferie- og weekendture i roklubben, som de ældre medlemmer har stor fornøjelse af at deltage i. Igennem de senere år har der været arrangeret ro-ture til bl.a. Gudenåen, Kroatien og Grækenland.

Det sociale samvær i foreningen

Udover de faste ro-tider og det efterfølgende samvær arrangerer 60+erne det, de kalder 'SOS-møder'. SOS står for 'sild, ost og snaps' frokoster med samvær og sang, hvilket foregår ca. fem gange årligt. Disse arrangementer tilskynder ikke kun de aktive medlemmer i foreningen, der ror jævnligt, men tiltrækker også de af foreningens medlemmer, der mestendels kommer for det sociale samvær i foreningen.

Da jeg besøger Skovshoved Roklub i midten af april måned hersker der en særdeles munter og hyggelig atmosfære blandt 60+ medlemmerne i foreningens klubhus. Mens Preben, som er materiel-ansvarlig i ro-afdelingen viser mig rundt i roklubbens klubhuslokaler og faciliteter, er der liv i baderummene både på dame- og herresiden. Snakken går livligt blandt 60+erne i omklædningsrummene, mens medlemmerne bader og klæder om efter endt ergometertræning, og i opholdsstuen er de ældre i gang med at brygge kaffe og dække op ved bordene. Et yngre mandligt medlem er i fuld gang med et målrettet træningsprogram i træningsrummet. Der er ingen tvivl om, at medlemmerne har stor glæde af såvel det træningsrelaterede som det sociale fællesskab og samvær, der er mellem 60+erne i foreningen. De er en gruppe, der kender hinanden på kryds og tværs, hvilket man mærker med det samme på måden, de kommunikerer og laver sjov med hinanden. Da jeg er blevet vist rundt i alle lokalerne, bliver jeg tilbudt en kop kaffe, og jeg falder i snak med nogle af damerne. Her går snakken

60+ medlemmer i Køkkenet i Skovshoved Roklub

⁴ Grundet den gennemgribende renovering, som foregår i Skovshoved havn i øjeblikket har der ikke været vintertræningsaktiviteter på vandet den forgangne vinter 2014-2015.

på kryds og tværs hen over kaffebordet. Ind imellem lyder der en skraldlatter, når en har fortalt en sjov historie. Men der føres også mere alvorlige samtaler hen over bordene, når en fx fortæller om, hvordan det går med en 60+roer, som ikke har været der længe, fordi hun eller han er syg (Observationsbesøg, april 2015).

At fællesskabet i foreningen fylder meget og er en vigtig del af foreningslivet og det sociale samvær, der udfolder sig blandt medlemmerne i foreningen, bekræftes af medlemmernes svar på spørgsmålet om, hvor ofte de deltager i foreningens sociale liv. Hertil svarer 2 ud af 3 medlemmer, at de 'altid' (23 pct.) eller 'ofte' (45 pct.) bliver efter træningen for at snakke med andre medlemmer. Og 23 pct. af medlemmerne svarer, at de 'sometider' bliver efter ro-træningen. Kun knapt 10 pct. svarer, at de 'aldrig' eller 'sjældent' bliver for at snakke med de andre medlemmer (tabel 24).

Ligeledes svarer halvdelen af medlemmerne, at de 'altid' eller 'ofte' deltager i foreningens sociale arrangementer (fx fester, foredrag, familiedage, julefrokoster, skiture og lign.) og hver tredje, at de sommetider deltager i de sociale arrangementer i foreningen (tabel 24).

Tabel 24: Andel af medlemmerne i Skovshoved Roklub, som bliver i foreningen efter træning for at snakke med andre medlemmer, og som deltager i foreningens sociale arrangementer (pct.)

	Altid	Ofte	Somme tider	Sjældent	Aldrig	Ved ikke	Total
Jeg bliver i foreningen et stykke tid efter træning for at snakke med andre medlemmer (fx deltagelse i tredje halvleg)?	19	37	19	6	2	0	83
	22,9	44,6	22,9	7,2	2,4	0,0	100,0
Jeg deltager i foreningens sociale arrangementer (fx fester, foredrag, familiedage, julefrokoster, skiture og lign.)	9	31	30	11	2	0	83
	10,8	37,3	36,1	13,3	2,4	0,0	100,0

Ved observationsbesøget i roklubben hersker der en rar og næsten hjemlig atmosfære blandt foreningens medlemmer. Flere af kvinderne understreger flere gange, hvor betydningsfuldt dette fællesskab er for dem i deres hverdagsliv. En kvinde beskriver atmosfæren i klubhuset på følgende måde:

"Du kan omfavne det med et ord: folk de hygger sig sammen. For hvis det var sådan, at folk bare kom og gik, så var det noget helt andet" (60 +roer ved observations-besøget i Skovshoved Roklub).

Ved besøget i roklubben var det 60+roerne, som opholdt sig i klubhuset, og det er også primært denne aldersgruppe blandt medlemmerne, der har besvaret spørgeskemaet. Det er derfor ikke sikkert, at det sociale samvær tillægges samme store betydning blandt de yngre roere.

Medlemmernes tilfredshed med foreningens samlingssteder og klubhusfaciliteter

I forhold til medlemmernes tilfredshed med de eksisterende klubhusfaciliteter i Skovshoved Roklub viser analyserne, at medlemmerne i roklubben er meget tilfredse. 9 ud af 10 af de medlemmer er 'meget tilfredse' eller 'tilfredse' med foreningens adgang til samlingssteder i

klubhuset, mens det kun er hver 20. medlem (5 pct.) som angiver, at de er utilfredse. Der er stor tilfredshed med de forskellige faciliteter i klubhuset, størst er medlemmernes tilfredshed med foreningens køkkenfaciliteter (tabel 25).

Tabel 25: Medlemmernes tilfredshed med klubhusfaciliteterne i Skovshoved Roklub (pct.)

	Meget utilfreds	Utilfreds	Både tilfreds og utilfreds	Tilfreds	Meget tilfreds	Ved ikke/ikke relevant	Total
Foreningens klubhus	2	2	5	25	43	2	79
	2,5	2,5	6,3	31,6	54,4	2,5	100,0
Omklædningsfaciliteter	2	2	11	31	28	5	79
	2,5	2,5	13,9	39,2	35,4	6,3	100,0
Køkkenfaciliteter i klubhuset	2	1	5	30	35	5	78
	2,6	1,3	6,4	38,5	44,9	6,4	100,0
Træningsredskaber til vintertræning og fitness	1	3	10	38	24	4	80
	1,3	3,8	12,5	47,5	30,0	5,0	100,0
Udendørs opholdsmuligheder	2	4	16	28	25	2	7
	2,6	5,2	20,8	36,4	32,5	2,6	100,0
Redskabsrum (med opbevaringsmuligheder af redskaber, rekvisitter mv.)	1	5	7	22	21	16	72
	1,4	6,9	9,7	30,6	29,2	22,2	100,0

Medlemmerne tillægger det stor betydning, at klubhuset *alene* er for foreningens egne medlemmer, og ikke et sted, som flere andre foreninger også har adgang til, som fx i et større idrætscenter. I spørgeskemasundersøgelsen tilkendegiver to ud af tre af roklubbens medlemmer, at de tillægger det at have adgang til et selvstændigt beliggende klubhus 'meget stor betydning' (64 pct), og yderligere tillægger hvert femte medlem det 'stor betydning' (20 pct.) (tabel 26).

Tabel 26: Betydningen af at have adgang til eget klubhus blandt medlemmerne i Skovshoved Roklub (pct.)

Hvor stor betydning tillægger du det at have adgang til et selvstændigt beliggende klubhus?						
Ingen betydning	Mindre betydning	En del betydning	Stor betydning	Meget stor betydning	Ved ikke/ikke relevant	Total
3	5	3	17	53	2	83
3,6	6,0	3,6	20,5	63,9	2,4	100,0

Dette var også noget, der optog medlemmerne ved observationsbesøget, hvor flere af 60+erne fremhævede den betydning, de mener det har for fællesskabet, at de ikke er *alt* for mange medlemmer i klubben på en gang. For 60+erne spiller det en afgørende rolle, at gruppen ikke er for stor, når de skal lære hinanden ordentligt at kende på kryds og tværs og have det rart sammen. Og det er også noget, der tages bevidst hensyn til, når der sættes ro-hold til turene på vandet.

”Hver dag står jeg med det hverv, at jeg skal dele folk i grupper. Fire-årers med fem personer i (...) og treårers med fire personer. Og vi passer meget på, at det ikke er de samme, der ror sammen hver gang. Det er meget vigtigt, at det netop er sådan, at det er forskellige der ror sammen, så vi lærer hinanden at kende. Og det der med, at der kommer `kliker i kliquen’. Det vil vi ikke have” (kvindelig 60+ og styrmand).

Men samtidig med, at kvinderne synes, at der er grænser for, hvor mange der skal have adgang til de samme klubhusfaciliteter, sætter de stor pris på *forskelligheden* blandt medlemmerne, og de værdsætter det fællesskab, der er blandt 60+erne i foreningen, som de oplever som berigende.

”Jeg synes, at charmen ved det sociale liv her er, at der er alle brancher. Det er simpelthen alle mulige slags mennesker, man møder her, og det kan jeg godt lide”. (kvindelig 60+ roer).

Medlemmerne sætter pris på forskellighed blandt medlemmerne, hvilket bringer liv og oplevelser til fællesskabet. Men samtidig er der blandt medlemmerne - ligesom det er tilfældet i flere af de andre foreninger i denne undersøgelse - et stort udtalt ønske om at have *sit eget* klubhus kun for foreningens medlemmer.

Opsamlende bemærkninger

Klubhuset i Skovshoved Roklub er et selvstændigt beliggende klubhus, som kun foreningens medlemmer disponerer over. Dette er der blandt medlemmerne af foreningen stor tilfredshed hermed, og der udspiller sig da også en livlig social og træningsrelateret aktivitet blandt foreningens medlemmer i klubhuset. 60 + medlemmerne kender tydeligvis hinanden på kryds og tværs, og de fysiske rammer i klubhuset for foreningens sociale liv er noget, der tillægges stor betydning blandt medlemmerne. Klubhuset er meget stort og rummeligt (ikke mindst sammenlignet med de øvrige klubhusfaciliteter i denne undersøgelse) og åbner op for rigtig mange aktivitetsmuligheder for foreningens medlemmer. Og blandt de medlemmer, der deltager i spørgeskemaundersøgelsen er der da også en stor tilfredshed med foreningens samlingssteder i klubhuset ved Skovshoved Havn.

Annekset i Gentofte

Klubhuset Annekset er beliggende på Kildeskovsvej 34 C i nærheden af Kildeskovshallen i Gentofte Kommune. Annekset er et klubhus, som følgende seks idrætsforeninger deles om adgangen til: Gentofte Svømmeklub, Gentofte Volley, Gentofte/Vangede Håndboldklub, SISU Basketball Club, Skovshoved Triathlon Klub samt Gentofte Cykel Club. Fire af disse har træningsaktiviteter indendørs i Kildeskovshallen, mens idrætsaktiviteterne i to af foreningerne (Skovshoved Triathlonklub og Gentofte Cykelklub) fortrinsvis foregår uden for i naturen.

Klubhuset Annekset er beliggende ca. 300 meter fra Kildeskovshallen

Terrassen foran Annekset ud mod tennisbanerne

I spørgeskemaundersøgelsen deltager tre af de seks foreninger, der har adgang til Annekset, nemlig Gentofte Svømmeklub, Gentofte Volley samt Skovshoved Triathlon Klub ⁵.

Klubhusets arkitektoniske udformning og indretning

Inden observationsbesøget i Annekset har jeg lavet en aftale med en kontoransat i Gentofte Svømmeklub, men der er ingen medlemmer til stede i klubhuset ved besøget. Vi mødes i forhallen i Kildeskovshallen og går ad stierne til klubhuset, mens vi taler om, hvordan svømmeklubbens medlemmer benytter Annekset. Nøglen til klubhuset har hun med sig, den hænger altid på kontoret i Kildeskovshallen, hvor hun arbejder. Og det er der, man skal hente den, når en forening har booket et arrangement i Annekset (Observationsbesøg, april 2015).

⁵ Alle de seks idrætsforeninger, der deler adgang til klubhuset annekset er blevet kontakttet i forbindelse med gennemførelsen af spørgeskemaundersøgelsen. Heraf har tre foreninger sagt ja til at deltage.

Arkitektonisk set er der tale om et ældre rektangulært træhus, som er beliggende bagved de indhegnede tennisbaner. På en smal flisebelagt terrasse foran huset er placeret en stor grill, men der er ingen udendørs opholdsmuligheder i form af bænke eller borde. Indenfor er huset indrettet med et aflangt opholdsrum med vinduer ud mod tennisbanerne, et mindre opholdsrum, et køkken samt to toiletter og en garderobe. Det store opholdsrum er møbleret med et aflangt bord, hvor en lang række stole er stablet op. Derudover står der to røde lænestole over for hinanden ved vinduerne. I hjørnet af opholdsstuen er der et skab med en diasprojektor samt et musikanlæg og et dartspil. På gavlvæggen hænger et skab med pokaler, og på en stor opslagstavle hænger en række fotokopier med billeder fra håndboldklubbens kampe.

Det store rektangulære opholdsrum i Annekset er indrettet med et langt bord og opstablede stole (tv) samt to røde lænestole, som er placeret overfor ved vinduet ud mod terrassen og tennisbanerne (th).

Et glaskab med pokaler på endevæggen i opholdsstuen (tv) og fotokopier med billeder fra kampe i Gentofte-Vangede Håndboldklub er den eneste udsmykning i det store opholdsrum i Annekset (th).

Det mindre opholdsrum er ligeledes meget neutralt indrettet med bænke og borde og et spil bordfodbold og fjernsyn (tv). Køkkenet i klubhuset fremstår stort og rummeligt (th).

Derudover vidner indretningen ikke om det liv og de mennesker, der færdes i klubhuset. Rummene i klubhuset fremstår derimod meget neutrale og 'sterile', hvilket først og fremmest må ses som et udtryk for, at den enkelte forening 'rydder op efter sig', så huset er klar til næste forenings-arrangement.

Køkkenet i Annekset er stort og veludstyret med service til større arrangementer. Det mindre opholdsrum er indrettet med en smal hjørnebænk, bordfodbold og et fjernsyn, der er placeret på væggen højt oppe i et hjørne af rummet. Og endelig er her to borde stablet ovenpå hinanden. Ligesom opholdsrummet bærer rummet ikke præg af at være et sted, hvor medlemmerne kommer forbi og hænger ud før eller efter træning, og det er da også langt fra det, der karakteriserer brugen af Annekset i de forskellige idrætsforeninger.

Ved rundvisningen i Annekset fortæller den kontoransatte, at svømmeklubben først og fremmest bruger klubhuset til møder, generalforsamlinger og særlige arrangementer (bl.a. en årlig fastelavnsfest for de små hold og deres forældre). Svømmeklubben afholder af og til nogle arrangementer for konkurrenceholdene, fx en weekendovernatning i klubhuset for de mindste. Men herudover anvender svømmeklubbens medlemmer opholdsrummene meget lidt. Her er ikke tale om et sted, svømmerne bare kommer forbi. Først og fremmest fordi klubhuset skal bookes på forhånd. Men også fordi, som hun siger: "det er jo ikke super hyggeligt at hænge ud her set fra en svømmers perspektiv. Der mangler lidt sofaer og lidt ..." (Observation i Annekset, april 2015).

Eftersom der ikke er medlemmer i klubhuset ved observationsbesøget, bygger analysen først og fremmest på medlemmernes besvarelser af spørgeskemaet fra de tre foreninger, der deltager i undersøgelsen. Det billede, der tegner sig i analysen heraf, stemmer imidlertid særdeles godt overens med den oplevelse, som den ansatte i svømmeklubben beskriver i forhold til foreningernes anvendelse af klubhuset, og det stemmer godt overens med det indtryk, man får, når man ser i bookingkalenderen, hvor det er relativt få dage om ugen, Annekset er booket. Men fremfor alt underbygges dette perspektiv af respondenterne kommentarer i spørgeskemaundersøgelsen, hvor mange medlemmer beskriver klubhuset som et sted, de 'sjældent' eller 'aldrig' opholder sig, først og fremmest fordi de oplever som meget lidt tilgængeligt. Dette vil blive beskrevet nærmere i det følgende.

I forhold til de perspektiver, medlemmerne anlægger på de eksisterende klubhusfaciliteter, samt hvordan disse benyttes, vil de fælles betragtninger, der går igen i de tre forskellige foreninger indledningsvist blive beskrevet, hvorefter de mere specifikke forhold, der har betydning for medlemmerne i hver af de enkelte idrætsforeninger diskuteres.

Anvendelse af klubhuset og medlemmernes tilfredshed med klubhuset i de tre foreninger

Organiseringen af idrætsforeningernes adgang til klubhuset administreres via et online bookingsystem på nettet⁶. Når man har booket annekset til et arrangement, henter man nøglen til huset i Kildeskovshallen på svømmeklubbens kontor. Dette betyder i praksis, at det kun er et begrænset antal medlemmer⁷ i de forskellige foreninger, der kan booke klubhuset, og det indebærer, at den primære anvendelse af klubhuset først og fremmest foregår i forbindelse med møder eller særlige arrangementer, der er planlagt og booket i kalenderen på forhånd.

Svømmeklubbens primære anvendelse er i forbindelse med stævner og arrangementer for konkurrence- og talentholdene, bestyrelsesmøder, generalforsamling for alle foreninger med adgang til klubhuset samt en årlig fastelavnsfest for de mindre svømmere og deres forældre.

Som det fremgår af tabel 24 nedenfor svarer mere end 2 ud af 3 af medlemmerne i Gentofte Svømmeklub, at de 'sjældent' (53 pct.) eller 'aldrig' (16 pct.) kommer i foreningens klubhus. Kun en lille del af medlemmerne kommer der 'hver uge' (6 pct.) eller 'næsten hver uge' (10 pct.). Størstedelen af de medlemmer, der deltager i spørgeskemaundersøgelsen fra Gentofte Svømmeklub, er konkurrencesvømmere, der træner 4-5 gange om ugen eller mere⁸. Ud fra denne betragtning er det bemærkelsesværdigt, at medlemmerne opholder sig så sjældent i klubhuset, hvorimod det havde været mindre overraskende, hvis der havde været tale om medlemmer, der kun svømmer en gang om ugen. Dette vidner om, at medlemmernes adgang til klubhuset i det daglige foreningsliv både er og opleves meget utilgængelig til trods for, at mange af disse medlemmer opholder sig en stor del af deres fritid i svømmeklubben. Og det betyder, at medlemmernes spontane og uformelle samvær i klubhuset synes at være tæt på ikke-eksisterende.

Tabel 27: Andel af medlemmerne i Gentofte Svømmeklub, Gentofte Volley og Skovshoved Triathlonklub, som benytter Annekset (pct.)

	Aldrig / eller har ikke adgang dertil	Sjældent	Typisk en gang om måneden	Næsten hver uge	Hver uge	Total
Gentofte Svømmeklub	8	26	7	5	3	49
	16,3	53,1	14,3	10,2	6,1	100,0
Gentofte Volley	14	19	2	2	1	38
	36,8	50,0	5,3	5,3	2,6	100,0
Skovshoved Triathlon Klub	73	11	1	1	1	87
	83,9	12,6	1,1	1,1	1,1	100,0

⁶ Bookingen foregår via følgende hjemmeside <http://www.klubhuset.net/>.

⁷ Det er ikke alle, men udvalgte medlemmer af foreningen, der kan booke klubhuset til foreningens forskellige typer af arrangementer, først og fremmest bestyrelsesmedlemmer i de seks foreninger.

⁸ Som nævnt indledningsvist er der mellem foreningerne stor forskel på, hvilke medlemmer spørgeskemaet er blevet udsendt til, idet det er foreningerne selv, der har stået for distribueringen af spørgeskemaerne. I Gentofte Svømmeklub er spørgeskemaet blevet sendt ud til udvalgte medlemmer af svømmeklubben (primært konkurrencehold) og ikke til samtlige medlemmer af foreningen, hvilket derimod er tilfældet i den anden svømmeklub i Køge Kommune, der deltager i undersøgelsen. Dette forhold skal tages i betragtning, når medlemmernes svar fra foreningerne sammenlignes.

Ligeledes opholder medlemmerne af Gentofte Volley og Skovshoved Triathlonklub sig meget lidt i Annekset. For medlemmerne i volleyklubben er det kun 1 ud af 10 medlemmer, der kommer i klubhuset 'næsten hver uge' (5 pct.) eller 'hver uge' (5 pct.). Og det store flertal af medlemmerne kommer 'aldrig' (37 pct.) eller 'sjældent' (50 pct.) i klubhuset. Endog mere udtalt er dette i Skovshoved Triathlon Klub, hvor hele 96 pct. af medlemmerne angiver, at de 'aldrig' (84 pct.) eller 'sjældent' (12 pct.) kommer i Annekset.

Medlemmernes tilfredshed med adgangen til samlingssteder

I forlængelse af hvor lidt medlemmerne på tværs af foreningerne anvender Annekset i det daglige, giver medlemmerne i deres besvarelser af spørgeskemaet også udtryk for, at de er meget utilfredse med de eksisterende faciliteter i klubhuset og adgangen hertil. Størst er utilfredsheden blandt medlemmerne i Gentofte Svømmeklub og i Skovshoved Triathlon Klub. To ud af tre medlemmer i Gentofte Svømmeklub svarer, at de er 'utilfredse' eller 'meget utilfredse' med klubhusfaciliteterne (63 pct.), mens mindre end hvert femte medlem (17 pct.) angiver, at de er 'tilfredse' eller 'meget tilfredse' med adgangen til samlingssteder i klubhuset (tabel 28). I Skovshoved Triathlonklub svarer mere end to ud af tre af medlemmerne (69 pct.), at de er meget utilfredse eller utilfredse med klubhusfaciliteterne, og her er der *ingen* af medlemmerne, der er tilfredse eller meget tilfredse med de klubhusfaciliteter, foreningen har adgang til. Blandt medlemmerne i Gentofte Volleyklub er tilfredsheden noget større, idet halvdelen af de, der har besvaret spørgeskemaet, giver udtryk for, at de er 'tilfredse' eller 'meget tilfredse'. Hvert tredje medlem angiver, at de 'både er tilfredse og utilfredse' (30 pct.), mens kun hvert femte medlem er 'utilfredse' eller 'meget utilfredse' (17 pct.). Gentofte Volley adskiller sig fra de to andre foreninger ved, at medlemmerne på trods af, at de sjældent kommer i klubhuset, ikke giver udtryk for, at de er utilfredse med de eksisterende klubhusfaciliteter i samme grad, som medlemmerne i de to øvrige foreninger.

Tabel 28: Medlemmernes tilfredshed med klubhuset Annekset i Gentofte Svømmeklub, Gentofte Volley og Skovshoved Triathlon Klub (pct.).

		Meget tilfredse eller tilfredse	Både og	Meget utilfredse eller utilfredse	Total
Gentofte Svømmeklub	N	7	8	26	41
	Pct.	17,1	19,5	63,4	100,0
Gentofte Volley	N	12	7	4	23
	Pct.	52,2	30,4	17,4	100,0
Skovshoved Triathlon Klub	N	0	12	27	39
	Pct.	0,0	30,8	69,2	100,0

Analysen viser, at den manglende adgang og tilgængelighed har konsekvenser for det sociale samvær blandt foreningernes medlemmer. Og at de fleste former for *spontant* og *uformelt* socialt samvær i det fælles klubhus synes at være er ikke-eksisterende, fremgår af medlemmernes uddybende kommentarer i spørgeskemaundersøgelsen med al tydelighed, når de skriver:

Vi (Gentofte Svømmeklub) har ikke eget klubhus, men deler en gammel barak med en række andre idrætsforeninger. Det vil sige, at der ikke er adgang til klubhuset i det daglige, men det skal aftales/planlægges. Det dur selvfølgelig ikke i 2015. En del af problemet er Gentofte Kommune, der ikke kan siges at være gavmild, når det gælder sportsfaciliteter. Hvis der skal etableres et velfungerende klubliv for en idrætsforening, kræver det som minimum eget klubhus af en vis størrelse, hvor man ikke skal booke tider, men kan komme frit (medlem af Gentofte svømmeklub, alder og køn er ikke angivet).

Pt. deles det klubhus, der nu engang er, mellem flere forskellige klubber, der intet fælles overlap har (svømning og tennis fx). Det betyder, at huset stort set ikke benyttes (12-årig dreng fra Gentofte Svømmeklub).

Vi har klubhuset med andre brugere, og derfor kan vi ikke bare tage over i det efter træning. Det ville være dejligt med et klubhus kun for Gentofte Svømme Klubs svømmere, som kunne hygge sig inden og efter træning og til at holde møde i (43 årig kvinde, Gentofte Svømmeklub).

Medlemmerne oplever for det første, at det er ufleksibelt, at klubhuset skal bookes på forhånd. For det andet tillægger medlemmerne det betydning, at der er tale om et klubhus, som foreningen *delar* med andre foreninger, hvilket de oplever som en barriere for de fællesskabskabende aktiviteter såvel som det træningsrelaterede fælleskab i foreningen.

I alle tre foreninger tilkendegiver medlemmerne en stor utilfredshed med Annekssets manglende *tilgængelighed* for det enkelte medlem. Medlemmerne har ikke en oplevelse af, at de har adgang til en klubhusfacilitet, hvor de kan komme og gå frit eller 'hænge ud' efter træning. De oplever det som en barriere, at Anneksset skal bookes på forhånd. Og det, at de ikke har mulighed for at komme i klubhuset før og efter træning, betyder endvidere, at det er vanskeligt at opbygge et meningsfuldt fællesskab i foreningsregi. Denne utilfredshed med Annekssets måde at være 'organiseret' på fremgår af de nedenstående citater fra såvel de yngre som ældre medlemmer af Gentofte Svømmeklub:

Klubbens samlingssted er så vigtig for at bevare vores klub og foreningsliv. Vi bliver rodløse, når vi bare efter endt træning ikke har et tilholdssted og tager hver til sit. Det er vigtigt, at vi kan samles og hænge ud, lave lektier, se tv, film og spille. Vi skal kunne samles i mødelokaler, hvor vi taler udvikling, træning, uddannes osv. Kildeskovshallen er fyldt med lokaler, skabe og steder, hvor de forskellige klubber kunne have et klublokale. Men desværre er det ikke tilfældet. Jeg undrer mig over, hvad lokalerne bliver brugt til.. Det virker helt forkert i et så stort kompleks, at der ikke foregår mere klubliv. De forskellige klubber bruger heller ikke cafeen (24-årig mand fra Gentofte Svømmeklub).

Vi mangler et sted, hvor svømmerne kan mødes inden/efter svømning - et tilholdssted, et sted at være sammen, et samlingspunkt. Svømmerne bruger rigtig meget tid sammen, men mangler et sted at være rundt om sporten (45-årig mand Gentofte Svømmeklub).

Muligheden for at samles før og efter træning og at skabe et foreningsmiljø på tværs af hold og aldersgrupper (12-årig pige, Gentofte Svømmeklub).

Medlemmerne i Gentofte Volley giver ligeledes udtryk for, at de mangler et sted, hvor de kan arrangere fællesspisning eller hænge ud efter træning. Medlemmerne fra Gentofte Volleyklub efterspørger bl.a.:

At der er et sted, hvor klubben helt selv kan arrangere bespisning og øvrig gennemførelse af samlinger, møder mv.(54 årig-mand, Gentofte Volleyklub).

Et hyggeligt mindre lokale med lænestole med mulighed for en billig øl/glas vin efter træning (70-årig mand, Gentofte Volleyklub).

I overensstemmelse med ovenstående tilkendegivelser giver medlemmerne af Gentofte Volleyklub desuden udtryk for, at fraværet af et uformelt samlingssted i foreningen gør, at folk tager hjem lige efter endt træning i stedet for at blive og snakke med de andre, hvorved man ville kunne etablere et større fællesskab blandt medlemmerne samt lære hinanden bedre at kende på tværs af holdene.

Og lige som svømmeklubbens medlemmer oplever også medlemmerne af Gentofte Volley, at det er en hæmsko for det sociale samvær i foreningen, at det ikke er muligt at mødes spontant og uformelt i klubhuset. Og de giver meget klart udtryk for, at det er noget, de savner, og som, de mener, ville have positiv betydning for det sociale liv i foreningen.

At det ikke er muligt uformelt at samles et sted, er hæmmende for klubmentalitet. Man kommer og træner og går igen (53-årig mand, Gentofte Volleyklub).

Det vigtigste er, at vi har et sted at samles uden for træning/kampe, så vi kan lære hinanden at kende på kryds og tværs af hold/køn/alder/niveau. Det ville være skønt at have sit helt eget, så man altid var sikker på, at der ikke skulle gøres rent i timevis, inden man kunne holde et arrangement. Vi ville mødes oftere til sociale arrangementer (44-årig kvinde, Gentofte Volleyklub).

Indretningen og atmosfæren i klubhusets opholdsrum bærer ikke præg af at være et sted, hvor medlemmerne opholder sig eller hænger ud før og efter træning. Såvel de opstablede stolerækker på den lange række af borde i opholdsrummet og den nøgne indretning i det hele taget efterlader ikke nogen spor af de forskellige foreningsmedlemmers gang i huset. Udover glasskabet med pokaler og en række fotokopier af fotos af Gentofte/Vangede Håndboldklubs kampe er der ikke noget i opholdsrummene eller på væggene, der vidner om klubbens liv, og der er ikke rigtig nogen hygge kroge, hvor man føler sig tilskyndet til at opholde sig. (Observation i Anneksset, april 2015)

At klubhuset ikke er karakteriseret som et fællesskabskabende samlingssted for medlemmerne og at atmosfæren i klubhuset langt fra er hyggelig er ikke noget nyt. I forbindelse med observationsbesøget i klubhuset fortæller den kontoransatte, som selv har svømmet (og stadig gør det) i Gentofte Svømmeklub om sine oplevelser som konkurrencesvømmer, da hun var barn:

Jeg kan huske, at det bare ikke var et sted, hvor vi gad 'at hænge ud'. Selvom vores træner prøvede at opfordre os til det, så ville vi hellere tage hjem til hinanden, fordi det var hyggeligere. Altså, det ER ikke hyggeligt som ung at sidde på de der skolestole. Men det er jo super praktisk til at spise brunch, eller hvad man nu skal, eller til at holde møder, men hyggen (...) der vil man altså noget andet (Svømmer på masterhold i Gentofte Svømmeklub).

I overensstemmelse hermed nævner flere af medlemmerne indretningen af klubhuset som en væsentlig faktor i forhold til den atmosfære, der er i huset. Medlemmerne efterlyser hyggeligt indrettede steder i klubhuset for de unge såvel som for de ældre, hvor det er rart at opholde sig, og hvor man kan slutte træningen af med en billig sodavand eller øl i klubhuset fremfor at skulle mødes i restauranten i Kildeskovshallen.

I en travl hverdag med tre gange træning om ugen er der ikke meget tid til at 'hænge ud' i klublokale m.v., men hvis der blev oprettet fast klublokale, ville de unge mennesker (piger over 12 år) sikkert sætte pris på et slags lounge område. Jeg vil mene, at faciliteter, som opfattes som 'rare at have', umiddelbart er aldersbestemt og til dels også kønsbestemt (12-årig pige, Gentofte Volley).

At have et sted, hvor der kan nydes en vand eller (øl), mens dagens træning bliver diskuteret. Der skal være et sted at gå hen, hvor der ingen nøgler skal bruges. Og priserne for mad og drikke ikke er restaurantpriser (49-årig mand, Gentofte Volley).

Klubhusets kontekstuelle beliggenhed

I Skovshoved Triathlonklub er medlemmerne særlig optaget af klubhusets fysiske beliggenhed i forhold til de træningsrelaterede aktiviteter, der foregår i foreningen, hvilket de anser for at være altafgørende for et velfungerende foreningsliv. Triatleterne anser på ingen måde Annekssets *beliggenhed* for at være optimal for medlemmerne af Triathlonklubben, idet deres træningsaktiviteter foregår helt andre steder. Medlemmerne savner et klubhus eller et klublokale, der ligger tæt på de steder, de mødes, når de træner. Og de savner et sted, hvor de kan klargøre cykelgrej og udstyr, og hvor de kan styrketræne i vintersæsonen.

I den ideelle verden har STK et klubhus med træningsfaciliteter /omklædning / cykel reparation / tæt ved vandet i f.eks. en af vore havne, Hellerup eller Skovshoved. Her med adgang til sommer svømning, skiftezone for at kunne træne triathlon korrekt. Mulighed for styrketræning i vinterhalvåret, cykel reparation og foredrag (51 årig mand, Skovshoved Triathlon klub).

Vi bruger det ikke, fordi det ikke fungerer overhovedet. Det er kun et lokale og har ikke som sådan betydning for vores sport. Hvis et lokale kunne bruges i forbindelse med vores sport, ville det klart være et meget stort aktiv (51 årig mand, Skovshoved Triathlon Klub).

Medlemmerne af Skovshoved Triathlon Klub ønsker sig et klubhus med en mere optimal beliggenhed i forhold til de træningsaktiviteter, der er omdrejningspunktet i foreningen.

At vi får tildelt et klubhus ved vandet, hvor vi kan samles ved havsvøm - løb - cykling, og hvor vi kan opbevare vores ting samt klæde om ....(51 årig kvinde, Skovshoved Roklub).

Et sted hvor man kan samles før og efter træning, mødes til erfaringsudveksling, hygge osv. for at styrke klubsammenholdet (49-årig kvinde Skovshoved Roklub).

Da det er en triathlon klub, vil det være temmelig relevant med faciliteter, der understøtter vores tre sportsgrene - så en placering i eks. Hellerup/Skovshoved Havn med adgang til vand, og med let adgang til cykel/løbe-ruter vil være ret perfekt og medvirke til, at endnu flere kan samles om aktiviteterne - både før, under og efter. De nuværende forhold gør, at der ikke er nogen "klub-ånd", og fællesskabsfølelsen er sværere at arbejde med - i forvejen er det en meget individuel sport, så der er virkelig behov for at have fælles mødesteder, eksempelvis hvor man kan mødes og ordne cykler, klæde om, hygge i 3. halvleg mm. (44-årig mand, Skovshoved Triathlon Klub).

Eget eller delt klubhus

En stor del af medlemmernes utilfredshed skyldes, at der er tale om et klubhus, foreningerne deler med andre foreninger. Medlemmerne i foreningerne tillægger det stor betydning at have adgang til et klubhus, som de ikke skal dele og koordinere brugen af med andre foreninger. Behovet for et selvstændigt beliggende klubhus, som foreningen råder over alene, synes at være meget udtalt blandt medlemmerne i Gentofte Svømmeklub. Og svømmeklubben ligger i forhandlinger om et nyt klubhus, der kun er for Gentofte Svømmeklub. Svømmeklubben har kig på hus, som ligger tættere på Kildeskovshallen end det nuværende klubhus gør, og som er større og bedre, dels i forhold til at åbne op for medlemmernes muligheder for at komme i klubhuset før og efter træning, dels i forhold til afholdelse af svømmestævner i foreningen. Ønsket om et eget klubhus fylder rigtig meget i medlemmernes kommentarer i spørgeskemaet.

Vi vil kunne bruge et godt klubhus til helt vildt meget: Dryland træning (når vi træner ude af vandet). Social hygge, sidde i en sofa og snakke om træning og alt muligt andet. Madlavning før eller efter træning. Det ville være fantastisk at kunne mødes efter skole og lave pasta og lave lektier sammen før en træning. Det kan være svært at få tid til det hele, når man træner 5-7 gange om ugen og også har stævner i weekenden (11-årig pige, Gentofte Svømmeklub).

Nyt klublokale(hus) tæt på svømmehal, så der kunne være en naturlig overgang fra vandtræning til landtræning, hygge, møder, kurser mm. Et sted, der er vores eget - lige nu deler vi med andre klubber. Jeg kunne ønske mig, at vores svømmere ikke skulle træne på en trappeopsats til deres landtræning, at de fik bare ok forhold. Det ville helt sikkert styrke dem. At vi fik eget lokale, hvor vi kunne planlægge og gennemføre stævner uden at føle, at vi skal tigge og bede hallen om lokaler. Vi har pt. problemer med opbevaring af eksempelvis indkøb op til stævne (kvinde, 43 år Gentofte Svømmeklub).

Jeg kunne ønske mig; Et fælles klubhus uden for Kildeskovshallen, hvor vi kan overnatte, spise, hygge, undervises i, trænes i. Klublokaler i selve Kildeskovshallen, træningslokaler

i Kildeskovshallen, lokale med et køkken, lokale hvor vi kan spise sammen, lokale hvor vi kan undervises i med al av-udstyr. Vi har jo intet (...), så jeg ville ønske, vi kunne få alt (24 årig mand, Gentofte Svømmeklub).

Vi mangler et sted, hvor svømmerne kan mødes inden/efter svømning - et tilholdssted, et sted at være sammen, et samlingspunkt. Svømmerne bruger rigtig meget tid sammen, men mangler et sted at være rundt om sporten (45 årig mand, Gentofte Svømmeklub).

Hvis man ser på, hvor stor *betydning* adgangen til et selvstændigt beliggende hus tillægges af medlemmerne, så svarer to ud af tre af svømmeklubbens medlemmer, at det har 'meget stor' (46 pct.) eller 'stor' betydning (18 pct.) for dem. Her er det vigtigt, at bemærke, at det først og fremmest er konkurrencesvømmernes besvarelser, analysen bygger på.

Opsamlende bemærkninger

Annekset er et selvstændigt beliggende klubhus, hvor medlemmerne sjældent kommer. Huset bruges først og fremmest til særlige arrangementer, møder og generalforsamlinger mv, som er planlagt og booket på forhånd. Samlet set (og sammenlignet med de øvrige klubhuse i undersøgelsen) er der en meget stor utilfredshed med de eksisterende faciliteter i Annekset blandt de medlemmer, der har besvaret spørgeskemaet. Medlemmernes utilfredshed går på, at foreningerne deler klubhuset med andre foreninger, at organiseringsformen heraf gør det vanskeligt for medlemmerne at komme spontant i klubhuset, hvilket indebærer, at der ikke skabes rum for et uformelt socialt samvær blandt medlemmerne før og efter træningen. Udover den ufleksible adgang til klubhuset, efterlyser medlemmerne en mere hyggelig indretning og atmosfære i klubhuset. Og endelig efterspørger medlemmerne et klubhus med en mere optimal fysisk beliggenhed i forhold til de aktiviteter, der foregår i foreningerne.

Køge Kano og Kajak Klub

Køge Kano og Kajak Klub (KOKK) er beliggende alleryderst på Søndre Molevej på Søndre Havn i Køge. Og ligesom det er tilfældet for Skovshoved Roklub i Gentofte Kommune, er man i Køge Kommune i gang med en gennemgribende renovering af hele havne- og strandområdet ved Søndre Havn i forbindelse med Køge Kyst projektet⁹. Dette arbejde er foregået, mens klubhusundersøgelsen blev gennemført i januar til maj 2015. Som følge heraf har foreningens adgang til vandet ændret sig markant, og i takt med etableringen af et helt nyt strandområde har Køge Kano- og Kajakklub har måttet indstille sig på midlertidige forhold i en længere periode, hvor området har fungeret som byggeplads. Foreningens fremtidige placering er ikke endeligt afklaret.

⁹ Søndre Havn er med sine 15 ha det største af de tre delområder, som Køge Kyst er i gang med at udvikle. Planen for projektet er, at Søndre Havn med tiden skal udvikles til et helt nyt kvarter med en mangfoldighed af nye boliger, erhverv, kulturtilbud og rekreative arealer, ikke mindst en ny bred strand, som blev etableret i begyndelsen af 2015. I forbindelse med Køge Kyst projektet (<http://www.kogekyst.dk/planer-og-byggeri.aspx>) blev der i august 2014 etableret den første af tre nye bade- og isætningsbroer, ti opbevaringscontainere til Køge Kano og Kajakklub og et nyt klubhus til Køge Spejderne, Bjæverskov Kajakklub samt surferne fra Køge Sejlklub. I forlængelse af strandprojektet gik man i februar 2015 i gang med at etablere en badebro på den nordlige hofde, og en isætningsbro lige syd for denne blev etableret i løbet af marts 2015. I de kommende år planlægges en maritim halvø i samarbejde med de mange brugere af og foreninger i området. Kano og Kajak Klubben ved endnu ikke, hvor de skal holde til i fremtiden.

Klubhuset i Køge Kano og Kajak Klub er beliggende på Søndre Mole ved Syddstranden i Køge, hvor en gennemgribende udvikling af havneområdet finder sted.

Udsigt fra klubhusets terrasse med den nyetablerede isætningsbro og det 100 meter brede nye strandområde. Kano og kajakroerne har fået længere vej til vandet som følge af det nyudviklede strandområde.

Klubhusets indretning og udendørs faciliteter

Umiddelbart ser de fysiske faciliteter, som klubben har til rådighed, ikke ud af så meget. Men til trods herfor tilbyder klubben de fleste former for kajakroning, og er veludstyret med kajakker og udstyr, der gør at medlemmerne ikke behøver at investere i egne kajakker. Til

opbevaring af både har foreningen i forbindelse med byggeriet i havneområdet fået adgang til flere store blå containere, som er placeret på området, hvilket har givet mere plads til foreningens mange forskellige typer af kanoer og kajaker samt til medlemmernes egne både.

Af udendørs faciliteter disponerer klubben over en stor terrasse med bord/bænke foran selve klubhuset. Denne udendørsterrasse er et af de primære og meget brugte samlingssteder i KKKK.

Foreningens klubhus er indrettet med en opholdsstue og køkkenfaciliteter i et samlet rum, hvor klubbens to kajakergometre også er placeret. Det er småt med pladsen i foreningens klubhus og omklædningsfaciliteterne består af to primitive bade-nicher med forhæng. Derudover rummer klubhuset to aflange rum, der anvendes til omklædning samt ophæng af veste, kajakgrej og udstyr.

Klubhusets primære rum er et køkkenalrum med spiseborde og kajakergometre og andre træningsredskaber, der står ind mellem bordene, og som bruges til vintertræning (tv). På billedet til højre ses det ene omklædnings- og opbevaringsrum samt bruserumfaciliteterne i baggrunden.

De oprindelige blå bådopbevaringshuse (til venstre i billedet) er blevet suppleret af blå containere, som klubben har fået af kommunen til opbevaring af såvel klubbens som medlemmernes private kanoer og kajaker i 2011. Bag ved containerne ligger Bjæverskov Kajakklubs 'nye' klubhus, som blev anlagt på Søndre Mole i sommeren 2014. Dette klubhus stod tidligere på en lille campingplads i området, men er nu flyttet herved og tildelt Bjæverskov Kajak forening.

Køge Kano & Kajak Klub er medlem af Dansk Kano og Kajakforbund og deltager aktivt i DM og NM arrangementer. Foreningen er desuden medlem af DGI og kan ad den vej tilbyde billige kurser og events af særlig interesse for havkajakroerne. Mange af klubbens medlemmer deltager i løb, og en del løb støttes ved, at klubben betaler startgebyret. Selv arrangerer klubben Tryggevælde løbet som start på sæsonen. Foreningen tilbyder desuden aktiviteter i forbindelse med den årlige 'Søndre Havnedag', som afholdes hvert år i august. Foreningen tilbyder aktiviteter i forbindelse med 'Sommersjov for børn', et tilbud til alle skolebørn i Køge kommune.

"Klubbens liv og formål er aktive medlemmer, der vil ro kajak og deltage i klubbens aktiviteter og sociale liv. Det være sig i træning, deltagelse i konkurrencer, arrangementer og i vedligeholdelse af klubbens faciliteter". Således skriver foreningen på sin hjemmeside. Køge Kano og Kajak Klub har både en mission, en vision og en strategi- og handlingsplan. Foreningen arbejder på at opgradere medlemmernes og instruktørernes kompetencer. Og der arbejdes endvidere på en vision om at skabe sociale fællesskaber omkring foreningens forskellige aktiviteter. Missionen for Køge Kano og Kajak Klub handler om, at foreningen skal være for alle, der vil bidrage til et aktivt klubliv til støtte for kano og kajaksporten i Køge, at foreningen vil tilbyde et klubfællesskab både for medlemmer med sportslige ambitioner for kaproning og for medlemmer, hvor ambitionen er kajakroning for motionens og naturoplevelsernes skyld, og endelig er det foreningens mission at fremme kano og kajaksporten i Køge med udgangspunkt i, at sikkerhed og fornuft er forudsætningen for en sund kajaksport. Visionen er, at Køge Kano og Kajak Klub vil være et vigtigt bidrag til de vandaktiviteter og den vandsportskultur, som skal udgå fra Søndre Mole området i takt med, at Køge Kyst projektet udvikles, samt at vandsportsaktiviteterne i området udvikles bedst til gavn for Køges borgere. Handlings- og strategiplanen handler om, at foreningen gerne vil være kendt for dens dygtige instruktører/trænere samt et godt socialt klubliv med medlemmer, der har lyst og vilje til at udvikle egne ro-færdigheder og parathed til at yde en stor frivillig indsats til gavn for klubbens aktiviteter og ambitioner. Derudover handler den om at indgå i et samarbejde med Køge Kyst projektet om udviklingen af Køge Havn, der vil ændre klubbens rammer og muligheder for at udvikle sig som klub i fremtiden.

Planen om at samle vandsportsaktiviteter på den kommende Maritime Halvø er noget, der tidligst vil ske i 2018. Foreningen ved derfor på nuværende tidspunkt ikke, hvilke muligheder og tilbud, der bliver for klubbens faciliteter, hvis eller når den skal flytte, samt hvilken placering det ender med, at foreningen vil få på det nye havneområde i fremtiden.

Foreningen har ca. 20 ungdomsroere, der træner fast hver mandag og et fast træner-team sørger for, at KKKK er med i mange ungdomskonkurrencer og træningssamlings. Dette er ikke mindst en følge af, at foreningen har opgraderet sin bådpark, så den fortsat kan være attraktiv og udfordrende for de unge, når de skifter klasse. Ved træning for børneholdet i vinterhalvåret mødes medlemmerne hver mandag i klubhuset kl. 16.30, hvor de varmer op med løb, og derefter arbejdes der med styrketræning og ro-teknik på kajakergometeret. Fredag aften er der svømning i Herfølge Svømmehal for børn i følge med forældre, der slutter af med fri leg i det lille bassin. Om lørdagen er der fælles løbetræning i strandområdet og efterfølgende mulighed for styrketræning i klubhuset. Seniorafdelingen træner mandag og onsdag aften. Køge Kano og Kajak Klubs medlemmer har mulighed for at deltage i tekniktræning på forskellige niveauer. 60+ aktiviteterne er for de medlemmer, der har tid til at ro midt på dagen. 60+erne

ror fast hver mandag og torsdag formiddag på ture i nærområdet. Men derudover arrangeres også længere og mere strabadserende ture med overnatning over flere dage.

Fællesskab, identitet og atmosfære i Køge Kano og Kajak klub

Da jeg besøger KKKK er det flot solskinsvejr. Mens jeg parkerer cyklen ved terrassen er nogle af 60+erne netop kommet tilbage fra kajaktur i det flotte solskins og næsten vindstille forårsvejr. Søren, som viste mig rundt i klubben sidst jeg var her, kommer pladdervåd og storsmilende op på terrassen og fortæller, at han lige skulle øve sig i en grønlandervending. Et kvindeligt medlem af klubben sidder og nyder solskinnet på terrassen. Hun fortæller, at hun har en skade og derfor ikke har været med på vandet, men i stedet trænet i kajakergometer inden for i klubhuset, mens de andre 60 + har været på tur. Jeg sætter mig på terrassen og falder i snak med hende og efterhånden også de andre roere, som kommer i land lidt efter lidt. Der hyggesnakkes på kryds og tværs, nogle bader i et af klubbens to bruse baderum, andre er en tur ovre i Valkyrien (en vinterbadeklub, som ligger ca. 150 meter derfra og som flere af medlemmerne også er medlem af) for at få en dukkert, og efterhånden som de kommer i tøjet slår de sig ned på den solbeskinnede terrasse med deres medbragte madpakker og termokander. (Observationsbesøg 20. april 2015).

Det er på vandet og på terrassen foran foreningens klubhus, at det sociale samvær blandt foreningens medlemmer udspiller sig. Det er her, 60+ medlemmerne drikker kaffe og indtager de medbragte frokostmadpakker efter formiddagens ro-ture i farvandet syd for Køge og ned mod Stevns. Det er her, de udveksler erfaringer og oplevelser, det er her medlemmernes ny-erhvervede kajakgrej vises frem for hverandre, og det er her det våde tøj hænges til tørre. Alt dette foregår med udsigt til det nye strandområde, vinterbadeforeningen Valkyrien, samt de kajakroere, der er på vej ind eller ud på vandet eller er ved at klargøre kajaker og grej.

Der er ingen tvivl om, at der blandt klubbens medlemmer er en stærk identitetsfølelse, og at de i høj grad er knyttet til dette steds særlige atmosfære. Medlemmerne giver udtryk for, hvad det er, de sætter pris på i foreningslivet, både hvad angår de samværsformer og aktiviteter, der er kendetegnende for klubben, men også hvad angår det, man kunne kalde klubbens særegne (primitive) arkitektoniske rammer, der sætter rammerne for foreningslivet i KKKK. Hvad angår ånden og samværsformen er der flere, der nævner 'spejderånden' som den bærende for medlemmernes selvforståelse i klubben.

Blandt de 60 + medlemmer, jeg taler med i forbindelse med mine observationsbesøg, udtrykker de fleste, at de er tilfredse med de sparsomme faciliteter, som foreningen har til rådighed. Det handler ikke om, at medlemmerne ikke kunne ønske sig mere plads eller bedre badefaciliteter, for det gør de, og mange af besvarelsene fra spørgeskemaundersøgelsen handler netop herom. Men det synes derimod at handle om, at mange medlemmer ikke vægter faciliteternes standard *lige så højt* som de sætter pris på stedet og klubhusets beliggenhed tæt på vandet, og den fællesskabsfølelse, der synes at være blandt 60+erne på den store terrasse foran klubhuset i KKKK. 60+erne sætter pris på den øde og uberørte beliggenhed på den yderste mole, hvor foreningen har tæt adgang til og udsigt over vandet. Og flere af medlemmerne giver udtryk for, at de ikke vil 'bytte' med eventuelle nye og mere moderne klubhusfaciliteter, som de i givet fald ville skulle *dele* med andre foreninger.

Det sociale samvær udspiller sig på terrassen foran klubhuset alt imens 60+ medlemmerne vender tilbage fra deres roture i farvandet syd for Køge.

Medlemmernes tilfredshed med de eksisterende faciliteter i klubhuset i KKKK

De fysiske rammer indendørs i klubhuset, der fx betyder, at klubbens tre kajakergometre er makkert sammen i klubhusets eneste opholdsrum, som samtidig skal kunne rumme større arrangementer i klubben, hvis vejret ikke muliggør, at disse foregår uden for på terrassen, synes ikke at være det mest afgørende for de medlemmer, jeg talte med ved observationsbesøget. Ligeledes synes det forhold, at der kun findes to forholdsvis primitivt indrettede bruserum med badeforhæng til foreningens 200 medlemmer (hvilket betyder, at medlemmerne ofte må stå i kø for at få et bad efter endt ro-træning), heller ikke at være kimen til en stor utilfredshed blandt disse medlemmer.

"Når man tænker på, hvor elendige badeforhold her er, så kunne man sagtens forestille sig, at de unge mennesker ville rynke på næsen...!" Siger en af 60+erne, hvorefter et andet kvindeligt medlem supplerer denne formodning: "Jeg ved, at pigerne godt ville have haft at ...på et eller tidspunkt, når de er elleve tolv år, så vil de helst have deres eget badeværelse (...) Jeg ville da også gerne have mulighed for lidt plads til at stille nogle ting, men...", hvorefter den første konstaterer: "Men det forhindrer dem jo ikke i at have lyst til at være her, vel". "Nej, og det har de helt sikkert". (Observationsbesøg april 2015).

I 60+ernes optik er de primitive badeforhold i KKKK ikke altafgørende for deres lyst til at være i klubben. Langt vigtigere er det, at foreningen har sit eget sted, hvor medlemmerne selv kan bestemme, hvor der er hyggeligt at være, og hvor de om nødvendigt må 'mukke sig sammen' på ganske lidt plads. Her oplever de en rar atmosfære i foreningen på trods af de få kvadratmeter, som klubhuset rummer. Spørgsmålet er imidlertid, hvordan de øvrige medlemmer (børn, unge og seniorroerne) oplever de relativt trange forhold, de primitive bade- og omklædningsfaciliteter samt mulighederne for vintertræning på kajakergometer indenfor i klubhuset.

At der imidlertid *både* er en stor tilfredshed med en række forhold blandt medlemmerne i foreningen og *samtidig* en stor utilfredshed blandt medlemmerne vidner analysen af medlemmernes besvarelser fra spørgeskemaet om. På spørgsmålet om hvilke forhold ved foreningens samlingssteder medlemmerne tillægger betydning, giver de i høj grad udtryk for denne 'dobbelt' i forhold til, hvor tilfredse henholdsvis utilfredse, de er med de eksisterende faciliteter i klubhuset:

Huset er gammelt og for lille til faciliteterne, men er samtidig et hyggeligt sted at være om sommeren. (39-årig kvinde i KKKK).

Det, vi har, er slidt og lidt småt, men det fungerer og har sin egen charme, og det har værdi at vi selv vedligeholder og passer på vores hus - behøver faktisk ikke at være fint, bare det fungerer og det er også OK, at det til tider er lidt småt. (63-årig mand i KKKK).

Men det er ikke kun blandt 60+erne, men også blandt senior-roerne, at de fællesskabsskabende elementer og identitetsfølelsen samt stedets unikke beliggenhed og karakter er noget medlemmerne værdsætter højt, og som mange af medlemmerne beskriver som værende lige så vigtigt som større og mere moderne faciliteter for enhver pris.

Vi ved ikke, hvordan hele Køge Kyst projektet kommer til at se ud, men de har virket rigtig dårlige til at tage hensyn til os i planlægningen, så man frygter det værste. Pt er det noget rod, det område vi ligger på. Jeg ku' ønske et større klubhus, men vigtigst er, at det ligger ved vandet, og har en god bro, og at vi har det for os selv - klubånden er virkelig vigtig, og det vil ødelægges hvis vi skal dele. Så hellere et mindre hus. Men ønske: Separat træningslokale, flere træningsredskaber, lidt mere plads udenfor så vi ikke falder over de andre brugere af området når vi bærer kajakker rundt, en bedre isætningsbro, og at vi ikke skal have badegæster lige ved siden af os- de kunne nemt rykkes lidt ned ad stranden, hvilket ville gøre det hele mere sikkert for alle. (39-årig kvinde i KKKK).

Analysen af medlemmernes besvarelser i forhold til deres tilfredshed henholdsvis utilfredshed med foreningens faciliteter viser, at tæt på halvdelen (47 pct.) af de medlemmer, der har deltaget i undersøgelsen angiver, at de 'både er tilfredse og utilfredse' med de eksisterende klubhusfaciliteter, som de har til rådighed, hvilket ikke er tilfældet i samme grad i de andre foreninger i medlemsundersøgelsen (jf. tabel 23). Og kun ca. hvert tredje medlem er 'tilfreds' (28 pct.) eller 'meget tilfreds' (9 pct.) med foreningens klubhus (se tabel 29 neden for).

Som det fremgår af tabel 29 nedenfor er utilfredsheden blandt medlemmerne størst i forhold til de primitive og bade- og omklædningsfaciliteter, de har adgang til i klubhuset. De medlemmer, der er optaget af de fysiske rammers *funktionalitet* ønsker sig både mere plads til såvel sociale som træningsrelaterede aktiviteter (kajakergometer mv.) samt mere luksuøse eller tidssvarende bade- og omklædningsforhold. Og endelig ønsker nogle af medlemmerne sig mere plads til opbevaring af udstyr. Disse forhold tillægges betydning i forhold til et velfungerende foreningsliv:

Bedre omklædning og bade faciliteter samt mere plads (54 årig mand i KKKK).

Mere plads til styrke- og indendørstræning - idag bruger vi opholdsrummet. Det fungerer om vinteren, men i sæsonen er der ikke plads til både ophold og indendørstræning (63-årig mand).

Bedre bade faciliteter. Mere plads generelt - både i klub hus og opbevaring (59 årig mand i KKKK).

*Bedre omklædningsrum og motionsrum for sig (52-årig mand i KKKK)
Mere plads. Kunne godt tænke mig et nyt klubhus. F.eks. ved lystbådehavnen, hvor der er et godt beskyttet vand til isætning af kajakker... Og til undervisning. (47-årig mand, KKKK).*

Større omklædningsrum og gerne med integreret brusebad til henholdsvis damer og herrer. Ekstra rum til redskabstræning. Gerne et lidt større opholdsrum. Gode kajakskure, med plads til opbevaring af nødvendigt udstyr og med velfungerende porte. Gode adgangsforskel til at sætte kajakker i vandet.

Jeg håber, at vi kan flytte vores klubhus ind i havneområdet, således at vi kan komme i læ af molen og få roligt vand når vi skal ned i kajakkerne, så bådehusene ligger tæt på vandet, så vi ikke skal bære kajakkerne langt. At vi kommer væk fra sandfygningen, så vi kan være ude på terrænet og samtidig ved en flytning af huset, kan udvide til passende størrelse af klubhus, hvor der er plads til både unge og gamle. (Vores klub har medlemmer i alder fra 12 til 77 år og lige aktive i begge ender af skalaen - det er en stor styrke og glæde ved klubben) (49-årig kvinde i KKKK).

Tabel 29 Medlemmerne tilfredshed med de eksisterende klubhusfaciliteter i KKKK

	Meget utilfreds	Utilfreds	Både tilfreds og utilfreds	Tilfreds	Meget tilfreds	Ved ikke/ikke relevant	Total
Foreningens klubhus	2	14	48	29	9	0	102
	2,0	13,7	47,1	28,4	8,8	0,0	100,0
Omklædningsfaciliteter	6	41	30	16	5	3	101
	5,9	40,6	29,7	15,8	5,0	3,0	100,0
Køkkenfaciliteter i klubhuset	2	3	22	48	21	2	98
	2,0	3,1	22,4	49,0	21,4	2,0	100,0
Træningsredskaber (til vintertræning, fitness, spinning mv.)	0	16	29	27	9	16	97
	0,0	16,5	29,9	27,8	9,3	16,5	100,0
Redskabsrum (med opbevaringsmuligheder af redskaber, rekvisitter mv.)	1	6	18	40	13	7	85
	1,2	7,1	21,2	47,1	15,3	8,2	100,0
Udendørs opholdsmuligheder	1	4	19	48	30	0	102
	1,0	3,9	18,6	47,1	29,4	0,0	100,0

Flere af medlemmerne mener endvidere, at en bedre indretning med mere plads til medlemmerne og de aktiviteter, der foregår i høj grad ville kunne styrke livet i foreningen. De skriver bl.a.:

Det vil styrke foreningen, hvis klubhusets indretning bedre svarer til vores store medlems-tal, således at der er plads nok til klubarrangementer, så alle medlemmer kan være med (66-årig mand i KKKK).

Samlet set vil alle gode tiltag bidrage til at gøre klublivet mere behageligt og attraktivt for medlemmerne. F.eks. tror jeg, at bedre forhold for træningsredskaber og vintergymnastik vil gøre, at langt flere vil benytte disse. Et godt klubliv beror først og fremmest på medlemmerne, men de fysiske faciliteter har dog stor indflydelse på oplevelsen af trivsel og at tingene fungerer hensigtsmæssigt til sine forskellige formål. (68-årig kvinde i KKKK).

Jeg synes, at der skal være plads i omklædningsrummet, vi har våddragter mm og det tager plads og på klubaften er vi mange. Bruserefaciliteter - vi har kun to brusere og det er for lidt. Et eget træningslokale så vi ikke skal træne i køkkenet. Det er faktisk det vigtigste. Børneholdet ville også have glæde af et lokale til at træne i. (41 årig kvinde i KKKK).

I KKKK er der altså i høj grad tale om, at mange af medlemmerne på den ene side er meget tilfredse med en række forhold i klubhuset, samtidig med at de godt kunne tænke sig bedre faciliteter og mere plads i klubhuset. De fællesskabsskabende samlingssteder og den hyggelige atmosfære på terrassen og i klubhuset, 'spejderånden' og klubhusets unikke beliggenhed tæt på vandet, er alle vigtige elementer, som medlemmerne i foreningen ikke vil være foruden.

I et fremtidigt perspektiv for udviklingen af havsportsforeningerne på Sønder Havn i Køge kunne man imidlertid godt forestille sig et scenarie, hvor man slog flere foreninger sammen

med det formål at skabe bedre og større faciliteter, som flere foreninger kunne dele. Et sådant scenarie ville ud fra en økonomisk betragtning være relevant at overveje. Men hvilke perspektiver i forhold muligheden for et samarbejde med andre foreninger i området (og her er Bjæverskov Kajakforening, som ligger mindre end 100 meter derfra, en mulig samarbejdspartner) ser medlemmerne af KKKK. Det spurgte jeg ind til ved det andet observationsbesøg i KKKK, og fik bl.a. dette svar:

Det (en sammenlægning) tror jeg ikke ville være populært. Fordi denne her klub er en sportsklub, og den klub derovre er en gymnastik og idrætsforening, og så har de fået en knopskydning på, der hedder havkajak. Det tror jeg bestemt ikke ville være populært. Men det er ikke det samme som, at man ikke kan have et samarbejde med dem. (Observationsbesøg og samtale med 60 +er).

Det er tydeligt, at et øget samarbejde med Bjæverskov Kajakforening i form af nogle fælles faciliteter eller en direkte sammenlægning af de to kajakforeninger ikke falder i god jord hos medlemmerne, hvilket de angiver flere grunde til. Ikke mindst *kulturen* i foreningen tillægges stor betydning. Flere af medlemmerne begrundet det med, at der efter deres vurdering er tale om to meget forskellige kulturer i de to foreninger. Andre nævner, at der i KKKK er mange aktiviteter for børne- og ungdomsroere, mens der i Bjæverskov Kajakforening ikke tilbydes aktiviteter for de yngste medlemmer. Forskellene mellem KKKK og Bjæverskov Kajakforening kan naturligvis ikke belyses på baggrund af denne undersøgelse, idet der kun er foretaget observationsbesøg og gennemført spørgeskemaundersøgelse i KKKK. Men det er bemærkelsesværdigt, hvordan foreningerne oplever 'kulturforskelle' i de forskellige foreninger, og at disse forskelle er centrale for foreningens selvforståelse i Køge Kano og Kajakklub og det foreningsliv, der udspiller sig her. Og som på mange måder er drivkraften og sammenhængskraften i foreningerne.

Opsamlende bemærkninger

Køge Kano og Kajakklub italesættes af medlemmerne som et unikt sted, hvor foreningslivet blomstrer, og medlemmerne trives indenfor de relativ primitive fysiske rammer. Samtidig ønsker en del af foreningens medlemmer sig større og bedre faciliteter. Men muligheden for at have sit eget (om end primitive) klubhus, præget af den spejderånd og selvforståelse, der er kendetegnende for klubben, samt den hyggelige atmosfære og den unikke beliggenhed tæt på vandet, er særdeles vigtige faktorer for medlemmerne i kano- og kajakforeningen. Det synes at være det, som medlemmerne tillægger størst betydning, og som er særdeles vigtige for det, der synes at være nerven og ånden i foreningslivet i kano og kajakklubben.

Køge Svømmeklub

Køge Svømmeklub (KSK) har svømmehold og aktiviteter i Herfølge Svømmehal samt i Køge Svømmeland. Foreningens klubhus er beliggende ved Herfølge Svømmehal på Scheelvej 2 i Herfølge. Herfølge Svømmehal var tidligere en offentlig svømmehal, som lukkede i 2011, hvor Køge Svømmeklub overtog driften heraf. I dagtimerne huser svømmehallen skolernes svømmeundervisning, men derudover er Herfølge Svømmehal kun for klubbens medlemmer, som altså også har svømmehold i Køge Svømmeland beliggende 7-8 km derfra.

KSK har i dag ca. 1.400 medlemmer. Svømmeklubben har hold for børn i alderen 3-16 år samt en voksenafdeling, der har forskellige hold bestående af mastersvømning, motionsvømning, vandgymnastik og voksenundervisning. Derudover tilbyder KSK også svømning for babyer i alderen 0-3 år. Svømmeklubbens konkurrenceafdeling består af flere talenthold og træningsgrupper, som alle træner flere gange om ugen, og som deltager i stævner hen over året. Klubben har to fastansatte medarbejdere på kontoret, to fuldtidsansatte trænere samt en medarbejder, der står for svømmehallens daglige drift.

Klubhusets indretning

Klubhuset ligger i forbindelse med Herfølge Svømmehal, men for at komme ind i klubhuset skal man udenfor og rundt om svømmehallen. Klubhuset er indrettet med to opholdsrum. For det første et opholdsrum indrettet med borde og stole, hvor man kan følge med i de svømmeaktiviteter, der foregår inde svømmehallen gennem et vindue. Klubhusets andet og større lokale er indrettet som mødelokale, og her er desuden placeret en sofa i et hjørne af lokalet. Klubhuset råder desuden over et kontor (hvor svømmeklubbens administration med to fastansatte, klubchef og sekretær, står til rådighed for medlemmerne i dagtimerne på hverdage), et mindre køkken samt to toiletter. Omklædnings- og bedefaciliteter findes i forbindelse med selve svømmehallen.

I forbindelse med svømmehallen findes desuden det tidligere personalerum, billetkontoret samt et rum med livredningsudstyr mv. Efter at Herfølge Svømmehal lukkede for offentlige gæster og KSK overtog driften af svømmehallen, disponerer klubben også over disse rum.

Medlemmernes benyttelse af klubhusfaciliteterne i Køge Svømmeklub

Udover de medarbejdere, der har deres arbejdsplads på kontoret eller i svømmehallen, er mange af de, der opholder sig i klubhusets opholdsrum, forældre til de børn, der går til svømmeundervisning typisk én gang om ugen.

Da jeg besøger klubhuset i KSK i Herfølge Svømmehal en mandag eftermiddag er klubhuset fyldt af forældre, søskende og bedsteforældre til de børn, der går til svømning på et af de mange børnehold. Mange forældre sidder ved bordene, hvor de har udsigt ud i svømmehallen, og hvor de kan følge med i, hvad der foregår i svømmebassinene. Nogle forældre er optaget af arbejde eller andre ting på deres lap-tops eller mobiltelefoner. Andre følger med i deres børns svømmeaktiviteter ude i svømmehallen. (Observationsbesøg, marts 2015).

I opholdsrummet er der for nylig etableret en kaffemaskine, hvor der mulighed for at købe en kop kaffe, som forældre eller andre kan nyde, mens de venter og følger med i svømmeundervisningen gennem det store vindue ind mod svømmehallen. Derudover kan forældre og søskende opholde sig på bænke langs bassinet ude i hallen. Afhængig af årstiden er der også forældre, der vælger at gå udenfor. Brugen af klubhuset er således særlig i eftermiddagstimerne på hverdage kendetegnet ved, at der er en løbende udskiftning af ventende forældre og søskende til de børn, der med en halv times interval kommer ind og ud af svømmehallen og omklædningsrummene. Og når forældrene til de mindre børn har hjulpet deres børn igennem omklædningen, kører familierne hjem igen.

I spørgeskemaundersøgelsen svarer knapt halvdelen af medlemmerne i Køge Svømmeklub, at de 'aldrig' benytter/ikke har adgang til klubhuset (46 pct.). Kun hvert fjerde medlem af svømmeklubben benytter klubhuset 'hver uge' (22 pct.) eller 'næsten hver uge' (12 pct.) (tabel 30).

Tabel 30: Medlemmernes benyttelse af foreningens klubhus i Køge Svømmeklub og hvor ofte (pct.)

Aldrig / eller har ikke adgang dertil	Sjældent	Typisk en gang om måneden	Næsten hver uge	Hver uge	Total
118	31	18	30	58	255
46,3	12,2	7,1	11,8	22,7	100,0

Dette tal er udtryk for flere ting to ting. For det første, at de børn der går til svømmeundervisning en halv time en gang om ugen kommer, svømmer, hvorefter de tager hjem igen. Nogle af dem er ikke klar over, at foreningen har et klubhus, idet det ligger bagved svømmehallens indgang, og de har givetvis heller ikke noget behov for at hænge ud bagefter, fordi de blot er på vej videre i en travl hverdag med mange gøremål. For det andet går en stor del af foreningens medlemmer til svømning i Køge Svømmehal, som er beliggende 7 km derfra, og klubhuset er følgelig ikke et sted, hvor disse medlemmer kommer. Og disse medlemmer er muligvis slet ikke klar over, at foreningen har et klubhus.

De, der benytter klubhuset ofte, er først og fremmest de børn og unge, der svømmer i klubben på et af konkurrence- eller talentholdene flere gange om ugen. Nogle af konkurrencesvømmerne kommer i klubhuset efter skoletid, inden de skal i vandet. En del af disse børn svømmer både om morgenen før skoletid og efter skoletid om eftermiddagen eller om aftenen. Ved observationsbesøget i KSK møder jeg et par af disse medlemmer.

To teen-age piger fra 'VSTP- holdet'¹⁰ kommer inden deres svømmetræning starter senere på eftermiddagen. De sætter sig i sofaen i det store mødelokale og hyggesnakker og spiser deres medbragte mad. Lidt efter kommer den enes mor og en anden mor samt klubbens næstformand. De skal holde et møde om klubbens strategi for sponsoraftaler. Jeg taler lidt med den ene piges mor, som fortæller om hendes datters travle hverdag i svømmeklubben (Observationsbesøg, marts 2015).

¹⁰ VSTP står for 'Vi der tænker positivt' og er et hold for talentsvømmere, der træner 6 dage om ugen, og nogle dage også to gange om dagen.

Denne meget forskellige brug af klubhusfaciliteterne afspejles også i medlemmernes besvarelser af spørgeskemaet. I det følgende ses der på, hvilken *betydning* medlemmerne af svømmeklubben tillægger det at have adgang til klubhusfaciliteter, samt i hvilket omfang medlemmerne er *tilfredse* med de eksisterende klubhusfaciliteter, som svømmeklubben har til rådighed hos forskellige 'typer' af svømmere i KSK.

Medlemmernes tilfredshed med klubhusfaciliteterne

Hvad angår tilfredshedsgraden blandt medlemmerne i KSK er den sammenlignet med tilfredsheden hos medlemmerne i Gentofte Svømmeklub (som blev beskrevet tidligere i dette kapitel), relativ stor. I KSK angiver lidt mere end halvdelen af medlemmerne, at de er 'meget tilfredse' eller 'tilfredse' med klubhusets faciliteter, hvilket kun var tilfældet for hvert femte medlem i Gentofte Svømmeklub (tabel 31). I modsætning til i Gentofte Svømmeklub har medlemmerne i KSK adgang til deres eget klubhus, om end det ikke er alle svømmere, der reelt set benytter klubhuset, hvis deres svømmeaktiviteter fx foregår i Køge Svømmehal. Derudover er der en markant større andel af besvarelserne i Gentofte fra konkurrencesvømmere, der svømmer flere gange om ugen end det er tilfældet for de medlemmer, der har deltaget i spørgeskemaundersøgelsen fra KSK. Og det er naturligvis på baggrund heraf vanskeligt at sammenligne tallene direkte. Tallene kan imidlertid illustrere det forhold, at omfanget af træning hos medlemmerne kan have betydning for, hvilke forhold medlemmerne tillægger betydning og tilfredshedsgraden blandt medlemmerne.

Tabel 31: Tilfredsheden med klubhusfaciliteterne blandt medlemmerne i Køge Svømmeklub samt i Gentofte Svømmeklub (pct.)

	Meget tilfredse eller tilfredse	Både og	Meget utilfredse eller utilfredse	Total
Køge Svømmeklub	79	47	19	145
	54,5	32,4	13,1	100,0
Gentofte Svømmeklub	7	8	26	41
	17,1	19,5	63,4	100,0

I forhold til medlemmernes tilfredshed med de forskellige faciliteter, som de har adgang til i klubhuset, er størstedelen af foreningens medlemmer generelt meget tilfredse med de køkken-, omklædnings- og udendørsfaciliteter, som foreningen har til rådighed. Men der er også desuden en stor del af medlemmerne, der svarer, at de 'både er tilfredse og utilfredse' med de eksisterende faciliteter i klubhuset, hvilket vi skal se lidt nærmere på i det følgende. Og endelig er det værd at hæfte sig ved, at tæt på halvdelen af medlemmerne svarer, at de 'ikke ved', om de er tilfredse eller oplever, at det er relevant for dem, hvilket kan tolkes i retning af, at de enten ikke har *kendskab* til, hvilke faciliteter foreningen råder over, eller at de aldrig kommer der, fordi de svømmer i den anden svømmehal (tabel 32). En forælder skriver fx.:

Tror ikke der findes noget klubhus, er ikke informeret her om, men det har ingen betydning, da jeg går til svømning med min datter på 5 år, så vi ville aldrig få det brugt. (Mand, 35 år)

Tabel 32: Medlemmernes tilfredshed med faciliteterne i klubhuset i Køge Svømmeklub (pct.)

	Hvor tilfreds er du med de samlingssteder og faciliteter, som du har adgang til og benytter?						Total
	Meget utilfreds	Utilfreds	Både tilfreds og utilfreds	Tilfreds	Meget tilfreds	Ved ikke/ikke relevant	
Køkkenfaciliteter i foreningens klubhus eller klublokale	3	4	19	43	3	78	150
	2,0	2,7	12,7	28,7	2,0	52,0	100,0
Foreningens adgang til omklædningsfaciliteter	4	10	25	38	6	49	132
	3,0	7,6	18,9	28,8	4,5	37,1	100,0
Udendørs faciliteter (terrasse, borde/bænke mv.)	1	12	22	29	4	56	124
	0,8	9,7	17,7	23,4	3,2	45,2	100,0

Samlingssteders betydning for medlemmerne i svømmeklubben

Analysen af medlemmernes svar i spørgeskemaet peger på, at de *funktionelle forhold*, er noget af det, som medlemmerne i KSK tillægger stor betydning. På spørgsmålet om, hvilke forhold ved deres forenings samlingssteder i klubhuset, der har størst betydning for medlemmerne i forhold til et velfungerende klubliv, angives flere forskellige forhold. Medlemmerne lægger vægt på, at de fysiske rammer skal fungere og være rene og pæne, at der er rent i svømmehallen samt i omklædningsrummene, at tingene ikke er nedslidte, samt at der er 'plads nok til alle'. Rigtig mange af medlemmernes besvarelser i KSK - og i særlig grad de yngste medlemmer under 10 år - handler herom.

Lyst, indbydende, rent og ikke nedslidt (dreng under 10 år).

Gode omklædningsforhold (dreng under 10 år).

Overordnet renlighed og nem adgang (dreng under 10 år).

Det er meget trængt i de omklædningsrum, når der er så mange, der benytter dem på en gang (pige under 10 år).

Moderne omklædningsfaciliteter, og selvfølgelig moderne redskaber (svømmehal).

At der er plads til alle (pige under 10 år).

Pænt og rent. Hygge kroge (pige under 10 år).

Eftersom det er en svømmeklub, har det stor betydning, at omklædnings og badefaciliteter er gode.

Rengøringsniveauet er under al kritik over hele linjen. Både i omklædning, brusebadsområde og i svømmebassin. Man svømmer ofte rundt i hårlokker, og der ligger plastre på bassinbunden. Øv! (mand, 55 år).

Gerne bedre køkkenforhold og en langbane. Det kunne være fedt med et styrkecenter til klubben.

Størrelse på klublokale måtte gerne blive lidt større. At noget af udendørsarealet blev overdækket og dermed kunne benyttes mere. Blev skabt en bedre forbindelse mellem indgang til klublokale og svømmehal (pige, 12 år).

En del af de mindre børns besvarelser har karakter af at være deres *forældres* vurderinger og perspektiver på de eksisterende klubhusfaciliteter og svømmehallens område, der når de følger deres børn til svømmeundervisning, er optaget af disse ting.

I overensstemmelse med, at de funktionelle forhold er vigtige for medlemmerne, tillægges det stor betydning, at der er mulighed for, at forældrene kan opholde sig i klubhuset, mens deres børn svømmer og endelig tilskrives det også betydning, at der er mulighed for at købe mad og drikke. Mad kan dog kun købes i cafeteriaet i Køge Svømmehal.

At min familie kan være der, mens jeg svømmer, så de kan se mig svømme. Der er rart at være. Der er internet (dreng under 10 år).

Et godt opholdssted for forældre, mens børnene træner, er også vigtig, da det ikke er behageligt at sidde inde i selv svømmehallen og vente (pige under 10 år).

Venteområder til forældre og søskende. Mulighed for køb af mad og fællesspisning. Mulighed for fordybelse vedrørende lektielæsning (dreng under 10 år).

At jeg har et sted at gå hen, imens jeg venter på min datter er færdig med at svømme (kvinde, 36 år)

Nye vinduer så man kan se ud i hallen. Også have mulighed for at købe lidt at drikke (pige under 10 år).

For det tredje angives samlingsstedernes betydning for det sociale samvær blandt medlemmerne i foreningen også som en afgørende faktor i medlemmernes besvarelser. Her er tilkendegivelserne meget forskellige – ikke mindst på tværs af alder.

At der er liv i klub-lokalet (pige, 12 år).

Det sociale – dvs. at mine venner er der! (dreng under 10 år).

At det er et sted man kan samles som sportsudøver og for forældrene. Vigtigt at forældrene også taler sammen. Dejligt at der er tag over hovedet, imens man venter på sit barn. Vigtigt at der er køkkenfaciliteter så man via fælles spisning kan blive mere sociale (kvinde 40 år).

At tingene fungerer, og at der er mulighed for social sammenkomst, da vi bruger rigtig meget tid her (dreng, 11 år).

Den sociale stemning (om de ansatte i klubben taler til en, om personalet på kontoret siger goddag og farvel når de går gennem klublokalet) (mand, 39 år).

Jeg er tilfreds med at vi på mit hold, kan sidde i klublokalet og sludre efter vores svømning, det dækker fint mit behov (kvinde, 70 år).

Socialt samvær blandt medlemmerne

Som det allerede er fremgået af beskrivelserne ovenfor er der stor forskel på om og i hvilket omfang medlemmerne deltager i det sociale samvær i foreningen, eller om de blot er på 'gennemrejse' i klubhuset. De forældre, der 'kommer og går' og som først og fremmest benytter klubhusets opholdsrum i ventetiden, mens deres børn svømmer, er ikke optaget af det sociale samvær i foreningen. Derimod spiller mulighederne for det sociale samvær en anden rolle for de svømmere, der kommer dagligt eller flere gange om ugen. I det følgende ses derfor lidt nærmere på, i hvilket omfang de mest idrætsaktive medlemmer deltager i foreningens sociale liv, samt hvilken betydning disse medlemmer tillægger klubhuset som fællesskabsskabende rammer i foreningen. Og der ses på, hvilke perspektiver, foreningens voksne medlemmer anlægger på det sociale samvær i foreningen.

Medlemmerne af Køge Svømmeklub er markant mere tilfredse med klubhuset eller klublokalet, end medlemmerne af Gentofte Svømmeklub er. Men det kunne tænkes at hænge sammen med, hvem der har besvaret spørgeskemaet, og især kan det antages at afhænge af, hvor ofte medlemmerne træner og kommer i foreningen. I tabel 30 er sammenligningen mellem de to klubber derfor opdelt efter, hvor ofte respondenterne træner i klubben, og tabellen viser at andelen af medlemmerne, der træner 3 om ugen eller mere, som er tilfredse med klubhuset eller klublokalet, er meget i Køge Svømmeklub end i Gentofte Svømmeklub.

Tabel 33: Andelen af medlemmerne i Køge Svømmeklub og Gentofte Svømmeklub, som er tilfredse med det klubhus eller klublokale, som foreningens medlemmer har adgang til, opdelt efter hvor ofte de træner i foreningen (pct.)

		3 eller flere gange om ugen	1 – 2 gange om ugen	Sjældnere	Alle
KØGE SVØMMEKLUB	Meget tilfredse eller tilfredse	20	58		78
		54,1%	54,2%		54,2%
	Både og	10	37		47
		27,0%	34,6%		32,6%
Meget utilfredse eller utilfredse	7	12		19	
		18,9%	11,2%		13,2%
	Total	37	107		144
		100,0%	100,0%		100,0%
GENTOFTE SVØMMEKLUB	Meget tilfredse eller tilfredse	6	1	0	7
		16,7%	50,0%	0,0%	17,5%
	Både og	8	0	0	8
		22,2%	0,0%	0,0%	20,0%
Meget utilfredse eller utilfredse	22	1	2	25	
		61,1%	50,0%	100,0%	62,5%
	Total	36	2	2	40
		100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

Ser man på, hvilke perspektiver de voksne medlemmer af svømmeklubben anlægger i forhold til et velfungerende foreningsliv i klubhuset, så handler disse også om de funktionelle forhold i klubhuset men i høj grad også om de træningsrelaterede forhold, om gode træningstider samt om klubhusets potentiale i forhold til at være samlingssted for socialt samvær og andre former for fælles aktiviteter i foreningsregi. De voksne medlemmer tillægger følgende betydning:

Omklædning, arrangementer, faciliteter for foreningens unge (fx. arrangementer der styrker sammenhold).

Et større fællesrum med nogle aktivitetsmuligheder.(36-årig mand, KSK).

Tja, størrelsen er lidt en hæmsko med mindre man kun mødes med nærmeste kammerater. Det er f.eks. svært at samles mange til et foredragsarrangement og helt umuligt til en fest for hele klubben. Det er et spørgsmål om vi voksensvømmere ville have tid til at mødes i et træningslokale i tilknytning til klubhuset, men ellers kunne man da godt ønske et mindre motionscenter, så der var mulighed for træning på andre måder end svømning også. Klubhuset er måske ikke det hyggeligste, men det fungerer, når nogen tager initiativ til at mødes til lidt snak og en kop te. Kunne ønske klubaftener med svømmefagligt indhold, men synes sjældent der er noget af interesse at komme efter i klubhuset. (46-årigt kvindeligt medlem af KSK).

Mødelokaler, hvor man kan få ro. (48-årig mand)

At have adgang til lokaler som ikke er overfyldt af kommercielt publikum (48-årigt kvindeligt medlem af KSK).

Et par af voksensvømmerne giver endvidere udtryk for, at de ikke deltager i det sociale samvær efter træningen, fordi deres træningstider ligger så sent på aftenen. Og det synes at ligge implicit i deres kommentarer, at de gerne ville deltage i 3. tredje halvleg i foreningen, hvis deres svømmetider lå tidligere end det er tilfældet.

Jeg svømmer til kl. 21.30, og det er sidste hold. Så klubhus osv. er ikke interessant. Skal bare hjem, i seng og tidlig op ☺ (43-årig kvindeligt medlem af KSK).

Det er også lidt et problem mht. brug af klubhus, at vores voksenhold har ydertidspunkterne til træning. Der er ikke meget fest og ballade tilbage efter 21.45 ... (46-årigt kvindeligt medlem af KSK).

Opsamlende bemærkninger

Svømmeklubbens klubhus er beliggende ved Herfølge Svømmehal, men klubbens aktiviteter foregår også i Køge svømmehal 7 km derfra. I klubhuset er et kontor, hvor to fastansatte medarbejdere varetager svømmeklubbens administration samt derudover to fastansatte trænere har deres daglige arbejdsplads. Derudover er benyttelsen af klubhusets faciliteter kendeteg-

net ved, at forældre og søskende til de børn, der går til svømning opholder sig i klubhuset mens deres børn svømmer. Medlemmerne af Køge Svømmeklub er optaget af de funktionelle forhold i klubhuset, dette gælder ikke mindst for de mange forældre, der benytter klubhusets faciliteter, men også de øvrige medlemmer er optaget af, at tingene skal fungere. Betydningen af det sociale samvær blandt medlemmerne i foreningens klubhus italesættes ikke i samme grad, som det var tilfældet i KKKK, Skovshoved Roklub og blandt medlemmerne i de foreninger, der har adgang til Annekset. Grunden hertil kan være de medlemstyper, der har besvaret spørgeskemaet i KSK, som er svære at sammenligne med de øvrige foreninger. Flere af de voksne medlemmer, lægger i deres besvarelser også vægt på det sociale samværs betydning i klubhuset, som dog kun finder sted i et meget begrænset omfang, hvilket skyldes de sene træningstider for de voksne medlemmer.

Gymnastikforeningen Køge Bugt

Medlemmerne af Gymnastikforeningen Køge Bugt har deltaget i spørgeskemaundersøgelsen, men der er ikke foretaget observationsbesøg i denne forening. Den følgende analyse bygger således alene på medlemmernes besvarelser af spørgeskemaet. Begrundelsen for at medtage en ekstra forening i spørgeskemaundersøgelsen var ønsket om at få en større gymnastikforening med samt at få flere besvarelser fra børn.

Gymnastikforeningen har ca. 1400 medlemmer, hvoraf knapt halvdelen er medlemmer under 12 år. Gymnastikforeningens aktiviteter foregår på flere forskellige træningssteder i Køge. For det første i det nye springcenter ved Ravensborghallen, for det andet i Boholtehallen, og for det tredje på tre af Køge Kommunes skoler: Sct. Nicolai skole, Askov skole samt Ellemarkskolen. I springhallen findes stortrampoliner, bløde springgrave, en skumgummigrav samt fasttrack. Hallen er desuden indrettet med klatretøve, balancebomme samt springseler, hvor luftfølelsen kan øves. For de yngste er der også en motorikbane i hallen. Og endelig er der et 'fullsize rytmegulv' samt gode musikfaciliteter for de rytmiske gymnastikaktiviteter.

Den nye springsal i Gymnastikforeningen Køge Bugt set fra balkonen, hvor forældre og søskende til børn, der går til gymnastik i springsalen opholder sig, mens de venter.

Da det er foreningerne selv, der har stået for distribueringen af spørgeskemaet til medlemmerne, er der usikkerhed om, hvor mange og hvilke medlemmer, der har modtaget spørgeskemaet. Men samlet set har 101 af gymnastikforeningens medlemmer besvaret spørgeskemaundersøgelsen. Heraf er hvert tredje medlem en voksen i aldersgruppen 41-60 år (33 pct.), og ligeledes kommer knapt hvert tredje besvarelse fra et medlem over 60 år (31 pct.). Den sidste tredjedel af besvarelserne fordeler sig på børn under 10 år (9 pct.), børn/unge fra 11-20 år (12 pct.) og voksne i aldersgruppen 21- 40 år (knap 16 pct. af besvarelserne).

Tabel 34. Respondenter fra Gymnastikforeningen Køge Bugt fordelt på aldersgrupper (pct.)

	10 år eller derunder	11-20 år	21-40 år	41-60 år	over 60 år	Total
N =	9	12	16	33	31	101
Pct.	8,9	11,9	15,8	32,7	30,7	100,0

Størstedelen af de medlemmer, der har deltaget i undersøgelsen, går til gymnastik 1 gang om ugen (43 pct.) eller 2 gange om ugen (29 pct.), hver femte medlem er idrætsaktiv 3 gange om ugen (21 pct.), og endelig er der 6 pct. af de medlemmer, der har deltaget i undersøgelsen, der er idrætsaktive i foreningen 4-5 gange om ugen.

Ser man på, hvor stor andelen af medlemmerne, som benytter et klubhus eller et lokale i gymnastikforeningen, samt hvor ofte medlemmerne opholder sig der, er tallene på niveau med det, vi så blandt medlemmerne i Køge Svømmeklub. I gymnastikforeningen er det kun hvert fjerde medlem, der benytter foreningens klubhus/lokale hver uge (25 pct.) eller næsten hver uge (3 pct.), hvorimod 2 ud af 3 af medlemmerne aldrig (44 pct.) eller sjældent (23 pct.) benytter foreningens klubhus/lokale. Endelig svarer hvert 20. medlem, at de typisk opholder sig i klubhuset/lokalet én gang om måneden.

På spørgsmålet om i hvilken udstrækning, medlemmerne bliver i foreningen efter træning, er det ligeledes kun hvert fjerde medlem, der svarer, at de 'altid' (8 pct.) eller 'ofte' (16 pct.) bliver i foreningen efter træningen for at tale med andre medlemmer, og knapt hvert femte medlem, der 'sometider' bliver til 3. halvleg.

Tabel 35. Andel af medlemmerne fra Gymnastikforeningen Køge Bugt, der deltager i det sociale samvær i foreningen

		Altid	Ofte	Somme tider	Sjældent	Aldrig	Ved ikke	Total
Bliver i foreningen for at tale med andre medlemmer efter træningen (3. halvleg)	N=	10	17	20	18	35	3	103
	Pct.	9,7	16,5	19,4	17,5	34,0	2,9	100,0
Deltager i foreningens sociale arrangementer (fx fester, foredrag, familiedage og julefrokoster)	N=	14	14	17	24	29	5	103
	Pct.	13,6	13,6	16,5	23,3	28,2	4,9	100,0

Og mere end halvdelen af medlemmerne svarer, at de 'sjældent' (17 pct.) eller 'aldrig' bliver i foreningen efter træning for at tale med andre medlemmer. Mere eller mindre det samme billede gør sig gældende i forhold til medlemmernes deltagelse i sociale arrangementer i gymnastikforeningen (tabel 35).

Medlemmernes tilfredshed med foreningens samlingssteder

Analysen af medlemmernes *tilfredshed* med de eksisterende samlingssteder og klubhusfaciliteter i foreningen viser imidlertid, at 3 ud 4 medlemmer er 'tilfredse eller meget tilfredse' (71 pct.) med foreningens samlingssteder. Og kun lidt mere end hvert 10. medlem er 'utilfreds eller meget utilfreds' (12 pct.). Endelig er knapt hvert sjette medlem (16 pct.) 'både tilfreds og utilfreds'. Her er således en noget større tilfredshed blandt medlemmerne i Gymnastikforeningen end i Køge Svømmeklub (54 pct.).

I analysen af medlemmernes tilfredshed med de eksisterende klubhusfaciliteter i gymnastikforeningen er der flere forhold, der springer i øjnene. For det første det forhold, at gymnastikforeningens aktiviteter foregår på mange forskellige *træningssteder*, hvilket gør, at der er stor forskel på, hvilke klubhusfaciliteter medlemmerne i foreningen har adgang til i foreningen eller er vidende om, at foreningen har adgang til. Ligesom det var tilfældet i Køge Svømmeklub, hvor der er svømmeaktiviteter i to haller, der ligger langt væk fra hinanden, foregår der aktiviteter flere forskellige steder, og det er ikke nødvendigvis alle medlemmer, der er klar over, hvilke faciliteter, foreningen råder over eller har adgang til. Og afhængig af disse forskellige lokaliteter (fx i springcentret eller på en af skolerne) er der stor forskel på, hvad medlemmerne svarer på baggrund af, når de tilkendegiver deres tilfredshed henholdsvis utilfredshed med faciliteterne. For det andet synes mange af medlemmerne at vurdere deres tilfredshed med *træningsstederne* fremfor de samlingssteder i form af opholdsrum, foreningen har adgang til udover hallerne. Dette var i en vis udstrækning også tilfældet i Køge Svømmeklub. Nedenstående kommentarer illustrerer dette forhold:

Mit holds aktivitet i foreningen foregår med undtagelse af julefrokosten i gymnastiklokaler lokaler, der tilhører en folkeskole. Derfor har det været svært at udfylde skemaerne, da I hele tiden refererer til et klubhus eller klublokale (70-årig mand, Gymnastikforeningen Køge Bugt).

I forhold til etablering af det nye springcenter ved Ravensborghallen er der blandt mange af medlemmerne en stor begejstring, og disse medlemmer beskriver på forskellig vis den betydning det har fået for foreningen og dem selv som medlemmer, både i forhold til kvaliteten i de idrætslige aktiviteter som det sociale samvær i foreningen. Og de funktionelle forhold i den nye springsal fylder en væsentlig del af besvarelserne.

Det springcenter, som Køge Kommune har bygget ved Ravensborghallen, er i en klasse for sig selv. Det var afgørende for, at jeg selv (og vores tre børn) nu er startet til gymnastik. (41 årig mand, Gymnastikforeningen Køge Bugt).

Blandt medlemmerne i Gymnastikforeningen Køge Bugt lægges der meget stor vægt på de fysiske og funktionelle forholds betydning for et velfungerende klubliv. Der er rigtig mange

medlemmer, der på spørgsmålet om, hvilke forhold ved foreningens samlingssteder (klubhus/klublokaler o. lign.), der har størst betydning for dem i forhold til et velfungerende klubliv, tilkendegiver, at *træningsstedernes* funktionelle indretning er det allervigtigste for dem, samt at der er rene og lækre bedefaciliteter mv.

Jeg synes, det er vores træningsfaciliteter, der har størst betydning for klubben (18 årig mand, Gymnastikforeningen Køge Bugt).

Først og fremmest gode idrætsfaciliteter. Det er værdifuldt at have adgang til fællesarealer, hvor man kan sidde med kammerater og snakke efter træning. (49-årig mand, Gymnastikforeningen Køge Bugt).

Gode redskaber og forhold i hallen (pige under 10 år, Gymnastikforeningen Køge Bugt).

Fleksibel adgang til lokalerne og redskaberne (42-årig mand, Gymnastikforeningen Køge Bugt).

Jeg er tilfreds, hvis bare det lokale, jeg udøver aktiviteten er god. Kort sagt, kan jeg dyrke gymnastik. (60-årig mand, Gymnastikforeningen Køge Bugt).

Det er vigtigt, at der i de haller, hvor vi laver gymnastik, er mulighed for at mødes efterfølgende over en kop kaffe eller en øl/vand. Benytter sjældent klubhuset, da det sociale liv foregår i hallerne, hvor vi laver vores gymnastik. Så intet specifikt ønske om nye faciliteter i klubhus. (67-årig mand, Gymnastikforeningen Køge Bugt).

Derudover tillægger mange af medlemmerne muligheden for at få en kop kaffe og noget at spise efter træningen betydning.

Jeg underviser på 9. år et hold M/Ker - 110 stk. i Ravnsborghallen, Køge. Hallen har et fint musikanlæg, meget hjælpsomme og flinke medarbejdere, og benytter cafeteria 2 gange om året, hvor cafeteria leverer smørrebrød, som gymnasterne har bestilt. Jeg er fuldt ud tilfreds med ordningen, og har ingen klager. (74-årig kvinde, Gymnastikforeningen Køge Bugt).

Det har stor betydning for klubbens kultur bæring, at der er mulighed for at mødes før og efter træning. Derudover også mulighed for at samles til sociale arrangementer i øvrigt. Det vil formentligt udvirke et bredere sammenhold, samt øge indsigt omkring øvrige hold og medlemmer, samt ikke mindst fremme dialog mellem Foreningens Instruktører og Bestyrelse. (58-årig mand, Gymnastikforeningen Køge Bugt).

Andre medlemmer ønsker sig separate opholdsrum ved springcentret eller mindre mødelokaler, hvor trænerne kan samle gymnasterne, eller hvor der kan foregå andre aktiviteter, som ikke forstyrrer de aktiviteter, der foregår i springsalen.

Det kunne være super rart med et møde lokale for sig selv, her forstyrrer man dem, der har møde, når man skal noget i køkkenet. Så mødelokale for sig selv, køkken for sig, opholds rum for sig selv (47-årig kvinde, Gymnastikforeningen Køge Bugt).

Derover italesættes et 'forældrebehov' – ligesom det var tilfældet i Køge Svømmeklub - i forhold til steder, hvor forældrene kan hænge ud, mens børnene er til gymnastik.

Flere stole, borde og bænke, når man som forældre sidder og kigger på, at børnene laver gymnastik og svømmer. At ens børn, som selv kører til sport, kunne registreres, når de ankommer/forlader klubben, og der så blev sendt en sms til min tlf. Altså et system lidt ala forældre-intra i skolerne. (40-årig kvinde, Gymnastikforeningen Køge Bugt).

Og endelig fylder rengøringsstandarderne på skolerne og i hallerne også meget blandt medlemmernes besvarelser, hvilket de tillægger stor betydning i forhold til et velfungerende klubliv.

Omkædningsrum er ulækre og lugter i Boholtehallen. Klublokale er for småt og køkkenfaciliteter for dårlige til et hold på 26. (26-årig kvinde Gymnastikforeningen Køge Bugt)

Bedre bade/omklædningsfaciliteter fx krog til håndklæde i badet.

Velfungerende og rene omklædningsfaciliteter. Et servicepersonale som forstår deres arbejdsopgave og efterlever den. Et altid velfungerende og up to date lydanlæg. Rene træningsområder som er forberedt til pgl. idræt. (55-årig mand, Gymnastikforeningen Køge Bugt).

Rent og sobert samlingssted, det er ikke altid tilfældet, når man gør gymnastik på en skoles gymnastiksal. (70-årig mand, Gymnastikforeningen Køge Bugt).

Bedre rengøringsniveau i de gymnastiksale der stilles til rådighed på kommunens skoler. At brusebade fungerer og kan levere varmt vand. (65-årig mand)

Nogle af de forhold, som medlemmerne nævner, er at de er meget utilfredse med i foreningen udover rengøringsstandarderne flere steder, handler om indgangen til det nye springcenter, både i forhold til dets funktionalitet og sikkerhedsrisiko.

Ved Ravnsborghallen mangler der færdiggørelse af anlægget, herunder: asfaltering af den nuværende (ubrugelige) grus-parkering, fliser til indgangen, så man ikke går i mudder til og fra parkeringspladsen, belysning af ude-arealerne. Når det er på plads, er alt godt. (41 årig mand, Gymnastikforeningen Køge Bugt).

Bedre adgangsforhold, hvor men ikke risikerer at komme til skade, når man skal til og fra træning. Belysning og belægning er uforsvarlige til springcenteret. Så de unge mennesker ikke kommer til skade, ligesom forældrene ikke kommer til skade. (pige under 10 år, Gymnastikforeningen Køge Bugt).

Opsamlende bemærkninger

Størstedelen af medlemmerne af Gymnastikforeningen Køge Bugt benytter ikke foreningens klublokale i særlig høj grad. Men det synes imidlertid ikke at være et udtryk for, at medlemmerne er meget utilfredse med de eksisterende klubhusfaciliteter, med enkelte undtagelser på skolerne og i forhold til adgangsvejen til foreningens nye springcenter ved Ravnsborghallen. Størst betydning for medlemmerne har udformningen af de steder, hvor gymnastikaktiviteterne foregår. Her kommer mange af medlemmerne med stor ros til udformningen af det nye springcenter. Men der er blandt medlemmerne en blandet tilfredshed med omklædningsfaciliteterne på de lokale skoler, hvor de idrætslige aktiviteter foregår. Dette er meget i tråd med det primære fokus på de funktionelle og hygiejniske forhold i Køge Svømmeklub, som medlemmerne er meget optagede af og tillægger dette særdeles afgørende betydning.

Tåstrup Idræts Klub

Tåstrup Idræts Klub (TIK) i Høje-Taastrup Kommune er en paraplyforening med i alt 3.220 medlemmer fordelt på 16 selvstændige TIK-foreninger¹¹. Disse foreninger deles om TIK klubhuset, som er beliggende i umiddelbar tilknytning til Taastrup Idræts Center, Taastrup Svømmehal samt idrætsanlægget omkring idrætshallerne ved Parkvej 78.

Klubhuset har en vigtig social funktion og fungerer som samlingssted for de foreningsmedlemmer, der går til aktiviteter i Tåstrup Idrætscenter (TIC). Særlig i dagtimerne på hverdage (mellem 10.00 og 14.00) kommer en stor del af TIK foreningernes medlemmer i klubhuset før eller efter at have deltaget i de forskellige idrætsaktiviteter, som foregår i Tåstrup Idrætscenter eller svømmehallen i umiddelbar nærhed¹². Kl. 14.00 lukker klubhuset, hvorefter det åbner igen kl. 18.30, når de øvrige TIK-klubber tager huset i anvendelse i aften timerne. Klubhuset er således ikke tilgængeligt for de børn og unge, der dyrker idræt om eftermiddagen i tidsrummet 14.00-18.30.

Klubhuset bestyres af et klubhusudvalg, der består af seks medlemmer, som vælges på TIK's generalforsamling. Klubhuset bruges som samlingssted for medlemmer af TIK foreningerne, men også andre foreninger, som er godkendt af kommunens folkeoplysningsudvalg kan komme i huset. Klubhuset anvendes også ved idrætslige sammenkomster i afdelingerne og klubben. Den forening, der benytter klubhuset mest er TIK Veteransport, hvis medlemmer opholder sig i klubhuset på alle hverdage i tidsrummet 10.00-14.00

Klubhusets indretning

Klubhuset er indrettet med et kontor, som er bemandet med en sekretær, der står til rådighed for medlemmerne i dagtimerne mellem 9.00 og 12.30. Derudover indeholder klubhuset et stort cafélignende opholdsrum samt et køkken med åbning ind mod det store opholdsrum,

¹¹ TIK Badminton, TIK Bordtennis, TIK Bowling, TIK Bueskydning, TIK Gymnastik, TIK Håndbold, TIK Jui-Jitsu, TIK Judu, TIK Karate, TIK KravMaga, TIK Løberne, TIK Motionscykling, TIK Tennis, TIK Triathlon, TIK Veteransport og TIK Volley.

¹² Som medlem i TIK Veteransport kan medlemmerne deltage i en bred vifte af idrætsaktiviteter: Golf, yoga, bowls, volley, boccia, zumba, motion, fitness, krocket, stavgang, petanque, bootcamp, svømning, bordtennis, minitennis, vandgymnastik samt stolehold. Nogle af disse tilbud indeholder kørselsmulighed for særlige grupper af ældre/handicappede

hvor frivillige fra foreningerne står for salg af drikkevarer, franskbrødsadder og snacks. Desuden rummer klubhuset to separate mødelokaler, toiletter og garderobe samt et rum til opbevaring af redskaber, og hvor alle TIK foreningerne har adgang til et skab til opbevaring af udstyr mv.

Det store cafélignende opholdsrum kan rumme op til 150 mennesker og er indrettet med forskellige typer af møblement, spiseborde og stole samt sofagrupper. I forbindelse med opholdsrummet er der desuden et mindre rum med et billardbord. Her fremlægges alle mulige former for informationsmateriale om de eksisterende klubtilbud og særlige arrangementer mv. frem på billardbordet, som medlemmerne kan informere sig om og tilmelde sig.

Klubhusets brugere og anvendelse af klubhusfaciliteterne

Klubhuset er for medlemmer af TIK foreningerne, men man behøver ikke at være medlem af TIK for at komme og drikke en kop kaffe i huset, når der er åbent. Men størstedelen af de medlemmer, der bruger og opholder sig mest i klubhuset på Parkvej 88, er medlemmer, der går til idræt og motion i TIK Veteransport (med knap 1000 medlemmer) eller i TIK Gymnastik. Det er i høj grad også de ældre medlemmer af TIK (60+ere), der har besvaret spørgeskemaet i medlemsundersøgelsen. Om aftenen er det frivillige fra de øvrige TIK foreninger, som står for salget af øl og vand i baren/køkkenet.

Udover den daglige brug af klubhuset før og efter de idrætslige aktiviteter foregår der mange andre former for arrangementer for de forskellige afdelinger i klubhuset. TIK arrangerer fester og tilbagevendende arrangementer på tværs af TIK foreningerne, bl.a. arrangeres der hvert år en fælles Sankt Hans fest og et årligt cykelløb. Klubhuset lejes ikke længere ud til private fester, hvilket man tidligere har gjort. Afdelings- og bestyrelsesmøder for TIK foreningerne foregår i klubhusets mødelokaler og bookes hos sekretæren på TIK's kontor i klubhuset.

539 TIK medlemmer har besvaret spørgeskemaet¹³, heraf går over halvdelen til idræt og motion i TIK Veteransport (57 pct.), knap 1 ud af 3 er medlem af TIK Gymnastik (29 pct.), 5 pct. af besvarelserne er fra TIK Motionscykling, og endelig er knap 3 pct. medlemmer af TIK Bueskydning og 2 pct. af TIK Badminton (tabel 36).

¹³ Således udgør respondenterne fra TIK 34 pct. af alle respondenterne i undersøgelsen på tværs af de tre kommuner.

Tabel 36. Fordelingen af besvarelserne af spørgeskemaet fra TIK på foreningens afdelinger

	Hvilken afdeling af Taastrup Idræts Klub tilhører medlemmer af foreningen?	
	N =	Procent
TIK Badminton	11	2,1
TIK Bordtennis	1	,2
TIK Bowling	6	1,1
TIK Bueskydning	15	2,8
TIK Gymnastik	156	29,1
TIK Håndbold	1	,2
TIK Løberne	5	,9
TIK Motionscykling	27	5,0
TIK Tennis	5	,9
TIK Veteransport	307	57,3
TIK Volley	2	,4
Total	536	100,0

2 ud af 3 af respondenterne fra TIK er kvinder (69 pct.). Aldersmæssigt kommer de fleste besvarelser fra de ældre medlemmer, og meget få besvarelser fra de yngste medlemmer (børn og unge). Som det fremgår af tabel 34 nedenfor, er 8 ud af 10 af de medlemmer fra TIK, der har besvaret spørgeskemaet, over 60 år, lidt mere end hver tiende er i alderen 41 til 60 år, mens børn og unge udgør mindre end 5 pct. af besvarelserne (tabel 37).

Tabel 37. Aldersfordelingen blandt TIK medlemmer, der har deltaget i spørgeskemaundersøgelsen

	10 år eller derunder	11-20 år	21-40 år	41-60 år	over 60 år	Total
N=	7	13	19	46	330	415
Pct.	1,7	3,1	4,6	11,1	79,5	100,0

Lidt mere end halvdelen af de medlemmer, der har besvaret spørgeskemaet, benytter klubhuset eller et andet lokale 'hver uge' (46 pct.) eller 'næsten hver uge' (9 pct.), mens ca. hvert tredje medlem enten 'sjældent' (17 pct.) opholder sig i foreningens klubhus eller klublokale eller 'aldrig gør/ ikke har adgang dertil' (18 pct.) (tabel 38).

Tabel 38. Andel af Taastrup Idræts Klub medlemmer som benytter et klubhus eller et lokale, og hvor ofte de gør det (pct.)

	Aldrig / eller har ikke adgang dertil	Sjældent	Typisk en gang om måneden	Næsten hver uge	Hver uge	Aldrig / eller har ikke adgang dertil
N=	86	81	46	43	221	477
Pct.	18,0	17,0	9,6	9,0	46,3	100,0

Det sociale samvær på tværs af medlemmer og afdelinger i TIK

Ved observationsbesøget i klubhuset en hverdagsformiddag hersker der en hyggelig og hjemlig atmosfære blandt TIK Veteransports medlemmer, som er nogle af de mest flittige brugere af klubhusfaciliteterne. Stedet er tydeligvis et socialt mødested for de ældre medlemmer, hvor mange søger meningsfuldt samvær med andre medlemmer på tværs af de idrætslige aktiviteter, der foregår i TIK. En 70-årig mand, som kommer i klubhuset næsten hver dag efter at have dyrket motion i Veteransport giver udtryk for den tryghed og det fællesskab, der for ham er forbundet med samværet i TIK klubhus. "Jeg synes, at klubhuset er et alletiders sted. Man bliver forvirret, hvis man bare går ind i idrætshallerne, det er nogle store idrætshaller, hvor der er nogle store rum, hvor de render rundt og står og laver spjæt og gymnastik og spiller badminton og ting og sager(...) Jeg kommer her, når jeg har været til motion, så sætter jeg mig her og får en ostemad og en kop kaffe og snakker med folk" (Observationsbesøg, marts 2015).

Ved observationsbesøg i klubhuset på Parkvej falder jeg også i snak med en anden mand, som står for det, han kalder Snegleholdet, et stavgangshold i TIK Veteransport. Han fortæller:

"Vi kalder os for snegleholdet. Jeg er ene mand, og der er tolv damer. Vi er et halvt hundrede stykker, der går til sneglegang. Vi er gennemgående en 23-25 hver gang, vi går. To gange om ugen. (...) Der er uanede muligheder, når vi går, men vi starter her (Parkvej 88) og ender her. Men lige gyldigt, hvor vi går, så tager det kun en time. De ture, jeg går, de tager nøjagtigt en time. Men 'hurtig-holdet' går 5 kvarter, og de går 6-7 km." Jeg spørger hvor mange fra holdet, der går med over i TIK klubhuset efter stavgangstræningen. "Fra stavgangsholdene, der går de næsten alle sammen med, men motionsholdene, det er ikke alle der går med". (Observation, marts 2015).

Medlemmernes besvarelser af spørgeskemaet vidner også om, at en stor del af TIK (især blandt TIK veteransports medlemmer) er meget velfornøjede ved det samvær, som klubhuset danner rammen om. Kommentarerne vidner om, at mange af de ældre tager aktiv del i det frivillige arbejde i form af tilberedning af kaffe og ostemadder og salg heraf mv. Medlemmerne skriver bl.a.:

Det har stor betydning for fællesskabet (70 årig, mand, TIK).

Det sociale samvær er guld værd for især os pensionister, i Veteransport er vi over 900 medlemmer 60+, og her er vores klubhus uundværligt, der er 40 damer, der på skift passer cafeen, har selv været passer i 9 år, men på grund af alder -årgang 35 - er jeg stoppet. Og mange af medlemmerne kommer flere gange om ugen og snakken går, og der er altid fyldt op (80 årig kvinde, TIK).

Det har for mig størst betydning, at der er muligheder for at mødes efter træning og kampe til en hyggesnak på tværs og der er et sted, der kan sidde med en kop kaffe eller lignende, det er også vigtigt, at der er gode badefaciliteter. Alle disse muligheder har vi i Taastrup idrætscenter for mig fuld tilfreds (70-årig kvinde, TIK).

Veteransports mulighed for at kunne benytte TIK's fælles klubhus hver dag, hvor vi har aktiviteter i hallen/svømmehallen/udendørs aktiviteter, er en af de væsentlige faktorer i Veteransports succes i forhold til medlemmerne. Det giver en mulighed for et socialt, givende samvær, tid til en snak, lære hinanden at kende, stifte nye bekendtskaber, få nye venner. Her ligger alt nyt informationsmateriale, du behøver ikke at gå på nettet for at hente det - og heller ikke alle informationer bliver sat ind på vores hjemmeside. Veteransport har 46 frivillige hjælpere i klubhuset + bestyrelsen. Samtidig med at der skal laves kaffe/te smøres ostemad/rullepølse m.m., ligger der et stykke arbejde i at modtage alle de forskellige tilmeldinger og betalinger til diverse arrangementer, som er i årets løb. Flere har en opgave med forskellige indkøb til klubhusets daglige forbrug af friske varer. (60-årig kvinde).

En stor del af medlemmerne tillægger altså klubhuset stor betydning for det sociale samvær i foreningen. Men udover det sociale samvær er der blandt de medlemmer, der tillægger det at have adgang til et klubhus 'meget stor betydning', flere, der begrundet deres svar med, at det sociale samvær i klubhuset også har betydning for, at de overhovedet er idrætsaktive.

Uden klubhus med mulighed for socialt samvær var jeg ikke kommet videre med gymnastik, da jeg ikke havde dyrket det før 60 år. (medlem af TIK)

Uden adgang til klublokale var jeg ikke fortsat med gymnastik, da jeg måtte have det sociale tilbud som gulerod (80 årig kvinde, TIK.)

Det sociale samvær i klubhuset er desuden tæt forbundet med muligheden for, at medlemmerne kan få lidt at spise og drikke efter træningen.

At der er mulighed for at købe kaffe, vand og lidt mad, samt kunne sidde lidt og slappe af efter aktiviteten (60-årig kvinde, TIK).

Det er hyggeligt at mødes efter træning over en kop kaffe eller andet og hygge inden man tager hjem. Det sociale er en stor del af at være en del af en idrætsforening. (medlem af TIK)

De grupper/aktiviteter, jeg benytter, ligger ikke i forbindelse med klubhus eller idrætsanlægget, men andre steder i byen, og til f.eks. bowling er der tilknyttet en bar og en restaurant, hvor vi "hænger ud" en gang i mellem. Men der er selvfølgelig fællesmøder i klubregi i selve klubhuset, og det fungerer godt. (medlem af TIK)

Nogle medlemmer nævner eksplicit de forskelle, der er i brugen af klubhuset i forhold til brugernes forskellige aldersgrupper i foreningerne. Og endvidere nævnes det forhold, at man ikke længere kan leje klubhuset til private arrangementer, hvilket man tidligere kunne. Det betyder bl.a., at klubhuset ofte står tomt i weekenderne.

Et klublokale skal være et hyggeligt sted, hvor man kan mødes efter træning. De unge har behov for flade ud/falde ned efter træning. De ældre har nok mest lyst til den traditionelle

3. halvleg. TIK's klubhus kunne man en gang leje som selskabslokale. Det var rigtig godt. Men det fik cafebestyreren desværre ødelagt. Noget med misundelse og spiritusbevilling, så vidt jeg har forstået. Men det er godt, hvis man også kan bruge klubhuse til udlejning, så de ikke bare står tomme i weekenderne. (40-årig kvinde, TIK)

Der er dog også nogle af de ældre medlemmer, der giver udtryk for, at de ikke tillægger klubhuset betydning, og at de ikke bruger det.

Har ingen betydning for mig, da jeg altid tager direkte hjem (70-årig kvinde, TIK).

Medlemmernes tilfredshed med samlingssteder i klubhus og lokale

Som et samlet hele er medlemmerne i TIK godt tilfredse med de eksisterende klubhusfaciliteter. Og som det fremgår af tabellen neden for tilkendegiver 8 ud af 10 medlemmer, at de er 'meget tilfredse' (48 pct.) eller 'tilfredse' (34 pct.) med de eksisterende samlingssteder og faciliteter i TIK klubhuset (tabel 39).

Jeg er gennemgående meget tilfreds med de faciliteter, der findes i Veteransport og bruger klubhuset rigtig tit (70-årig kvinde).

Tabel 39. Medlemmernes tilfredshed med de samlingssteder og faciliteter, som de har adgang til og benytter i TIK (pct.)

		Meget utilfreds	Utilfreds	Både tilfreds og utilfreds	Tilfreds	Meget tilfreds	Ved ikke/ikke relevant	Total
Klubhus	N=	15	2	11	138	195	48	409
	Pct.	3,7	0,5	2,7	33,7	47,7	11,7	100,0
Klublokale	N=	12	5	14	127	99	97	354
	Pct.	3,4	1,4	4,0	35,9	28,0	27,4	100,0

Analysen viser imidlertid også, at der er forskel på tilfredshedsgraden, når man tilfredsheden hos de medlemmer, der anvender TIK klubhuset på Parkvej og de øvrige lokaler, som nogle af TIK foreningerne har adgang til på skoler mv. og som er beliggende et stykke væk fra Tåstrup Idrætscenter, hvor de fleste idrætsaktiviteter foregår. Hvad tilfredsheden med disse lokaler angår, er den noget mindre. Her er det kun knap 2 ud af 3 medlemmer, der er meget tilfredse (28 pct.) eller tilfredse (35 pct.), og her svarer knapt hvert tredje medlem, at de 'ikke ved det', eller at det 'ikke er relevant' (27 pct.). Således er der også forskel på tilfredsheden blandt medlemmerne fra de forskellige TIK foreninger (tabel 40).

Tabel 40. Medlemmernes tilfredshed med de samlingssteder og klubhusfaciliteter, som de har adgang til og benytter i TIK foreningerne

		Meget utilfreds	Utilfreds	Både tilfreds og utilfreds	Tilfreds	Meget tilfreds	Ved ikke/ikke relevant	Total
TIK Veteransport	N=	7	2	4	86	68	44	211
	Pct.	3,3	,9	1,9	40,8	32,2	20,9	100,0
TIK Gymnastik	N=	3	0	3	28	22	42	98
	Pct.	3,1	0,0	3,1	28,6	22,4	42,9	100,0
TIK Bueskydning	N=	1	3	4	1	2	1	12
	Pct.	8,3	25,0	33,3	8,3	16,7	8,3	100,0
Motionscykling	N=	1	0	2	5	2	3	13
	Pct.	7,7	0,0	15,4	38,5	15,4	23,1	100,0

Utilfredsheden blandt medlemmerne kan handle om flere forhold. For det første klubhusets fysiske beliggenhed i forhold til de steder, hvor idrætsaktiviteterne foregår, for det andet klubhusets begrænsede åbningstider om eftermiddagen (og senere om aftenen), og endelig en oplevelse af en manglende forståelse for medlemmernes behov.

I TIK Gymnastik svarer knapt halvdelen af medlemmerne, at de ikke ved eller det ikke er relevant for dem, hvor tilfredse de er. Hvilket enten kan tilskrives manglende kendskab til klubhuset eller manglende 'interesse' i at benytte klubhuset. I TIK Bue, hvorfra kun 12 medlemmer har deltaget i undersøgelsen, er 3 ud af 12 medlemmer utilfredse med klubhusfaciliteterne, og 4 ud af 12 medlemmer er 'både tilfredse og utilfredse'.

Nogle af de medlemmer, der sjældent eller aldrig benytter klubhuset, begrundede dette med, at det ligger for langt væk fra de lokaliteter, hvor de idrætslige aktiviteter foregår. Medlemmerne uddyber dette på følgende vis:

TIK Bueskydning "bor" ikke sammen med resten af TIK, hvilket er meget utilfredsstillende for klubben som helhed. Desværre er der ikke accept for, at man i bueskydning har brug for 24 timers rådighed over sine træningsfaciliteter.

At klubhuset har åbent, når der er træning i hallerne! (50 årig mand)

De grupper/aktiviteter, jeg benytter, ligger ikke i forbindelse med klubhuset eller idrætsanlægget, men andre steder i byen, og til f.eks. bowling er der tilknyttet en bar og en restaurant, hvor vi "hænger ud" en gang i mellem. Men der er selvfølgelig fællesmøder i klubregi i selve klubhuset, og det fungerer godt (60 årig mand, TIK).

Klubben ligger ikke der, hvor sønnen træner, derfor benyttes det aldrig (11 årig dreng, TIK).

Det sociale liv er vigtigt for en klub. Men vi er aldrig ved samlingsstedet, da vores hold er på en skole og ikke ved klubhuset (30 årig kvinde i TIK).

At klubhuset/lokaler ligger tættere på/ved siden af det sted, hvor der udøves gymnastik. Der er lang vej fra Thorstorp skolen til TIK's klublokaler på Parkvej.

Klubhuset skal ligge i umiddelbar nærhed af træningscenteret. (50 årig kvinde i TIK)

Mange medlemmer beskriver altså afstanden som en væsentlig barriere i forhold til at benytte klubhusets faciliteter. Medlemmerne nævner desuden nogle konkrete udfordringer, der er forbundet med ikke at have adgang til klubhusfaciliteter tæt på de idrætslige aktiviteter. Medlemmerne efterspørger adgang til toiletter, der ligger tættere på. På spørgsmålet om, hvilke forhold ved foreningens samlingssteder (klubhus/klublokaler o. lign.), der har størst betydning for dem i forhold til et velfungerende klubliv, svarer de bl.a.:

Mulighed for at komme på toilettet, uden at man skal gå en kilometer først. Mulighed for at købe mad (70-årig kvinde, TIK).

At der er plads til at træne og også holde pauser. Indendørs er det rart, der er vand og toiletforhold vi kan komme til. Udendørs har vi gode forhold for både skytter og forældre, dog er der ikke vand eller toilet, der har vi kun en nærliggende børneinstitution, vi måske kan låse os ind i (40-årig kvinde, TIK).

Klubhusets fysiske beliggenhed er således en væsentlig dimension for klubhusets brugere og deres benyttelse heraf. Og klubhusets kontekstuelle beliggenhed har afgørende betydning for foreningernes medlemmer i forhold til om klubhuset benyttes eller ej.

Hvis vi havde ligget en kilometer væk, så ville der ikke komme særlig mange. (Underviser i TIK Veteransport, Observationsbesøg i klubhuset, marts 2015).

Klubhuset ligger i forbindelse med hallerne. Det har betydning for, at vi ofte går derover og drikker kaffe efter gymnastik. Der er frivillige kaffedamer tilknyttet, så man kan få kaffe/te, vand, slik og franskbrødsmed med ost og pålæg. Klubhuset er uundværligt for det daglige, sociale liv i foreningen (70 årig kvinde, TIK).

Tilfredsheden blandt medlemmerne af de TIK foreninger, der først og fremmest kommer i klubhuset på Parkvej (Veteransport og TIK Gymnastik), fordi de træner tæt på, er større end det er tilfældet for de TIK foreninger, der træner andre steder og som låner lokaler, fx på en skole (hvilket gælder for TIK Bue).

Tabel 41. Medlemmernes tilfredshed med de samlingssteder og faciliteter, som de har adgang til og benytter i TIK

		Meget utilfreds	Utilfreds	Både tilfreds og utilfreds	Tilfreds	Meget tilfreds	Ved ikke/ikke relevant	Total
Køkkenfaciliteter i foreningens klubhus eller klublokale	N=	6	5	19	142	76	134	382
	Pct.	1,6	1,3	5,0	37,2	19,9	35,1	100,0
Omklædningsrum i klubhus eller klublokale	N=	6	10	27	90	46	149	328
	Pct.	1,8	3,0	8,2	27,4	14,0	45,4	100,0
Udendørs opholdsmuligheder (terrasse, borde/bænke mv.)	N=	5	4	31	151	66	113	370
	Pct.	1,4	1,1	8,4	40,8	17,8	30,5	100,0

Medlemmernes tilfredshed med de faciliteter, klubhuset er indrettet med (køkkenfaciliteter, omklædningsrum samt udendørs opholdsmuligheder), er stor for størstedelen af medlemmerne, jf. tabel 38 ovenfor. Men det skal dog bemærkes, at ca. hver tredje (30 til 45 pct.) angiver, 'ved ikke' eller 'ikke relevant' ved disse spørgsmål, hvilket må tilskrives ovenstående perspektiver i forhold til den andel af medlemmerne, der anvender eller har kendskab til faciliteterne.

Opsamlende bemærkninger

Det fælles klubhus, som 16 selvstændige TIK foreninger deles om adgangen til, danner rammen om en del socialt samvær blandt medlemmerne på tværs af de forskellige TIK foreninger. Medlemmerne af TIK Veteransport og TIK Gymnastik er nogle af de mest flittige brugere af klubhusets faciliteter. For disse medlemmer fungerer klubhuset først og fremmest som en café, hvor medlemmerne kommer efter træningen på de forskellige hold, der foregår i Tåstrup Idrætscenter, får sig en kop kaffe og en ostemad og en snak med de andre (ældre) medlemmer. Klubhusets betydning for det sociale samvær blandt de yngre medlemmer af TIK kan ikke belyses i samme grad, idet de medlemmer af TIK, der har deltaget i spørgeskemaundersøgelsen, fortrinsvist er 60+erne.

Skydebane Vest

På området ved Skydebane Vest beliggende i Høje Tåstrup har følgende fire jagt- og skytteforeninger til huse: 1) Hedehusene-Fløng Jagtforening, 2) Fløng Hedehusene Skytteforening, 3) Reerslev skytteforening og Idrætsforening samt 4) Tåstrup Jagtklub. De fire foreninger er meget forskellige, både hvad angår de fysiske faciliteter, som foreningerne har til rådighed men også i forhold til den 'foreningskultur', der kendetegner foreningerne og deres medlemmer. I denne undersøgelse deltager kun de første tre foreninger i medlemsundersøgelsen. Fløng Hedehusene Jagtforening er med et medlemstal på ca. 250-300 medlemmer den største af foreningerne, Fløng Hedehusene Skytteforening er med sine ca. 100 medlemmer den

næststørste og Reerslev skytteforening er med sine ca. 50 medlemmer den mindste af de tre foreninger.

Da jeg står af bussen ved Rockwool fabrikken i Hedehusene lidt i seks onsdag aften hører jeg ikke kun bilerne fra Holbækmotorvejen få hundrede meter derfra, men også en byge af kraftige skud. Jeg behøver ikke at orientere mig yderligere på kortet men kan nøjes med at gå efter lyden. På vej ned ad grusstien under togbanen overhales jeg af store biler, og for enden af vejen får jeg øje på medlemmerne af jagt- og skytteforeningerne, der slæber deres riffel- og jagtudstyr ind på området. En gruppe mænd med horeværn står i kø ved indgangen til skydebaneområdet, hvor der er riffelindsydning i dag fra kl. 18-21. Jeg spørger om vej til jagtforeningens klubhus og får at vide, at jeg skal længere ned ad grusstien langs skydebanen, dvs. forbi skiltet med 'adgang forbudt, når der skydes'. Forsigtigt bevæger jeg mig i retning af Hedehusene-Fløng Jagtforenings klubhus ad stien langs med jernbanen, mens skuddene nu lyder endnu højere om ørerne på mig. (Observation ved Skydebane Vest, april 2015).

Klubhusfaciliteterne ved Skydebane Vest

Hedehusene-Fløng Jagtforening har deres eget klubhus beliggende i den ene ende af skydebanen, mens Fløng Hedehusene Skytteforening og Reerslev Skytte- og Idrætsforening deler et klubhus i den anden ende af området ved Skydebane Vest.

Klubhuset i Hedehusene-Fløng Jagtforening er et stort rødt murstenshus med en stor terrasse foran ud mod skydebanerne. Det er medlemmerne selv, der har bygget klubhuset for år tilbage. Høje-Taastrup Kommune har finansieret og stillet materialerne til rådighed, mens medlemmerne har lagt arbejds kræfterne og mandetimerne i at bygge det. Klubhuset indeholder først og fremmest en stor og rummelig opholdsstue, hvor der er god plads til, at medlemmerne kan slå sig ned for at få noget at drikke og spise ved de lange rækker af borde samt en café, hvor man kan købe lidt af hvert. I den anden ende af denne cafélignende opholdsstue hænger et stort diaslærred samt en samling af foreningens medaljer og jagttrofæer, som præger udsmykningen af det højloftede rum.

Caféen er udelukkende drevet af frivillige, og har åbent hver tirsdag og onsdag aften i det tidsrum, hvor der skydes. Derudover indeholder klubhuset et kontor med åbning ud til entréen. Det er her medlemmerne står i kø for at indskrive sig til en tur på skydebanen. Og endelig rummer klubhuset et større redskabsrum med et aflåst skab til geværer mv.

Det store opholdsrum med caféen og langborde (tv.) samt kig til entréen og klubhusets kontor, hvor medlemmerne står i kø for at indskrive sig til en tur på skydebanen i Hedehusene-Fløng Jagtforenings klubhus ved Skydebane Vest (th)

Reerslev Skytteforening og Fløng-Hedehusene Skytteforening, som er beliggende i den anden ende af Skydebane Vest, deles om et klubhus. Dette klubhus består af en større opholdstue, et aflangt lokale, hvorfra riffelskydningen foregår samt et lokale for pistolskydning. Disse rum ligger i hver sin ende af en lang gang med opholdsrummet i midten. Udover skydefacilitetsrummene er her toiletter samt baderum.

Lokale, hvorfra medlemmerne skyder med riffel med det nyerehvervede elektroniske computerudstyr.

Medlemmernes benyttelse af klubhusfaciliteterne ved Skydebane Vest – træning og socialt samvær

De primære aktiviteter, der foregår i Hedehusene-Fløng Jagtforening er jagttræning og konkurrencer, riffelskydning samt hundetræning. For hvert af disse områder findes et udvalg med ansvar for aktiviteterne samt for kurser og uddannelse i forbindelse hermed. Om sommeren (fra april til september måned) skyder medlemmerne fast hver onsdag aften. Der skydes med hagl fra kl. 17.30-21.00 og med riffel fra kl. 18.00-21.00. Tirsdag aften er der hundetræning på programmet. Foreningen arrangerer fællesspisning tre gange i løbet af vinteren, og derudover er der løbende forskellige arrangementer om lørdagen.

Reerslev Skytteforening har to afdelinger; en afdeling for riffelskydning og en afdeling for pistolskydning. Riffelskydning foregår på 15m, 50m og 200m baner, og pistolskydningen foregår på 15m og 25m baner. Foreningens medlemmer deltager i forskellige konkurrencer (divisionsskydning, terrænskydning, tjenestepistol m.v.).

Da jeg besøger foreningerne ved Skydebane Vest er der en livlig aktivitet i området. Ude på området omkring skydebanerne og på terrassen foran den store træhytte er der masser af mennesker samlet. Det er vanskeligt at se, hvem der hører til hvor og der skydes på kryds og tværs på arealet. Indenfor i klubhuset i Hedehusene-Fløng Jagtforening hersker der ligeledes en særdeles livlig aktivitet og stemningen er høj. Der er et sandt mylder af folk ud og ind af huset. Flere mænd står i kø ved lugen til kontoret for at indskrive sig til en runde på skydebanen. Jeg sætter mig ved et af langbordene og falder i snak med et par af de yngre medlemmer i lokalet - en kvinde på 29 og en ung fyr på 16 år. Rundt omkring os i lokalet står en mænd og snakker. De drikker kaffe og øl, men mest øl. En kvinde på 29 fortæller, at hun er her fordi hendes kæreste er medlem af foreningen og kommer her rigtig meget. (Observationsbesøg, april 2015).

Kaffe og øl og livlig snak ved bordene i Hedehusene-Fløng Jagtforening.

Det er udelukkende frivillige, der står for caféen. Foreningen har spiritusbevilling, og det er da også først og fremmest øl, der bliver langet over disken denne aften, hvor jeg besøger foreningen. Men nogle af de medlemmer, der venter på at kunne komme ud at skyde eller allerede har været det, får sig noget at spise i form af en hotdog mv fra caféen.

Et medlem af bestyrelsen viser mig rundt. Han beskriver det at drikke en øl før eller efter skydeaktiviteterne som en særdeles vigtig del af det sociale samvær i Jagtforeningen. Sådan er det imidlertid ikke i de andre foreninger, understreger han, her drikker man hovedsageligt sodavand. Efter en længere snak i det livlige rum, må jeg videre tilbage til de andre to foreninger. Jeg får et lift med bil af formanden for Fløng Hedehusene skytteforening. Der lyder stadig skud alle vegne om øerne på os, så jeg er glad for at sidde indendørs i en bil denne gang. (Observationsbesøg, marts 2015)

Spørgeskemaundersøgelsen viser, at ca. 8-9 ud af 10 medlemmer benytter klubhuset `hver uge` eller næsten `hver uge` (tabel 42).

Tabel 42. Andel af medlemmer i de tre skytte- og jagtforeninger, som benytter et klubhus eller et lokale, og hvor ofte de gør det.

		Aldrig / eller har ikke adgang dertil	Sjældent	Typisk en gang om måneden	Næsten hver uge	Hver uge	Total
Hedehusene-Fløng Jagtforening	N=	0	2	4	23	44	73
	Pct.	0,0	2,7	5,5	31,5	60,3	100,0
Reerslev Skytteforening	N=	0	0	0	2	4	6
	Pct.	0,0	0,0	0,0	33,3	66,7	100,0
Fløng/Hedehusene Skytteforening	N=	0	1	5	3	11	20
	Pct.	0,0	5,0	25,0	15,0	55,0	100,0

Klubhuset fungerer både som udgangspunkt for skydeaktiviteterne, men samtidig i høj grad som ramme om det sociale samvær blandt medlemmerne, mens de venter på at skyde. De træningsrelaterede aktiviteter er således tæt forbundet med det sociale samvær i forhold til tid og sted.

Ligeledes er andelen af medlemmer, der deltager i foreningens sociale liv, er stor i alle tre foreninger. I Hedehusene-Fløng Jagtforening svarer 8 ud af 10 medlemmer foreningen, at 'altid' (32 pct.) eller 'ofte' (50 pct.) bliver efter træning for at snakke med andre medlemmer. Lidt mere end hver tiende medlem (13 pct.), at de sommetider bliver i foreningen efter træningen. Og det er kun 1 ud af 20 medlem, der 'sjældent' (3 pct.) eller 'aldrig' bliver efter træningen. I Reerslev Skytteforening svarer samtlige medlemmer, at de 'altid' eller 'ofte' bliver efter træningen, og i Fløng/Hedehusene Skytteforening gælder dette for 2 ud 3 medlemmer, mens hvert tredje medlem svarer, at de 'sommetider' bliver i klubhuset efter træningen (tabel 43)

Tabel 43. Medlemmernes deltagelse i foreningens sociale liv i de tre skytte- og jagtforeninger.

		Jeg bliver i foreningen et stykke tid efter træning for at snakke med andre medlemmer (fx deltagelse i tredje halvleg)						
		Altid	Ofte	Sommetider	Sjældent	Aldrig	Ved ikke	Total
Hedehusene-Fløng Jagtforening	N=	22	34	9	2	1	0	68
	Pct.	32,4	50,0	13,2	2,9	1,5	0,0	100,0
Reerslev Skytteforening	N=	4	2	0	0	0	0	6
	Pct.	66,7	33,3	0,0	0,0	0,0	0,0	100,0
Fløng/Hedehusene Skytteforening	N=	7	8	5	0	0	0	20
	Pct.	35,0	40,0	25,0	0,0	0,0	0,0	100,0

Det sociale samvær efter træningen er således en særdeles vigtig del af det foreningsliv, der udspiller sig i de tre skytte- og jagtforeninger. Og betydningen af dette samvær for et velfungerende klubliv bekræftes af mange af medlemmernes kommentarer i spørgeskemaet fra alle tre foreninger. I Fløng/Hedehusene Skytteforening tillægger medlemmerne det betydning:

At man kan sidde efter træning/konkurrence og tale sammen over en øl/vand. (56-årig mand, Fløng/Hedehusene Skytteforening).

Adgang til et hyggeligt klubhus med køkkenfaciliteter eller café. (60-årig kvinde, Fløng/Hedehusene Skytteforening).

At der et velfungerende klublokale som danner gode rammer for det sociale liv i foreningen. (46-årig mand, Fløng/Hedehusene Skytteforening).

At der er liv og masser af fremmødte medlemmer (63-årig kvinde, Fløng/Hedehusene skytteforening)

På spørgsmålet om hvilke forhold ved foreningernes samlingssteder, der tillægges størst betydning i forhold til et velfungerende klubliv fremhæver medlemmerne af Hedehusene-Fløng Jagtforening såvel *fællesskabet* mellem medlemmerne, det *identitetsbærende* og den rare omgangstone blandt medlemmerne i deres svar:

Foreningen er en del af mit liv, idet min mand siger "det er hans hjem" og mit. Alle har en stor betydning for foreningen, for det er der man mødes og taler sammen om jagt, skydning, hundetræning og hvordan det går hos hinanden mm.. Man får rigtig mange gode venner sådan et sted, foreningslivet er meget vigtigt især for enlige så de kan komme ud og møde andre mennesker, så det er lige meget hvilken type idræt man har lyst til, så er fællesskabet nok det vigtigste (54-årig kvinde, Hedehusene-Fløng Jagtforening).

Det gode samvær med ligesindede og nogle gode træningsfaciliteter (53-årig mand, Hedehusene-Fløng Jagtforening).

Klubhuset er et dejligt sted, hvor alle kan samles, hygge og snakke sammen (45-årig kvinde, Hedehusene-Fløng Jagtforening)

Det er det sociale og det at man blive godt modtaget og man selv modtager folk med et smil og et HEJ ... så er det sgu næsten lige meget hvad der foregår i foreningen. ... Nå ja, gode lyse lokaler ;-) der er hurtige at gøre ordentligt rene, så de er indbydende at komme til næste gang man indfinder sig. (34-årig mand, Hedehusene-Fløng Jagtforening).

Klubhus med mulighed for at sidde inde på kolde dage. Vi venter jo på, at det bliver vores tur til at gå en bane, og det betyder også meget for det sociale Mulighed for køkken/café: Vi er udendørs og trænger til kaffe, slik, sodavand og måske en hotdog, når vi kommer ind efter et par runder. Det holder folk til og underbygger det sociale liv. Mulighed for at sidde ude ved borde og bænke, når det er godt vejr. Vi vil jo helst være ude og følge lidt med i dem, der skyder osv. Gode toiletforhold. Jeg kan ikke forstå, at toiletforhold ikke er en del af denne undersøgelse. (46-årig kvinde, Hedehusene-Fløng Jagtforening).

Det er vigtigt med et socialt sammenhold, og det opstår i klubhuset; før, under, og efter træning. Jeg er godt tilfreds (45-årig mand, Hedehusene-Fløng Jagtforening).

Tabel 44. Tilfredsheden blandt medlemmerne i de tre skytte- og jagtforeninger med de klubhuse, de har adgang til og benytter

		Meget utilfreds	Utilfreds	Både tilfreds og utilfreds	Tilfreds	Meget tilfreds	Ved ikke/ikke relevant	Total
Hedehusene-Fløng Jagtforening	N=	5	1	1	10	51	0	68
	Pct.	7,4	1,5	1,5	14,7	75,0	0,0	100,0
Reerslev Skytteforening	N=	0	0	0	2	1	0	3
	Pct.	0,0	0,0	0,0	66,7	33,3	0,0	100,0
Fløng/Hedehusene Skytteforening	N=	0	0	0	3	12	0	15
	Pct.	0,0	0,0	0,0	20,0	80,0	0,0	100,0

Medlemmernes tilfredshed med de eksisterende klubhusfaciliteter i de foreninger er sammenlignet med de øvrige foreninger, der indgår i undersøgelsen, også meget stor (se tabel 44 ovenfor). Men omend tilfredsheden blandt medlemmerne i de tre foreninger ved Skydebane Vest generelt er stor, er der også utilfredshed at spore blandt medlemmerne, hvilket først og fremmest synes at handle om træningsfaciliteterne, de har til rådighed på skydebanen samt den skydetid, foreningerne får stillet til rådighed af kommunen. Derudover tillægger mange af medlemmerne det stor betydning, at de eksisterende træningsfaciliteter er 'i orden', og at foreningens skyde- og jagtvåben og udstyr skal kunne opbevares på en forsvarlig og hensigtsmæssig måde. Medlemmernes tilfredshed med de eksisterende muligheder for opbevaring af redskaber, rekvisitter mv. i klubhusene fremgår af tabel 45 neden for.

Tabel 45 Medlemmernes tilfredshed med opbevaringsmuligheder af redskaber, rekvisitter mv. i klubhusene ved Skydebane Vest

		Meget utilfreds	Utilfreds	Både tilfreds og utilfreds	Tilfreds	Meget tilfreds	Ved ikke/ikke relevant	Total
Hedehusene-Fløng Jagtforening	N=	2	0	8	13	6	14	43
	Pct.	4,7	0,0	18,6	30,2	14,0	32,6	100,0
Reerslev Skytteforening	N=	0	1	0	1	4	0	6
	Pct.	0,0	16,7	0,0	16,7	66,7	0,0	100,0
Fløng/Hedehusene Skytteforening	N=	0	1	2	2	6	3	14
	Pct.	0,0	7,1	14,3	14,3	42,9	21,4	100,0

Men først og fremmest nævner mange medlemmer, at de ønsker sig mere skydetid. Disse forhold fremgår af nedenstående kommentarer fra medlemmernes besvarelser af, hvilke forhold de tillægger størst betydning for et velfungerende klubliv i foreningerne:

Mere skydetid (45-årig mand, Fløng-Hedehusene Skytteforening).

Der skal være plads nok i lokalerne, og toilet- og køkkenforhold skal være i orden. Grusbelægning mellem p-plads og hoveddør udskiftes med fast belægning, det er meget upraktisk i dårligt/vådt vejr (63-årig kvinde, Fløng/Hedehusene Skytteforening).

Der skal jo være et sted at købe patronerne vi skyder med, og de skal kunne låses forsvarligt inde når klubben er affolket. (42-årig mand, Fløng/Hedehusene Skytteforening).

At faciliteterne er OK - under hensyntagen til at der er tale om sportsskydning (42-årig mand, Fløng/Hedehusene Skytteforening).

Fungerende skydebaner, våben opbevaringsboks, opholdsrum (14-årig pige, Fløng/Hedehusene Skytteforening).

Gode skydebaner med mulighed for varieret skydning. (Forskellige kaliber). Jeg ønsker at skydebanerne får stålforstærkninger både på indendørsbaner og udendørsbaner, så fuldkappet ammunition kan anvendes (37-årig mand, Reerslev Skytteforening).

Forbedring af hoveddør/indgangsparti. Større sikring af klubbens effekter (49-årig mand, Reerslev Skytteforening).

Større lokaler, mere skydetid så vi kan få flere igennem, da der i dag er op til 1 time vente tid på en skydning, dette betyder at man tit kun kan komme til at skyde en gang (48-årig mand, Hedehusene-Fløng Jagtforening).

Mere skydetid. Der er en meget stor belastning på banen i øjeblikket og nu hvor den nye jagtlov er trådt igennem og man skal op til en haglprøve for at kunne gå på jagt, er der kommet endnu flere på banen og jeg tror ikke det bliver mindre fremover (54-årig kvinde, Hedehusene-Fløng Jagtforening).

Vi ville gerne have mere åbningstid og sporting som skydedisciplin (47-årig mand, Hedehusene-Fløng Jagtforening).

Web-cam på skydestandene for at undgå unødigt ventetid. Bedre udnyttelse af hele anlæget (63-årig mand, Hedehusene/Fløng Jagtforening).

Flere skydetider og bedre tæk på hvornår faciliteterne må bruges (46-årig Hedehusene/Fløng Jagtforening).

Opsamlende bemærkninger

Medlemmerne i de tre jagt- og skytteforeninger er generelt meget tilfredse med deres klubhusfaciliteter, som langt de fleste af medlemmerne benytter en gang om ugen. Og de lægger stor vægt på klubhusets fællesskabsskabende rammer, som har stor betydning for det sociale samvær, der udfolder sig blandt medlemmerne efter træningen og i pauserne, mens medlemmerne venter på, at det er deres tur til 'at gå en bane'. Nogle af medlemmerne italesætter desuden foreningens identitet, når de taler om 'samværet med ligesindede', om at 'føle sig hjemme' i foreningen og om en 'god og positiv omgangstone' mellem medlemmerne. Medlemmerne har forskellige ønsker til forbedringer af skydebanerne, bl.a. at få sikkerhedsmæssigt forsvarlige opbevaringsmuligheder til opbevaring af våben og andet udstyr og endelig og frem for alt: mere skydetid.

Sammenfattende perspektivering på baggrund af analysen af de seks cases

Case analyserne rejser en række perspektiver og problemstillinger, som er specifikke i forhold til de enkelte foreningers fysiske rammer og sociale samværsformer, som også kan anskues i et mere generelt perspektiv. Disse perspektiver, problemstillinger eller dilemmaer er forsøgt indtænkt i de skitserede ideforslag til mulige scenarier for udformningen og udviklingen af 'fremtidens klubhuse'.

I *Køge Kano og Kajak Klub* fremhæver analysen det dilemma, at selvom klubhusets forhold på mange måder er begrænsede og primitive, så værdsætter en stor del af foreningens medlemmer det på grund af dets skønne og unikke beliggenhed og udsigt. Disse medlemmer fremhæver den særlige *atmosfære* i og omkring klubhuset på terrassen, hvor det sociale samvær udspiller sig blandt medlemmerne i rigt mål. På den anden side er der imidlertid også blandt mange af foreningens medlemmer et stort ønske om bedre og mere moderne faciliteter. Og her fremhæves de primitive forhold i klubhuset som værende kilden til medlemmernes utilfredshed, når de må deles om to bade til 200 medlemmer, og om kun et opholdsrum, som på en og samme gang skal fungere som opholdsrum, køkken, træningslokale og mødelokale mv. Så mens mange medlemmer beskriver fællesskabet og 'spejderånden' som det identitetsbærende, og klubhusets unikke beliggenhed som det mest afgørende for dem, er der også medlemmer af foreningen, for hvem det er vigtigere med mere moderne faciliteter, og som er utilfredse med de primitive forhold i det eksisterende klubhus. Og der er en del medlemmer, der 'både er meget tilfredse og utilfredse' på en gang.

I *Skovshoved Roklub* er de fysiske rammer i foreningens klubhus af en helt anden og mere luksuriøs standard, end det er tilfældet i Køge Kano og Kajak Klub. Men som i Køge Kano- og Kajak Klub er medlemmerne af Skovshoved Roklub ligeledes meget optaget af det sociale fællesskab blandt foreningens medlemmer efter træningen, og de tillægger det at have adgang til et klubhus, som alene er for foreningens medlemmer, meget stor betydning. I Skovshoved Roklub har foreningens medlemmer i modsætning til i KKKK rigtig god plads, foreningen har store opholdsrum, kønsadskilte bade- og omklædningsforhold, et stort og rummeligt køkken, et træningslokale, to bådehaller med plads til ro-ergometermaskiner samt et bådværksted. Med andre ord rigtig god plads til foreningens medlemmer og de aktiviteter, der foregår i foreningens regi til hverdag og til fest. Medlemmerne tilkendegiver da også en

stor tilfredshed med disse faciliteter.

I overensstemmelse med ro- og kajak klubberne er medlemmerne i jagt- og skytteforeningerne beliggende ved *Skydebane Vest i Høje-Taastrup Kommune* også glade for at have adgang til et klubhus, som ligger umiddelbart *tæt* ved skydebanerne, og som foreningerne selv råder over (hvilket er tilfældet for Hedehusene-Fløng Jagtforening) eller deles om adgangen til (som det er tilfældet i de to skytteforeninger). Klubhuset spiller en altafgørende rolle for medlemmernes sociale samvær i foreningen – ikke kun efter træningen, men i høj grad også under selve træningen, idet mange af medlemmerne opholder sig i klubhuset, mens skydeaktiviteterne foregår, og mens de venter på, at det bliver 'deres tur' til at skyde. Caféen er fyldt af medlemmer de aftener, hvor der må skydes. Og det største ønske blandt medlemmerne i foreningerne synes at være mere skydetid.

I analysen af *Køge Svømmeklub* beskrives det, hvordan klubhuset opfylder forskellige former for behov hos forskellige 'typer af medlemmer'. I spørgeskemaundersøgelsen er det ikke kun de medlemmer, der svømmer i foreningen, men i høj grad også behov hos forældre og søskende til de børn, der går til svømning i svømmeklubben, der italesættes. Forældre til de børn, der går til svømning i Herfølge Svømmehal (hvor klubhuset er beliggende), bruger klubhusets opholdsrum, hvorfra de kan følge med i svømmeundervisningen ude i hallen, og hvor forældrene kan arbejde på computeren eller drikke en kop kaffe, mens deres børn svømmer. Disse medlemmer er først og fremmest optaget af stedets funktionelle rammer og den hygiejniske standard på svømmehallens område, når de følger deres børn til svømmeundervisning. Behovet for klubhuset som socialt mødested for svømmerne træder ikke lige så tydeligt frem, som det er tilfældet i Gentofte Svømmeklub, hvilket først og fremmest skyldes forskellen mellem de medlemmer, der har besvaret spørgeskemaet i de to svømmeklubber, i forhold hvor hyppigt de træner.

Analysen af *klubhuset Annekset* viser et eksempel på en klubhusfacilitet, hvor medlemmerne sjældent kommer efter træning, og som mange medlemmer reelt set ikke oplever, at de har adgang til eller råderet over. Eftersom klubhuset skal bookes på forhånd, er det først og fremmest særlige arrangementer, møder mv, der afholdes i Annekset. Og det er først og fremmest det *uformelle sociale samvær* før og efter træningen, som medlemmerne giver udtryk for, at de savner. De fysiske og funktionelle rammer i klubhuset er for så vidt fine nok, men medlemmerne efterspørger muligheden for at kunne komme i klubhuset efter træning, uden at det skal aftales (eller bookes) på forhånd. Mange af medlemmerne giver klart udtryk for, at de oplever det som en særdeles hæmmende faktor for det sociale samvær i foreningen, at de ikke har adgang til et sted, hvor de kan komme, hænge ud, spise sammen mv. De sociale og træningsrelaterede arrangementer, som klubhuset danner rammen om, er alle planlagt på forhånd. Utilfredsheden blandt medlemmerne med klubhuset er særlig stor blandt medlemmerne af Gentofte Svømmeklub og Skovshoved Triathlon Klub, mens utilfredsheden blandt medlemmerne af Gentofte Volley er noget mindre. I Gentofte Svømmeklub er medlemmerne (primært konkurrencesvømmerne) i særlig grad optaget af at få adgang til et klubhus, der er deres *eget*. De har et stort ønske om at få adgang til et samlingssted, hvor medlemmerne kan komme før og efter træning, hvor de kan lære hinanden at kende på tværs af holdene, hvor svømmerne kan samles, hænge ud, lave lektier, tale om træning/udvikling, lave dryland-træning mv., og hvor de kan lave mad sammen før og efter træning. Ligeledes nævner medlemmerne i Gentofte Volley, at de savner et samlingssted, hvor de kan mødes

efter træning i stedet for at skulle mødes i restauranten i Kildeskovshallen, hvor det er dyrt at få noget at spise og drikke. Medlemmerne af Skovshoved Triathlon Klub efterspørger og savner klubhusfaciliteter, som er beliggende tættere på deres aktiviteter, hvor der er mulighed for at klæde om, opbevare deres ting, hvor medlemmerne kan styrketræne om vinteren, samt et værksted eller lignende hvor de kan reparere deres cykelgrej mv. Det eksisterende klubhus Annekset bruger medlemmerne af Triathlonklubben stort set aldrig.

Klubhuset TIK, som de 16 idrætsforeninger i TIK deles om adgangen til, fungerer som en slags café, hvor medlemmerne af de forskellige foreninger kan komme frit. Kontoret har åbent i dagtimerne (9.00 - 13.00), og caféen drives af frivillige fra de forskellige foreninger, som tilbyder salg af mad og drikke til rimelige priser. I dagtimerne er det TIK Veteransports medlemmer, der kommer i klubhuset (de der træner i Tåstrup Idrætscenter) og for at nyde godt af det sociale samvær med andre 60+ere. Efter kl. 14.00 lukker klubhuset imidlertid og lukker først op igen i aften timerne, hvor det er de øvrige TIK-foreningers frivillige, der tager sig af klubhusets café. De medlemmer, der kommer i klubhuset, er de, der går til idrætsaktiviteter i Høje Tåstrup Idrætscenter, mens de foreningsmedlemmer, hvis aktiviteter foregår på andre lokaliteter eller steder sjældent opholder sig i klubhuset. Dette er bl.a. tilfældet for medlemmerne af TIK Bueskydning, som holder til på en skole et stykke derfra. Klubhuset TIK er et godt eksempel på, hvordan klubhuset udgør et mere identitetsbærende og fællesskabskabende sted end cafeteriet i Idrætscenteret, og hvor medlemmerne kan mødes på tværs af idrætsgrene. Der er en hyggelig atmosfære i klubhuset, i særlig grad blandt Veteransports medlemmer, som er nogle af flittigste brugere af klubhusfaciliteterne. Klubhuset og 'caféen' fungerer som et godt mødested for de ældre medlemmer, som giver udtryk for, at de har stor glæde af det meningsfulde samvær med andre ældre på tværs af de idrætslige aktiviteter, der foregår i TIK-foreningerne.

4. Scenarier for fremtidens klubhuse og klublokaler

Analysen af klubhuse og klublokaler i Høje-Taastrup Kommune, Gentofte Kommune og Køge Kommune viser, at foreningerne tillægger klubhuset eller klublokalet meget stor betydning. For nogle foreninger er det ganske enkelt eksistensgrundlaget. Analysen viser også, at i de foreninger, som ikke har adgang til et samlingssted, er der markant færre sociale aktiviteter og arrangementer.

Analyserne viser imidlertid også, at der er store forskelle på, hvilken funktion og betydning samlingsstedet har, og det varierer betydeligt, hvor meget forskellige medlemsgrupper benytter samlingsstederne.

Endelig viser analyserne, at selvom foreningerne og medlemmerne generelt er meget tilfredse med de klubhuse eller klublokaler, som de har adgang til, så har de også mange ønsker og forslag til, hvordan samlingsstederne kan blive bedre og mere moderne.

Derfor er der behov for at udvikle forskellige typer af klubhuse og klublokaler, som tager højde for de måder, der dyrkes idræt; de måder fællesskabet udfolder sig inden for de forskellige idrætsgrene og foreningstyper; og forskellige medlemsgrupper (unge og ældre, motionister og eliteudøvere, mv.)

I det følgende præsenteres fire ideer til fremtidens klubhuse eller klublokaler, som analyserne har givet inspiration til, og som blev kvalificeret og udviklet på en workshop den 17. juni 2015 for foreningsledere samt medarbejdere og politikere fra de tre kommuner.

'Klubbens Hus'

'Klubbens Hus' er, som betegnelsen fortæller, klubbens – eller foreningens – *eget hus*. Måske ejer foreningen det ikke, men den råder over det, betragter det som sit eget og har det daglig ansvar for drift, pasning og vedligeholdelse.

Huset er mere end et samlingssted for medlemmerne før og efter træning og til møder og arrangementer. Det er udgangspunktet for aktiviteten. Det er her rekvisitter og redskaber til idrætsaktiviteten findes. Det er her aktiviteten typisk begynder og slutter. Huset er næsten en forudsætning for aktiviteten, og en uadskillelig del af foreningen. Huset = klubben. Huset bærer derfor præg af den ånd, der præger foreningen med logo, symboler og billeder fra mindeværdige øjeblikke i foreningens historie.

Udover alle de sociale aktiviteter benyttes 'Klubbens Hus' til opbevaring af udstyr, grej og redskaber, og det bruges til forskellige former for træning, der supplerer den egentlige træning i idrætsaktiviteten. Ikke mindst det sidste har stor betydning.

Det er sammensmeltningen af 'det funktionelle' (herfra man træner, opbevaring af grej, supplerende træningsmuligheder) og 'det sociale' i samme hus, der kendetegner denne klubhustype.

Det er kun foreningen, som benytter huset, selvom det kan lejes ud og også benyttes til møder og arrangementer med andre foreninger. Man kan fx forestille sig, at dagplejemødre har adgang til huset i formiddagstimerne. Derved opnår foreningen en mindre indtægt, som kan bruges til forbedringer af huset.

'Klubbens Hus' er den fysiske ramme for det store fællesskab mellem foreningens med-

lemmer. Alle kender typisk hinanden, og derfor føler de fleste også et ansvar for faciliteten. Samtidig er dette fælles ansvar for faciliteten med til at styrke fællesskabet.

Afhængig af foreningens alderssammensætning kan 'Klubbens Hus' dog indrettes med særlige faciliteter og rum for forskellige aldersgrupper. Her tænkes især på rum for de unge, hvor de kan opholde sig for sig selv uden indblanding fra ældre medlemmer.

Det er samtidig et vigtigt samlingssted for foreningens trænere og frivillige. Her foregår alle møder – såvel større som mindre og mere uformelle. Samtidig giver deres jævnlige tilstedeværelse i det miljø, hvor medlemmerne kommer, også mulighed for en umiddelbar og tæt dialog mellem medlemmer, frivillige og bestyrelse om foreningens forhold og udvikling. 'Græsrodsdemokratiet' har gode vilkår i 'Klubbens Hus'.

'Klubbens Hus' skaber således rum for tætte og nære fællesskaber, som for andre kan opleves som ekskluderende for andre. Denne klubhustype er måske ikke så rummelig og attraktiv i forhold til en ny medlemstype, der i mindre grad lægger vægt på 'tredje halvleg' og sociale relationer til de andre medlemmer ud over den tid, hvor man dyrker idræt sammen.

Foreningen har selv ansvaret for den daglige drift og pasning. Enten fordi klubben selv ejer huset, eller fordi kommunen har indgået en driftsaftale med klubben om, at den har ansvaret for den daglige drift, vedligeholdelse mv. Det vil typisk ikke være vanskeligt at få medlemmerne til at påtage sig forskellige opgaver vedrørende facilitetens daglige drift, rengøring, pasning, vedligeholdelse og eventuel udvidelse. Men det forudsætter også, at huset opfattes som klubbens og medlemmernes.

Af de undersøgte samlingssteder er følgende klubhuse eksempler på 'Klubbens Hus': Skovshoved Roklubs klubhus, Køge Kano og Kajak Klubs klubhus og Klubhuset i Hedehusene-Fløng Jagtforening.

'Klubbens Hus' skal ideelt set indeholde følgende:

- ✓ Adgangsmulighed for medlemmerne døgnet rundt.
- ✓ Omklædningsrum med tilhørende baderum, sauna mv.
- ✓ Træningsfaciliteter til fysisk træning – især med sigte på den idrætsgren, som klubben beskæftiger sig med.
- ✓ Rum til afslapning og socialt samvær for medlemmerne før og efter træning, som samtidig kan bruges til møder, og hvor man også kan lave mad, kaffe og the mv.
- ✓ Afhængig af foreningens og husets størrelse kan der også være et særligt møde- og administrationslokale.
- ✓ Redskabsrum til de redskaber og rekvisitter, som medlemmerne bruger under træningen, og hvor medlemmerne kan reparere udstyr og grej.
- ✓ Nærhed til de steder, hvor foreningens idrætsaktiviteter foregår. Skal kunne påbegyndes umiddelbart udenfor huset.

'Foreningscafeen'

'Foreningscafeen' er et samlings- og mødested for grupper af medlemmer før og efter træning; for forældre der venter, mens børnene er til svømning eller gymnastik; og som samtidig giver mulighed for afholdelse af møder i tilstødende lokaler.

'Foreningscafeen' er beliggende i - eller i umiddelbar tilknytning til - et større idrætsanlæg, fx et anlæg med flere haller, en større svømmehal eller et udendørs anlæg for forskellige idrætsgrene.

Cafeen har en central og synlig placering på idrætsanlægget eller idrætsfaciliteten med kort afstand til aktivitetsstederne (hal, idrætsplads mv.) og med udsyn dertil (bl.a. for forældre, der venter mens børnene er til idræt). Cafeen skal opleves som idrætsanlæggets 'hjerne', som giver pulsen til hele anlægget.

'Foreningscafeen' benyttes af flere foreninger. Medlemmerne kan benytte 'cafeen' til afslapning, spil af forskellig slags, lektielæsning, computerspil mv. Man kan også købe mad og drikke i cafeen. Men 'Foreningscafeen' består også af flere mødelokaler, som foreningerne online kan reservere til deres møder, og fælles kontorfaciliteter til administrativt arbejde i foreningen, som evt. er bemandet med en person, der kan udføre nogle af de administrative opgaver for foreningerne. 'Foreningscafeen' har derimod hverken omklædnings- og baderum eller træningsfaciliteter, som findes andre steder på idrætsanlægget.

'Foreningscafeen' er et samlingssted for de små fællesskaber og har mange funktioner og høj service. Men 'cafeen' opleves ikke som foreningens og medlemmernes eget klubhus.

Cafeen er indrettet på en måde, der giver unge mulighed for at læse lektier i nogenlunde ro eller hygge sig med kammerater efter træningen. Internetadgang er en selvfølge.

'Foreningscafeen' ejes af idrætsanlægget, som også står for den daglige drift, vedligeholdelse og udvikling. Foreningerne og medlemmerne har således ikke et ansvar for stedet, men et brugerråd med repræsentanter for alle foreninger, der benytter faciliteten, inddrages i beslutninger om samlingsstedets drift, anvendelse og udvikling.

Blandt de i denne undersøgelse undersøgte samlingssteder er TIKs klubhus ved Høje Tåstrup Idrætscenter samt Køge Svømmeklubs klubhus ved Herfølge Svømmehal det, der kommer tættest på en 'Foreningscafé':

'Foreningscafeen' skal ideelt indeholde følgende:

- ✓ Mulighed for at kunne benyttes, når idrætsanlægget er åbent.
- ✓ Beliggende et sted hvorfra aktiviteterne i hallen, svømmehallen eller de udendørs baner kan følges.
- ✓ Foreningscafeen kan indrettes på en måde, så de forskellige dele / hjørner af cafeen har navn (og farve) efter de forskellige foreninger, som benytter idrætsanlægget.
- ✓ Flere tilstødende mødelokaler, som foreningerne kan bestille online til deres møder.
- ✓ En café, hvor medlemmer, forældre til idrætsaktive børn og andre besøgende kan købe mad og drikke, låne forskellige spil, mv.

'Fælleshuset'

Samtidig med, at mange foreninger tillægger det stor betydning at have deres eget klubhus, som kun foreningen råder over, efterlyser mange foreninger – og deres medlemmer – også bedre eller større faciliteter, som er anvendelige i forhold til de foreningsaktiviteter, der primært foregår udendørs.

Vi har her kaldt dette klubhus for 'Fælleshuset', men afhængig af idrætsaktiviteterne, som samles om dette hus, kan det fx. betegnes 'Vandsports-huset', 'Skytte-huset' eller 'Friluftshuset'.

'Fælleshuset' er en klubhusfacilitet, som medlemmerne i de foreninger, hvis idrætsaktiviteter primært foregår udendørs, og i mange tilfælde på flere destinationer, har adgang til – og dele med andre foreninger. Foreningen kan således have et mindre klubhus, som kun foreningen råder over og derudover adgang til en større og mere fleksibelt indrettet facilitet i form af et eller flere 'fælleshuse', som mange foreninger deles om adgangen til.

'Fælleshuset' rummer for det første fleksible bade- og omklædningsfaciliteter mv., som kan være attraktive for fx cykelryttere, triatleter, kano- og kajakroere samt andre havsportsforeninger, der træner udendørs. For det andet rummer 'Fælleshuset' muligheden for vintertræningsaktiviteter med plads til træningsredskaber indendørs (ro- eller kajakergometre samt forskellige andre træningsredskaber) samt evt. også udendørs træningsfaciliteter. For det tredje kan 'Fælleshuset' indrettes med et værksted, hvor foreningsmedlemmer fra forskellige foreninger har mulighed for reparere deres grej (og som cykelklubber, triatlonklubber mv. kunne deles om adgangen til) efter behov. Og endelig kan foreningerne i forbindelse med 'Fælleshuset' have adgang til forskellige former for udendørs faciliteter i form af bål- eller grillplads, teltplads og shelters til overnatning mv.

Fælleshuset skal være et sted med faciliteter, som medlemmerne har fri adgang og nøgle til – og som disse foreninger deles om ansvaret for.

Udover disse samlingssteder, som er tilgængelige for medlemmerne, kan 'Fælleshuset' desuden rumme en fest- eller mødesal til større sociale eller træningsrelaterede arrangementer, og som foreningerne kan benytte, når deres eget klubhus ikke er stort nok, eller hvis man på tværs af foreninger vil arrangere fælles træningsrelaterede eller uddannelsesrelaterede aktiviteter.

Blandt de undersøgte cases er der to eksempler på klubhusfaciliteter, der deles af flere foreninger. For det første Annekset, som seks foreninger i Gentofte Kommune deles om adgangen til, men som først og fremmest skaber rum for møder og særlige arrangementer. For det andet TIKs klubhus, som mange foreninger deles om adgangen til, men som adskiller sig væsentligt fra Annekset i forhold til medlemmernes brug af klubhusfaciliteterne til socialt samvær blandt medlemmerne før og efter træning.

'Fælleshuset' skal både kunne fungere som et samlingssted for *uformelt* socialt samvær mellem medlemmerne, uden at stedet skal bookes på forhånd, og derudover skal det kunne rumme større fælles arrangementer, som nødvendigvis må aftales på forhånd foreningerne imellem. Endelig skal hver forening have mulighed for at benytte omklædningsfaciliteterne, værkstedet og mindre rum til opbevaring af idrætsrelateret udstyr efter behov. Og det skal ideelt set være muligt for medlemmerne at få adgang hertil på alle tidspunkter af døgnet.

Organiseringen af fælleshuset fordrer et fælles og visionært engagement og samarbejde på

tværs af foreninger med forskellige traditioner for udformning af samlingssteder, der har et gensidigt ejerskab og ansvar for fælleshusets drift.

Visionen for fælleshuset er at etablere steder, som kan bruges af mange typer af foreninger, hvis idrætsaktiviteter foregår udendørs i naturen: fx kano- og kajaksportsforeninger, roklubber, cykelmotion- og triatlonklubber, vandreforeninger, sejlsportsforeninger, crossfit-træning, vinterbadere mv. Men fælleshuset kunne eventuelt også udformes på en måde, der åbnede op for selvorganiserede friluftaktiviteter, hvor en del af faciliteterne (fx de udendørs træningsfaciliteter) kunne være offentligt tilgængelige og ad den vej også gøre ikke foreningsaktive nysgerrige på mulighederne i foreningerne.

Krav til 'fælleshuset':

- ✓ God beliggenhed tæt på foreningernes aktiviteter.
- ✓ Fleksible bade- og omklædningsfaciliteter og evt. sauna med udsigt.
- ✓ Træningsredskaber/faciliteter målrettet de specifikke idrætsforeningers aktiviteter.
- ✓ Udendørsfaciliteter fx i form af bål/grillplads, teltplads, shelters mv.
- ✓ Værksted/redskabsrum.
- ✓ Større opholdsrum/sal, som foreningerne kan benytte til særlige arrangementer.

'Klublokalet på skolen'

Af flere grunde er det vigtigt at udvikle ideer til et klublokale eller et klubhus på eller i tilknytning til skolen, som har gymnastiksale, boldbaner og ofte også idrætshal, der er de fysiske rammer for mange idrætsforeningers aktiviteter. Men de fleste skoler har ikke egentlige rum for sociale aktiviteter før og efter træning, hvilket mange efterspørger. Indretningen af et klublokale på skolen kan tænkes at fremme et samarbejde mellem skolen og idrætsforeningerne, som folkeskolereformen lægger op til, og som man mange steder allerede arbejder på at udvikle.

Med 'Klublokalet på skolen' er tanken, at skole og forening(er) deles om adgangen til et lokale på en fleksibel måde, hvor lokalet i skoletiden primært anvendes til undervisningsrelaterede formål, mens lokalet i eftermiddags- og aften timerne kan anvendes og fungere som klublokale for en eller flere idrætsforeninger, og som medlemmerne kan disponere over.

'Klublokalet på skolen' kan indrettes med hyggelige opholdsmuligheder, som i skoletiden kunne skabe rammer for lektiecafé, projekt- eller gruppearbejde og andre undervisningsrelaterede formål. Senere på eftermiddagen kan lokalet fungere som opholdssted for foreningernes børn og unge, hvor de kunne være sammen før og efter træning. Om aftenen ville lokalet desuden kunne anvendes af de foreningsmedlemmer (primært voksne), der træner på senere tidspunkter i foreningen til socialt samvær og andre former for fælles aktiviteter (3. halvleg).

Afhængig af antallet af foreninger, der er tilknyttet klub-lokalet, vil man kunne indrette skabe mv, således, at den enkelte forening har mulighed for at opbevare ting eller rekvisitter, som kun foreningen eller skolen har adgang til.

Visionen for 'Klublokalet på Skolen' er således at tænke 'skolens rum' på en helt ny måde. Ved ikke *kun* at tænke i skole på skolens område, men derimod i et fleksibelt kultur- og

læringsrum, hvor skolen booker sig ind i dagtimerne, og hvor idrætsforeningen kan bruge lokalet og faciliteterne på andre tidspunkter. I dagtimerne kan lokalet eller lokalerne således fungere som en anderledes ramme for understøttende undervisning, bevægelsesrelateret undervisning, eller gruppearbejde og workshops. Lokalet vil evt. også kunne bruges som et ekstra SFO-lokale, der kan udnyttes til forskellige grupper af børn og aktiviteter.

Krav til 'Klublokalet på skolen eller i idrætsanlægget':

- ✓ Fleksibelt samarbejde omkring brugen af 'Klublokalet på Skolen' på forskellige tidspunkter på dagen.
- ✓ Fri adgang til 'Klublokalet på skolen' før og efter træning
- ✓ Beliggende tæt ved idræts- og træningsfaciliteterne på skolen
- ✓ Mulighed for at afholde mindre møder i foreningen/skolen, som rummet reserveres til online.
- ✓ Internetadgang.
- ✓ Diverse spil.
- ✓ Små 'celler' hvor mindre grupper – fra måske forskellige foreninger – kan hygge sig sammen.
- ✓ Skabe til opbevaring af de forskellige foreningers rekvisitter, redskaber og materialer.

Andre ideer til samlingssteder

De fire ovenfor skitserede ideer til fremtidens klubhuse er som nævnt blevet diskuteret og perspektiveret på workshoppen den 17. juni 2015. Diskussionerne der affødte desuden to nye idéer og forslag, som her vil blive skitseret ganske kort. For det første 'Omklædningsrummet som foreningens samlingssted' og for det andet 'Klubhuset i form af udendørs samlingssteder og støttepunkter'.

'Omklædningsrummet som foreningens samlingssted'

Idéudkastet er affødt af, at mange af foreningernes yngre medlemmer ikke bruger foreningens klubhusfaciliteter og samlingssteder til socialt samvær i samme udstrækning, som de ældre medlemmer gør, og at der er forskel på medlemmernes måde at være sociale på tværs af alder. Derudover tager idéen afsæt i, at mange medlemmer ikke begiver sig over i klubhuset, medmindre det ligger tæt på de lokaliteter, hvor idrætsaktiviteterne foregår, og at det ofte er i omklædningsrummet, at mange medlemmers sociale samvær udspiller sig.

Idéen til 'Omklædningsrummet som foreningens samlingssted' tager desuden afsæt i en opmærksomhed omkring, at de unge - og i særdeleshed piger - ikke føler sig godt tilpas i traditionelt indrettede omklædningsrum. Omklædningsrum der typisk er meget simple og spartansk indrettede med bænke, knagerækker og bruserum, og nogle steder ser ud, som de gjorde for 50 år siden.

Idéen til 'Omklædningsrummet som foreningens samlingssted' er at skabe et sted, hvor det sociale samvær efter træning kan udspille sig i omklædningsrummet, og hvor de unge (og ikke mindst pigerne) føler sig tilskyndet til at 'hænge ud' efter træning. Men det er også

muligt, at de ældre medlemmer også ville sætte pris på mere moderne og atmosfærefyldte omklædningsfaciliteter. Det er jo velkendt, at omklædningsrummet ofte udgør den fysiske ramme for 'tredje halvleg' efter fodboldkampe.

Et eksempel på, hvordan man har forsøgt at skabe en ny form for samlingssted i foreningen, er i fodboldklubben Fremad Valby, som i samarbejde med Lokale og Anlægsfonden Dorte Mandrup Arkitekter har udviklet og opført et omklædningsrum målrettet piger og kvinder¹⁴. Her har man på baggrund af en dialog med klubbens pige- og damespiller udformet en omklædningspavillon, som er en tilbygning til boldklubbens eksisterende klubhus. Omklædningspavillonen indeholder:

- *en offentlig zone* bestående af et udendørs rum og en tagterrasse;
- *en halvoffentlig zone* bestående af et gårdrum, hvor pigerne kan vaske fodboldstøvler og slappe af på en bæk i solen, mens de sveder af, samt lounge (indrettet med sækkestore, lave borde, spejle og stik til føntørrere), hvor spillerne kan slappe af efter omklædning;
- samt *en privat zone* bestående af to omklædningsrum, hvor de traditionelle bænke er afløst af organisk formede sidde møbler, der snor sig gennem rummene og skaber bedre muligheder for social snak i små og store grupper. Der er arbejdet med indtag og fordeling af dagslys for at gøre rummene behageligt oplyste at være i. Bruserummene består både af et fællesbad med fire brusere - og et privat bad, der kan afskærmes mod den øvrige omklædning.

Denne konkrete realisering af et nyt omklædningsrum for piger og kvinder giver inspiration til ideer for, hvordan man tilsvarende kan indrette mere attraktive omklædningsfaciliteter for andre aldersgrupper og idrætsgrene (fx gymnaster, cykelryttere, triatleter, fodboldspillere osv.), som også kan fungere som samlingssted eller klubhus for medlemmerne.

'Klubhuset i form af udendørs samlingssteder og støttepunkter'

Den anden idé, der blev diskuteret på workshoppen, er et forslag om at skabe udendørs samlingssteder i form af støttepunkter i naturen. Denne tanke er inspireret af Lokale og Anlægsfondens idékatalog til 'Støttepunkter til aktivt udeliv', der har baggrund i, at danskere i stigende omfang dyrker fritidsaktiviteter udendørs. Idékataloget er udarbejdet af Lokale og Anlægsfonden i samarbejde med Rudersdal Kommune og Primus Arkitekter¹⁵ og kommer med forskellige forslag til, hvordan nye faciliteter kan understøtte udendørs aktiviteter samtidig med, at de indpasser sig i konteksten i naturen. Her er tale om

- *støttepunkter for vandsport* i form af bådhus til opbevaring og vedligeholdelse af kajakker samt klubhus med café, omklædning og toiletter,
- *støttepunkter for friluftsliv* i form af shelters, fugletårn samt klatretårn,
- samt *støttepunkter for streetaktiviteter* i form af mobile, fleksible moduler til byen.

¹⁴ Læs mere herom på <http://www.loa-fonden.dk/inspiration/klublokaler-og--huse/omklaedningsrum-til-piger-i-fremad-valby>

¹⁵ http://www.loa-fonden.dk/media/83862/id%C3%A9katalog_st%C3%B8ttepunkter%20til%20aktivt%20udeliv.pdf

Derudover er der tanker om, at man kan skabe andre former for samlingssteder for foreningernes medlemmer i form af støttepunkter i naturen (eller i byen) inspireret af nogle konkret udformede 'blå støttepunkter' til det sydfynske øhav, som Naturturisme I/S og Lokale og Anlægsfonden har udarbejdet i fællesskab¹⁶. Her har man designet fem nye shelters som særlige bygningstyper, der kan kombineres på forskellig vis, og som er opkaldt efter lokale fiskearter.

Disse forslag til forskellige former for støttepunkter er en inspiration både i forhold til udviklingen af designet af det tredje scenarie 'Fælleshuset', og det vil kunne være idé, man kunne arbejde med som et supplement til de foreninger, der har et mindre men velfungerende klubhus i form af 'Klubbens hus'.

Serien MOVEMENTS

Se de tidligere udgivelser i rapportserien på CISC's hjemmeside: www.sdu.dk/cisc

- 2015:7 Karsten Østerlund: Undersøgelse af 'DM i foreningsudvikling' 2013-2014.
- 2015:6 Bjarne Ibsen, Karsten Østerlund og Hans-Peter Qvist: Foreningsdeltagelse og frivilligt arbejdes betydning for demokratisk deltagelse.
- 2015:5 Karsten Østerlund, Bjarne Ibsen, Anne Sofie Berg og Sandra Christiansen: Muligheder og barrierer for forankring af Projekt Fokus.
- 2015:4 Bjarne Ibsen, Heidi Trankjær Bøndergaard og Peter Mindegaard: Evaluering af Projekt Fritidspas i Fredericia Kommune.
- 2015:3 Lise Specht Petersen: Aktivitetsoaser i Rudersdal Kommune.
- 2015:2 Kirsten Kaya Roessler (red.): Arkitektur og Psykologi: Casestudier i sygehuse, arbejdspladser og byrum.
- 2015:1 Bjarne Ibsen, Maja Pilgaard, Jens Høyer-Kruse og Jan Toftegaard Støckel: Pigers idrætsdeltagelse: Hvorfor er der så mange piger, der ikke går til idræt?
- 2014:15 Kamilla Ryding og Ejgil Jespersen: At mestre livet med et synstab - kursus for nyblinde som led i en rehabiliteringsindsats.
- 2014:14 Peter Mindegaard og Søren Thorgaard Skou: Bedre Liv med Artrose – en folkesygdom med slagside: Patientuddannelse og træning til borgere i Hvidovre Kommune med artrose i knæ og hofter og kort eller ingen uddannelse.
- 2014:13 Peter Mindegaard: Sund i Hømarken.
- 2014:12 Karsten Østerlund: Social kapital i gymnastik og fitness: En undersøgelse for landsudvalget i DGI Gymnastik & Fitness.
- 2014:11 Ejgil Jespersen: Handicapforskning i idræt og bevægelse - Statusnotat om Center for Handicap og Bevægelsesfremme, August 2014.
- 2014:10 Jim Toft og Maja Ahler: Bevægelse, krop & sind: Idræt, sport og motion i socialpsykiatrien i Ringsted, Slagelse og Sorø Kommune.
- 2014:9 Karsten Østerlund, Kamilla Ryding og Ejgil Jespersen: Idræt, fritid og helbred for mennesker med funktionsnedsættelse.
- 2014:8 Jens Høyer-Kruse og Bjarne Ibsen: Undersøgelse af Farum Arena.
- 2014:7 Rikke Agnete Andersen: Stemmer i Idrætshuset.
- 2014:6 Karsten Østerlund: Undersøgelse af 'DM i foreningsudvikling' 2012-2013.
- 2014:5 Jens Høyer-Kruse og Lau Tofft-Jørgensen: Undersøgelse af idrætfaciliteter i Skanderborg Kommune.
- 2014:4 Kurt Lüders: Sprækker i ADHD-diskursen.
- 2014:3 Peter Mindegaard og Bjarne Ibsen: Brugerundersøgelse af AquaPunkt-vandtræning.
- 2014:2 Bjarne Ibsen: 10 års forskning i bevægelser - CISC 2004-2014: Staturrapport for Center for forskning i Idræt, Sundhed og Civilsamfund - baggrund, undersøgelser og publikationer.
- 2014:1 Anna Staal: Unge, idræt og recovery: Evaluering af udviklingsprojekt om idræt for sindslidende.
- 2013:12 Maja Ahler: Lars Legemester og HandiLeg.
- 2013:11 Bjarne Ibsen, Malene Thøgersen og Klaus Levinsen: Kontinuitet og forandring i foreningslivet: Analyser af foreningslivets udbredelse, sammensætning og karakteristika i 00'erne.
- 2013:10 Thomas Gjelstrup Bredahl: Slutevaluering af projektet "Sund Rekrut"

¹⁶ <http://www.loa-fonden.dk/nyheder/pressemeddelelser/pressemeddelelser-2012/pm-2012/2,3-mio-kr-til-enestaende-udelivsfaciliteter-i-det-sydfynske-oehav>

- 2013:9 Peter Mindegaard, Bjarne Ibsen, Anne-Merete Kissow og Jan Sau Johansen: Brugerundersøgelse af undervisning i varmtvandsbassin.
- 2013:8 Sigrød Alison Rytz, Lars Elbæk og Bjarne Ibsen: Matematik- og læsetræning i en fodboldklub: Evaluering af Projekt Helhed i B 1909.
- 2013:7 Jens Høyer-Kruse og Bjarne Ibsen: Undersøgelse af 'DM i foreningsudvikling'
- 2013:6 Michael Fehsenfeld, Peter Mindegaard og Bjarne Ibsen: YOUR GAM3: Gadeidræt i udsatte boligområder.
- 2013:5 Jan Toftegaard Støckel: Fysisk aktivitet i skolefritidsordninger: En analyse af institutionsstrukturer og kulturer under forandring.
- 2013:4 Kurt Lüders og Ejgil Jespersen: Idrætsdeltagelse blandt unge voksne med sindslidelser.
- 2013:3 Charlotte Skau Pawlowski, Lars Breum Christiansen, Jasper Schipperijn og Jens Troelsen: EN GOD OMVEJ – Bevægelse i lokalområdet: Samlet evaluering af otte kommunale anlægsprojekter til fremme af rekreativ fysisk aktivitet.
- 2013:2 Jan Toftegaard Støckel: Evaluering af Anbragte Børn i Bevægelse.
- 2013:1 Bjarne Ibsen, Malene Thøgersen og Lau Tofft-Jørgensen: Fritidsfaciliteterne i Fredensborg Kommune.
- 2012:17 Charlotte Skau Pawlowski, Lars Breum Christiansen, Jasper Schipperijn og Jens Troelsen: Naturparken Mellem Bakkedrag og Dalstrøg - Evaluering af en omdannet græsmark ved boligbebyggelse i Sønderborg.
- 2012:16 Charlotte Skau Pawlowski, Lars Breum Christiansen, Jasper Schipperijn og Jens Troelsen: En Voldsom Omvej - Evaluering af en omdannet støjvold i Solrød.
- 2012:15 Charlotte Skau Pawlowski, Lars Breum Christiansen, Jasper Schipperijn og Jens Troelsen: Pixlpark - En Digital Legeplads - Evaluering af en omdannet plads i en ny bydel i Roskilde.
- 2012:14 Charlotte Skau Pawlowski, Lars Breum Christiansen, Jasper Schipperijn og Jens Troelsen: Et bevægelseksperimentarium - Evaluering af en omdannet park ved Sundhedscentret i Nykøbing Sjælland.
- 2012:13 Charlotte Skau Pawlowski, Lars Breum Christiansen, Jasper Schipperijn og Jens Troelsen: Sidesporet - Evaluering af en omdannet asfaltplads ved Nørre Aaby station.
- 2012:12 Charlotte Skau Pawlowski, Lars Breum Christiansen, Jasper Schipperijn og Jens Troelsen: Opfordring til udfordring - Evaluering af omdannede restarealer i Kolding Bycentrum.
- 2012:11 Charlotte Skau Pawlowski, Lars Breum Christiansen, Jasper Schipperijn og Jens Troelsen: Byens Arena - Evaluering af en omdannet parkeringsplads ved boligbebyggelse i Høje Gladsaxe.
- 2012:10 Charlotte Skau Pawlowski, Lars Breum Christiansen, Jasper Schipperijn og Jens Troelsen: Dronningens Bastion - Evaluering af en omdannet bastion på et historisk voldanlæg i Fredericia.
- 2012:9 Thomas Skovgaard, Kurt Lüders, Jesper von Seelen, Mette Munk Jensen, Bjarne Ibsen, Casper Due Nielsen og Tobias Marling: Svømning i den danske folkeskole.
- 2012:8 Bjarne Ibsen, Venka Simovska og Henrik M. Larsen: Tilgængelighed til og deltagelse i idræt blandt børn og unge på Vesterbro: Evaluering af DGI-byens børne- og ungeprojekt Go-Active.
- 2012:7 Bjarne Ibsen ... et al.: Idrættens outsiders - Inklusion eller eksklusion af vanskeligt stillede børn og unge i idræt: Evaluering af puljen til idræt for vanskeligt stillede børn og unge.
- 2012:6 Jan Arvidsen, Karen Dalgaard Pedersen og Søren Andkjær: Rum og rammer for Aktivt Udeliv: Et litteraturstudie om naturlige omgivers betydning for Aktivt Udeliv.
- 2012:5 Bjarne Ibsen: Human Resource Management for Volunteers in Sports Organisations in Europe.
- 2012:4 Charlotte Skau Pawlowski og Jens Troelsen: EN GOD OMVEJ - Bevægelse i lokalområdet: Kvalitativ analyse af den kommunale planlægnings- og implementeringsproces forbundet med projektet.
- 2012:3 Louise Kamuk Storm, Simon Madsen og Bjarne Ibsen: Evaluering af projekt Grib Chancen.
- 2012:2 Louise Bæk Nielsen og Bjarne Ibsen: Idrætsdeltagelse og idrætsfaciliteter i Vordingborg Kommune.
- 2012:1 Thomas Gjelstrup Bredahl: Slutevaluering af Greve Kommunes metodeudviklingsprojekt "MultiMinen" - For 6-8 årige børn med overvægt.
- 2011:6 Peter Lund Kristensen: Evaluering af 'Sunde vaner fra barnsben': Den kvantitative del - Vejle Kommune.
- 2011:5 Louise Kamuk Storm, Simon Madsen og Bjarne Ibsen: Evaluering af 'Bevæg dig sund og glad: Et projekt i Esbjerg Kommune for overvægtige børn og deres familier.
- 2011:4 Jan Toftegaard Støckel: Evaluering vedrørende projekt Idrætszen.
- 2011:3 Bjarne Ibsen og Louise Bæk Nielsen: Idræt og idrætsfaciliteter på Bornholm.
- 2011:2 Jakob Haahr og Søren Andkjær (red.): Muligheder og begrænsninger for friluftsliv: Konferencerapport - artikler og abstracts.
- 2011:1 Ejgil Jespersen: Evaluering af Krop og Kontor forsøgsprojekter.
- 2010:7 Pernille Andreassen: Evaluering af 'Sunde vaner fra barnsben' - Vejle Kommune.
- 2010:6 Forskningsenheden for 'Bevægelse, Idræt og Samfund' (BIS): Forskningsprofil og udviklingsplaner for 2010-2014.
- 2010:5 Bjarne Ibsen, Anne Mette Walmar Hansen og Eva Vennekilde: Ændringer i kommunal idætspolitik efter kommunalreformen.
- 2010:4 Karsten Østerlund: Gå i Gang: Slutevaluering.
- 2010:3 Lise Specht Petersen: Rum for idræt og leg på Vesterbro.
- 2010:2 Bjarne Ibsen og Carsten Hvid Larsen: Aktivitet eller idrætspolitisk arbejde? Frivilligt arbejde i DGI Vestsjælland og DGI Nordsjælland.
- 2010:1 Bjarne Ibsen, Jan Toftegaard Støckel og Charlotte Klinker: Børn og fysisk aktivitet på Vesterbro.
- 2009:7 Lise Specht Petersen og Bjarne Ibsen: København – en by i bevægelse: evaluering af Københavns Kommunes motionsstrategi.
- 2009:6 Ole Lund: Evaluering af projekt 'Sund Cirkel'.
- 2009:5 Carsten Hvid Larsen og Bjarne Ibsen: Frivilligt arbejde i Gigtforeningen.
- 2009:4 Ole Lund: Sund indskoling – evaluering af sundhedsfremmende indsatser i SFO og indskoling i Frederikshavn Kommune.
- 2009:3 Kirsten Kaya Roessler: Gruppesamtaler som psykologisk behandling af kroniske smerter: erfaringer fra projektet "Tilbage til arbejdet".
- 2009:2 Lars Breum Christiansen og Jens Troelsen: Bevægelsesmuligheder i Kolding By 2008.
- 2009:1 Ole Lund: Rend og Hop – Vi si'r stop: et sundhedsprojekts bestræbelser på at skabe bedre betingelser for det sunde liv i Varde Kommune.
- 2008:10 Lars Breum Christiansen og Jens Troelsen: Bevægelsesmuligheder i Roskilde By.
- 2008:9 Per Jørgensen: Idrætspolitik i Gentofte Kommune gennem 100 år.
- 2008:8 Jens Høyer-Kruse, Malene Thøgersen, Jan Toftegaard Støckel og Bjarne Ibsen: Offentlige-frivillige partnerskaber omkring børn og fysisk aktivitet.
- 2008:7 Pernille Vibe Rasmussen: Foreninger og integration: Undersøgelse af foreningers vilkår for integrationsarbejde i Københavns Kommune.
- 2008:6 Thomas Gjelstrup Bredahl: Ekstern evaluering af Motion på Recept i Frederiksberg Kommune: September 2007.
- 2008:5 Thomas Gjelstrup Bredahl: Evaluering af Motion på Recept i Nordjylland 2007.

- 2008:4 Jens Troelsen, Kirsten Kaya Roessler, Gert Nielsen og Mette Toftager: De bolignære områders betydning for sundhed: hvordan indvirker bolignære områder på sundheden? – og hvordan kan udformningen gøres bedre?
- 2008:3 Ole Lund og Pernille Andreassen: Gå i gang: evalueringsrapport.
- 2008:2 Jan Toftegaard Støckel (red.): Parallel leg eller integreret leg? – partnerskaber om børn, leg og bevægelse.
- 2008:1 Pernille Vibe Rasmussen og Kirsten Kaya Roessler: Stofmisbrug og fysisk aktivitet: Evaluering af ”Krop og læring – Mere styr på eget liv”.
- 2007:1 Bjarne Ibsen: Børns idrætsdeltagelse i Københavns Kommune 2007.